

bonitas diffia dicitur deus. *Prudencia* *audacia*
magnum *concordia* *dis* *angli* *prudencia* *quela*
 Per nitas sine duro *metas* De quo *Alu* *spe* *li*
 potestas *principiu* *que* *homo* *repama* *figura*
Sapra *sine* *instac* *mediu* *quatu* *ymag* *stis* *deu*
 Voluntas sine *dapp* *stius* *de* *stina* *spe* *in* *di*
 Virtus maioribus *quo* *de* *stama* *caritas* *jea*
 Veritas *est* *ibi* *elementa* *paua* *medan*

Gloria sine *delectato* *indivisibile* *quod* *et* *cu* *q* *in*
pritas *in* *ed* *in* *in*

Bonitas est ens ratione *cicla* *hominum* *agit* *bon*
 et sic bonum est *et* *et* *malu* *est* *non* *et*
magnum *est* *ene* *ratione* *quia* *bonitas*
et *et* *principia* *sit* *magne*

Ambiens omnes extremitates tendi

Eternitas sine duro est ens ratione cuius
bonitas magnitudo et $\frac{1}{2}$ durant

Potestas est ens ratione cuius bonitas
mag^{do} eternitas $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{2}$ possunt episcopi
et digne

Sapientia est ens ratione cuius sapiens
Intelligit

Voluntas est ens ratione cuius boni-
tas magnitudo et $\frac{1}{2}$ sunt desidera-
biles sine amabiles

Virtus est origo rationis boni-
tatis magnitudinis et $\frac{1}{2}$ in
tuo bono magno $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{2}$

Veritas est ens $\frac{1}{2}$ est verum de
bonitate mag^{do} $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{2}$

Gloria est ipsa delectatio in qua
quiescunt $\frac{1}{2}$ inopia.

Bonitas. Diferencia. Vtrum.

Magnitudo. concordancia. quid

Ceteritas. Contrarietas. De quo

Proportus. Principiu. quare

Sapientia. mediu. quantum

Voluntas. finis. Quale

Virtus. a maioritas. quando

Veritas. equalitas. Vbi

Gloria. a maioritas. qm. cu. q

Diffinitiones principiorum

Bonitas. est ens ratione eius boni
 agit boni et sic boni est se et
 agatu est non se

es de el P. 10. Pasqual Cisterciense

Sirva para la libreria de el B. Raym^{do}.

Sull de el Com^{to} de S^m Fran^{co} de Asis de

Malorca

Virtutudo est ens ratione cuius
bonitas. et magnitudo 2 q. Principia sunt
magne. amabiles omnes et desiderabiles
essendi *in omnibus*

Fortitudo siue duratio est ens ratio.
cuius bonitas magnitudo 2 q. durans *in*

Potestas est ens. ratione cuius. bonitas
magnitudo et q. possunt existere *in*

Sapientia est ens ratione cuius. sapiens
intelligit *in omnibus*

Voluntas. est ens p quod bonitas
magnitudo. 2 q. sunt desiderabiles siue
amabiles. *in omnibus*

Virtus est origo unionis bonitatis
magnitudinis et q. in bono aq
no. 2 q. *in omnibus*

Veritas est ens q est verum de
bonitate 2 magnitudine 2 q. *in*

Gloria est ipsa delectatio in qua
quiescunt principia *in omnibus*

2
Differencia est id p qd bonitas
magnitudo eternitas 2 qd sit zones
clare 2 incofisse in omni

Concordancia est illud ens rone
cuius bonitas magnitudo 2 t^m m^ono
2 plura concordat in omni

Contrarietas est quorundam mutua
resistencia propter diversos fines

Primus est id qd est ante omnia
aliam positum in omni

Mediu est s^om p quod finis in
fluit principio 2 principiu refluit
fini sapiens natus utriusq^e in omni

Finis est id in quo principia que
sunt in omni

Majoritas est ymago in mensura
bonitatis magnitudinis eternitatis
2 q^d in omni

Qualitas est s^om in quo finis
concordantie bonitatis magnitudinis
eternitatis 2 t^m q^d inest in omni

Quando per Reglas. c. d. l.

Ubi per Reglas. c. d. l.

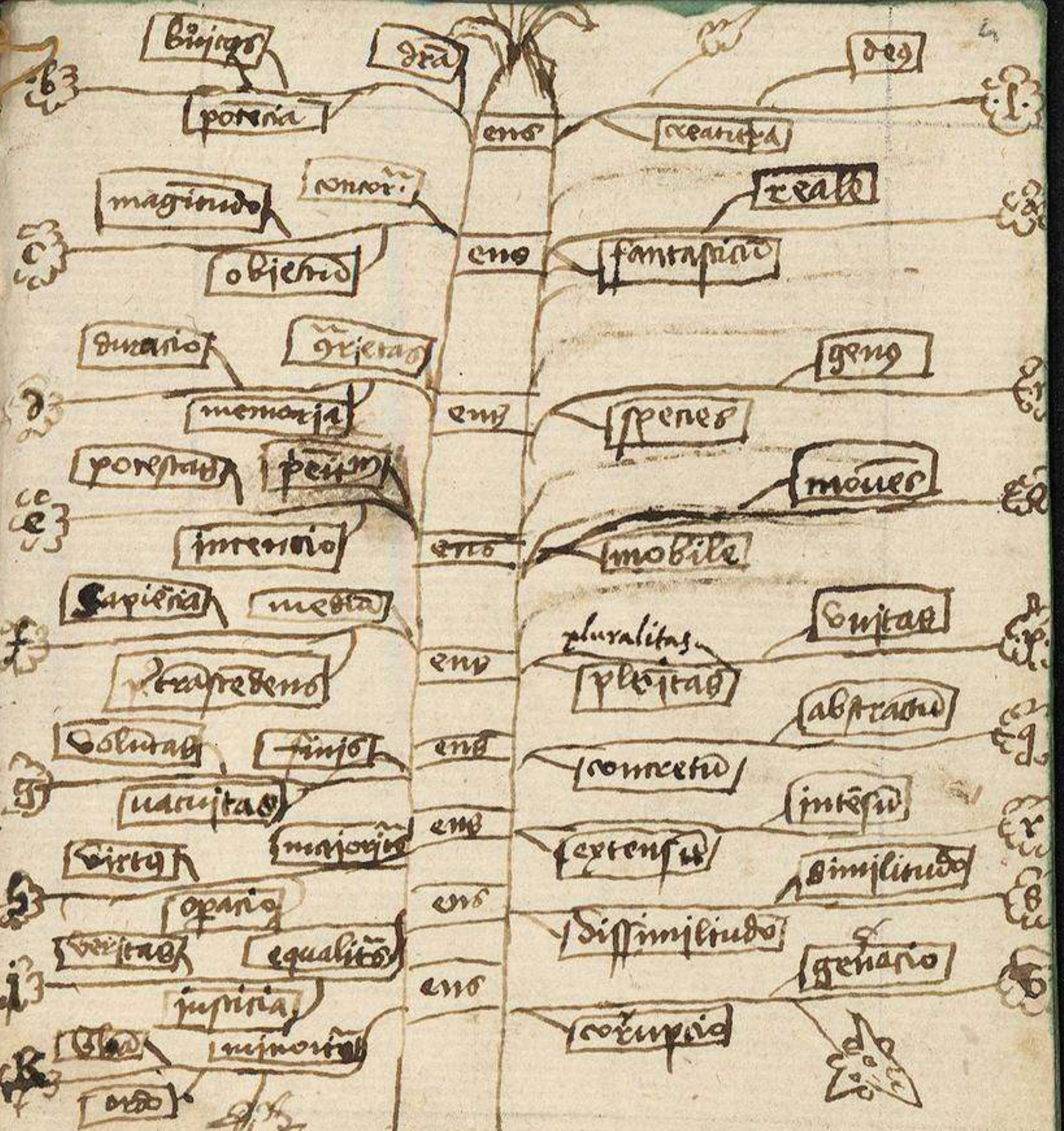
Quomodo

- est pars
- pars in pre
- partes sunt in toto
- et e converso
- totu transmittit similitudinez sua, et suaru partu

Uinquo

- est pars
- pars^{et} in pre
- partes sunt in toto
- et e converso
- totu transmittit similitudine sua. 2 suaru partu

Hic
 illi
 mzi

[Faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page]

Deus tua gratia sapia et amore
Incipit ars brevis que est ymago
artis que sic intitulat. Deus aut
tua summa perfectione Incipit ars
generalis ultima

Alphabeticum ponis. In hac arte
ut per ipsum posimus facere figuras
recognoscere seu misteria principia
et reges ad invicem significare veritate
nam per hanc litteram hinc et illuc
significat intellectus magis generalis
ad recipiendum multa signa et etiam
ad faciendum scientiam et ipsum quidem
alphabetum cordetens. et sic valit
et ars ista non poterit bene
viti **B** signat deum bonitate discreta
iusticia a nazica et viti **C** signat
magis concordantia prudentia que
angeli quod est et quod est **D** signat
eternitate sine duracione veritate
fortitudine luxuria et de quod
est **E** signat potestate principum
temperantia superbia homines et que
est **F** signat sapientia modum fide
accidia et magnacione et quantitas
est **G** signat voluntate sine spe
invidiaz suspitione et quale est

Tercia figura est p.c. p. nominata ipa
unde continet quatuor triangulos
quorum est generalis ad omnia. In
triangulo est de deo. quorum. et contra
veritate et ipso cadit quod quod est per
suum modum. nam quod quod est aut est
aut est deus aut concordat. aut generalis
et est ista propria non est aliqua
reperire. **C**onsequens est tamen quod
angulus istius trianguli habet tres species
nam deus est quod generale et sensibile
ut puta quod lapis et arbore quod
quod sensibile et ~~sensibile~~ intellectuale
ut puta quod corpus. et anima
Adhuc quod intellectuale et intelligentia
sicut quod anima et deus. aut quod
anima et deus angelus. et sic de concordat
genera. et contrarietas potest dici
suo loco. **E**t ista deus proprie in
quorum angulo istius trianguli est sola
intellectus per quod ipse ascendit et
descendit ut medium nature quod
solum et privatum ipse intellectus

possit quoniam ad quo medio
possit quoniam ad conclusionem
hoc de scala concordantie contra
veritatis. Et dicitur pro modo. Plus tam
quod est de primo medio medio et sine
In quo cadit quod pro est non quod pro est
aut est quoniam principio aut in medio
aut in fine et hoc pro ista non est

In anglo principio. ca. sig. cum
efficiente materialis formalis et fi
nalem ~~quantitate et tempore et quoniam~~
tatem. autem et tempore significat alia
dicamenta et illa que ad ea redu
ci possunt. **I**n anglo medium sunt
tres species medii ut puta medium
quod existit in se ipso et per se
quod dicitur hoc est animal in se ipso
et animal sunt media ~~in se ipso~~
corpora. sunt sine quibus homo non
possit esse animal. **I**tem. medium est
mensuratio quod consistit per actum
existentem in agente et agibile

dicendum

10
10

sicut amice inter amantem & a
mabile **E**t adhuc est medium
extremum sicut linea quae quae
duo puncta. & iste angulus medius
est generalis scala intellectum
Intellectus finis tres sunt species. Prima
est finis praecognitionis quae quae sit
hominum virtutum & ea quae sunt quae
sunt per se. **S**ecunda emanatio
fig. metas sicut duo puncta quae
quibus linea. **E**manatio & sicut amantem
in amante & amato. **T**ercia
species est finis perfectionis quae est
finis ultimus sicut homo qui est
et multipliciter sua species & est deum
diligat intelligit & recolat & huius
iste angulus est scala generalis in
tellectum. **D**ecoratio angulus est de
maioritate equalitate & minoritate
tate & est generalis ad omnia secundum
suum modum. Ita quod quod est ante est

In maioriante aut in equalitate a
 in minoritate. **De maioriante aut**
 h. m. s. p. **Prima** est quod est
 maioriante in se habet d. s. habet d.
 p. n. s. b. d. e. h. que est maioriante
 s. b. d. in se. **Secunda** species est quod
 est maioriante inter se habet d. actus
 sicut s. b. d. que maior est sua quantitate
 s. b. d. e. h. p. e. existit actus vero
 h. e. g. **Tercia** est quod est maioriante
 inter actus d. actus sicut
 intelligi p. est maioriante d. videre g.
 curere d. sicut dicitur est de maioriante
 relative se h. n. **Quarta** de equalitate
 tres h. p. s. p. **Prima** est quod est
 s. p. e. g. n. a. l. e. s. s. b. a. l. i. t. sicut p. e. r. g. d.
 s. q. m. s. n. e. g. l. e. s. in s. b. a. **Secunda**
 est quod s. n. o. s. b. a. d. actus. co. e. q. u. a. n. t. i. t. a. t. e.
 sicut s. b. d. s. n. a. que **3. est** elitas
 que actus d. actus sicut inter
 telligere d. amare que s. n. o. s. b. a. d.
 in obiecto s. p. e. **Angla** est sola
 intellectu p. qua ipse ascendit

2. Videre

est in alphabeto jam dicto
In qualibet camera. Dicitur sub
in calcitrante. Dicitur et significat
Dicitur predicatio. In quibus a sinistra in quibus
medietate ad quo sub Dicitur predicatio
convenit sicut bonitas Dicitur magis
conjunctione per concordantiam Dicitur
in quo medietate a sinistra. In quibus
concludere Dicitur propositione declarare
in ipsa camera. sicut est. q. v. v. v.
per principium. cuius. pri. attribuit
sicut. b. cui attribuit. c. d. d. q. d. c.
attribuit. b. d. d. q. v. t. p. i. f. f. g. a.

Ratio hinc est. ut intellectus cum
omnibus principibus cognoscit quodlibet
in. Et ad eandem questionem
deducat multas rationes. Dicitur de
voluntate dare est. in bonitate
qua sub facit. de aliis autem
principibus predicatio. Bonitas est
magis. Bonitas est amabilis. Bonitas
est potens. Bonitas est subtilis.
Bonitas est amabilis. Bonitas est

Dmofa. bonitas est ea. bonitas est
 gloriofa. bonitas est dñs bonitas
 est cocordas bonitas est contra
 ritas. bonitas est pñcipias bonitas
 est medias bonitas est finiens
 bonitas est maiorificans bonitas
 e cocquans bonitas est minorificans
 p sic dixerim de bonitate ita pot
 dia de alijs pñcipijs pñcipijs
 * modo **Figura** ista est valde **genial**
 intellectus est valde genialis ad p
 tendu pñcipias. **Condicio** ista fige
 est p bna. camera no fit contra
 abia s ad iudicem cocordat in
 condempione sic camera b. c. q
 no fit contra carnas b. d. p sic
 de alijs. ad talij quide intellectus
 condempat se p facit pñcipias.

De iii figura

Quarta figa hñ tres circulos quoz
 supior est in mobilis dno ante in
 fectores pñcipias mobilee. Et in figa pz

Arculus medius voluit subculo
superior in mobili de p^{ri}m^o quo
port^o. c. sub. b. **A**rculus aut
inferior voluit sub arculo medio
sicut quo port^o. g. sub e. p^{ri}m^o tunc
tempore format^o nome^o carne. b.
c. g. est una camera d. c. d. e.
est alia p^{ri}m^o sic de alijs de Incep^o
e. arculy minoris port^o sub c. ar
culy mediocri p^{ri}m^o tunc format^o alie
nome^o carne d. b. c. d. e. est una
camera c. d. f. est alia camera p^{ri}m^o
cu^m omnes litere arculy minoris ex
unt diste cu^m. b. arculy maioris
p^{ri}m^o cu^m. c. arculy mediocri c. est
mediu^m quod. b. p^{ri}m^o g. eo q^{uod}. b. p^{ri}m^o
g. p^{ri}m^o p^{ri}m^o que se admittit per
significata de. c. p^{ri}m^o sic de alijs ca
merys p^{ri}m^o sic p^{ri}m^o media camera p^{ri}m^o
venat^o nitas g^o d^o s^o nes p^{ri}m^o p^{ri}m^o
illas. **E**tenim distant^o de cu^m. b.
eiusdem arculy maioris p^{ri}m^o cu^m g. c.

culi mediotis & de alie liris circa
 li mediotis & oculi inferioris mu-
 tado illas. b. Oculi superioris p[er]te
 gn mobilis & p[er] mequo p[er] venat cu
 b. ad .j. oculi mediotis. & l. cu ad
 li inferioris & sic erit significat. 929

Figura ista est generalior q[uam] tertia
 quia p[er] h[ab]it[us] camera ista p[er] se sunt
 tres liris s[ed] p[er] h[ab]it[us] camera tertia
 figure no[n] nisi due & ideo nullam
 generalior est p[er] quarta figuram
 p[er] tertia. **D**e conditione q[ui]te
 p[er] se est q[uod] nullam ap[er]it illas
 liras ad p[ro]positu[m] que videntur magis
 applicabiles p[ro]p[ri]o p[er] camera de
 tribus liris recipiat signata t[er]cio
 respiciendo q[ui]nta[m] ex[em]p[le] q[ui]nt
 s[ed]m & p[ro]p[ri]o. evitanda q[ui]nta[m] conue-
 nientia & cu[m] ista conditione nullam
 facit s[ed] t[er]cio. **P**er quarta figuram
 rationes ad eandem q[ui]nta[m] **D**iximus

De 2^a figuris quas cordatus oportet
scire sine q^{ibus} dicta non possit
vbi neq^{ue} p^{ossit}

Tercia pars de diffinitionibus p^{ri}ncipiorum

In hac arte sua p^{ri}ncipia diffini-
untur et p^{er} diffinitiones ip^sa cogno-
scuntur. Et ip^si h^{oc} v^{er}itate affirmado
aut negando tal^{iter} vero modo quod
diffinitiones remaneant illes^e et cum
talibus conditionibus intellectus facit
sciam et inuenit media et fugat
ignorantiam que sua est inimica.

Bonitas est ens ratione cuius
~~est~~ bona agit bonu^m.

Concordia est
id^e ratione cuius bonitas duratio
est sine magne.

Etternitas est
id^e ratione cuius bonitas d^e durat

Potestas est ens ratione cuius bo-
nitas d^e possit existere agere

Sapientia est id^e ratione cuius sapiens
intelligit.

Voluntas est ens rone
cuius bonitas mag^{is} d^e suo deside^{re}
crabile

Sibi amabiles **V**irtus est origo &
 motus bonitatis. mag. 2. q. **V**eri-
 tas est id quod est verum de bonitate
 mag. 2. q. **G**loria est ipsa dilectio
 magna bonitatis magnitudo sine
 iudicio quiescit. **Q**uia est id ra-
 tione cuius bonitas 2. q. **S**ub ratio-
 nes clare 2. quiescit. **C**oncedi-
 tancia est id ratione cuius bonitas
 mag. 2. q. **I**n uno 2. in pluribus
 concordat. **C**ontrarietas est id
 quod in duas mutua resistencia pro
 duces fines. **P**ropter est id
 quod se habet ad ordinem aliorum potentat
Acedit est sibi in quo fine
 influunt principio 2. per se influunt
 finem 2. est sapiens natura utriusque
Affinis est id in quo per se quiescit
Avarietas est ymago in mensi-
 tate bonitatis mag. 2. q. **E**qua-
 litas est sibi in quo fine concordat
 de bonitate. **D**ignitas **A**ymozita

est tunc ita fuerit mobilis. **¶** In primis
de distinctionibus. **¶** In primis quas orationes
cordetibus. ignorat etiam distinctiones
ars est inaffabilis

¶ Quarta pars. de regulis et quæ-
stionibus.

¶ Regule istarum artium sunt decem questiones
generales ad quas reducuntur omnes
alie quæ que fieri possunt et sunt
iste. **¶** Ut sit. **¶** Quid est. **¶** Sequo
est. **¶** Quare est. **¶** Quare est. **¶** De quo
le est. **¶** Quando est. **¶** Ubi est. **¶** Quo
est. **¶** In quo est. **¶** Inelicitur. **¶** Quomodo
questionum. **¶** Hæc sunt species. **¶** Ut
sunt. **¶** 3. species. **¶** 2. Inhibitione affirm
tione. **¶** 2. negatione ut intelligitur
in primis ponatur. **¶** Ut adque partem esse po
sibilem. ut non liget se ad credere
per naturale non est sine actu. sed in
telligere. **¶** Ita accipiat illa partem
ad quam habet magis. intelligere
nam illa orationes esse veram. **¶** Quid hæc

02

2^a partes seu species prima est dis-
 tincta sicut quo queritur quid est
 intellectus & respondendum est quod
 ipse est illa potentia cuius pro-
 pter intelligere. **¶** Secunda species
 quo queritur intellectus quod habet quod
 coequentur & respondendum est quod
 habet sua ~~coequentia~~ coequentia tunc
 latius dicitur quod intelligitur intelligibiles
 & intelligere sine quibus. Et non
 potest. & etiam sine ipse est otioso
 & indigens natura sine & quiete
¶ Tercia species est quo queritur
 quod est in se. & in alio sicut quo
 queritur quod est intellectus. In alio
 respondendum est. quod est bonum. In-
 telligens. i. bonitate & magis intel-
 ligens. **¶** Quarta species est quo queritur
 quod est in se. In alio ut cum dicitur quod
 habet intellectus in alio & respondendum est quod

habet in se intelligere et consistere
et credere. **Regula de q. henz.**
Species prima est primitiva sicut quod
est intellectus de quo est. et respondens
est q. est de se ipso eo q. non derivat
nata ab aliquo generali naturale
Secunda species est quo queritur
spate de quo est ens. sicut quo
queritur de quo est intellectus et res
ponderendum est q. de sua materia
et forma. **Species tertia** cum
quibus habet intelligere specifice
Tercia species est quo q. cuius
ens. sicut quo queritur q. est cuius
est intellectus. et respondens est q. est
homo sicut pars in tota aut se
cognos. in d. m. **Quarta species**
est duas species scilicet formale et
nalem formale quo queritur ens
quare est sicut quo q. intellectus que
est et respondens est q. est de
sua materia et de sua forma. **Species**
tota cum quibus habet specifice intelligere

et in ipis agit p sua speciem
Sexta species est respectu finis ad
 quo queritur intelligitur que est d respo
 sed est ut ~~est~~ obiecta intelligi
 bilia d ut de rebo. sua hery post

Quinta Regla querit de quinta
 te d h. n. ^{ae} species prima est quo q.
 de quantitate continua ut ad hanc
 quia est intellectus d respondendo
 est q tanta. quia p speciale qu
 ritatem pot ee. non aut est quia
 incommensurata neq lineata.

Sexta
 species querit de quantitate discreta. ut
 ad d. quia. est intellectus Et res
 pondendo. est q tpe est tantum

aut

correlatum in quibus sua
 tenentia est diffusa. d suspensiva.

de intellectu intelligibilis d multi
 tate ad quibus est ~~respon~~ d p^{er}iculis theor
 generalis. d particularis.

Septima
 Regla. alioquin est de qualitate
 d h. duas species prima est quo q.
 que est propria d primitiva qualitas

Intellectus d[icitur] respondere s[ic] est q[uod] e[st]
Intelligibilitas e[st] qua ipse est
h[ab]itatus / Intelligere aut[em] e[st] ipse
e[st] p[ro]p[ri]etas s[er]vanda d[icitur] magis
remota ad quo ipse intelligit
h[ab]itatus aut h[ab]itatus e[st] q[uod] ipse
lignis q[ui]ntus d[icitur] s[er]vate ipse int[el]
lectus e[st] h[ab]itatus d[icitur] sic de intelli
gibili ~~h[ab]itatus~~ ~~h[ab]itatus~~ ~~h[ab]itatus~~
est q[uod] q[ui] d[icitur] q[ui]tate app[ro]pria s[er]v
q[uo] q[ui] que e[st] qualitas app[ro]pria in
tellectu / Et r[ati]o e[st] q[uod] credere aut
subire aut supponere n[on] e[st] ipse
actus q[ui]ntus ~~h[ab]itatus~~ ipse s[ed] in
telligere ~~h[ab]itatus~~ ~~h[ab]itatus~~ ~~h[ab]itatus~~
De r[ati]o d[icitur] h[ab]itatus s[er]vate ut
p[er] q[ui] arte magna p[er] r[ati]o
C. d. b. s[er]vate s[ed] q[ui] h[ab]itatus
brevis e[st] ideo sub brevis d[icitur]
tractat ipse ~~h[ab]itatus~~ ~~h[ab]itatus~~ sicut
q[uo] q[ui] p[er] q[ui] modus intelligit e[st]
intelligere ad ipse non s[ed] punctu
lis neq[ue] limas ad q[uo] respondere
est q[uod] intelligit e[st] intelligere q[uod] e[st]

Quinta pars. De tabula

Tabula ista est subiectio quod
intellectus se facit utem ~~et quod~~ ^{et quod}
et abstracte ab ipso multa particularia ^{ut}
omni materia. Disturando ⁱⁿ
per ^{ia} obiective et regule subiective
applicando omnes questionum ^{vari}
ziones declarando ipsas questione ^{et}
agnalz camera ipis colupne abs

trahit ^{una} **T**abula he sept
colupnas et per quibus impli
tantur ^{et} colupne explicare in
arte magna **T**em in tabula ipa

t. sig. q. littere que sunt apte ^{ant}

t. sunt de prima figura et que sunt ^{5.}

t. sunt de ^{2.} figura ^{per} ipam ta
bula ^{intellectus} est ^{ascensiva}. ^{et} des

centiva. **A**scensiva est que ascendit

ad priora et generaliora et descen

siva que descendit ad posteriora ^{et}

^{per} ^{ia} adhuc est copulatio eo que co

pulat colupnas sicut colupna ^{6.}

d. d. copulat ~~in copulat~~ ^{en} colupna

b. c. e. ^{et} ^{per} ^{de} alio

va **T**abula que huc debet esse in
venies quod columnis tabule arif
carnag sup septe **Septa pars de eva**

ebet eecolupne

uatione **tercie figure**

g illa

Tercia figura quod dicitur emau
at carnas eo quod abstractit ab ipis
tantum quantum pro recipienda
qualz carna ea quod signat huc et a
plicat signata ad proprium et sic fiat
se applicat et in hestigatiz et in
ventim. ~~Ad se dabitur et ad~~
ho dabitur. ~~Ad se dabitur et ad~~
sig. de ~~ad~~ illa na sig. de alys
Se carna. b. c. In hestigatiz haurit
quod dicitur porciones deo. sic bonitas
est mag. bonitas est deus (bonitas
est concordia **Azay** est bonitas
ag. est deus. **Azay** est concordia
deus. est bona **Aza** est azay. **Aza**
est concordia **Concordia** est bona
Concordia est azayna **Concordia**
est deus **Affatis** istis quod dicitur apposi
tionibus mirando sibi in p dicitur
et commercio et sic camera est eba

fit bona. Quid est mag^{do} bona
mag^{do} est dene. Utzū mag^{do}
fit dene. Quid est mag^{do}
dene. Mag^{do} est concordas. Utzū
mag^{do} fit concordas. qd est mag^{do}
concordas. Ita est bona. Utzū
ita fit bona qd est ita bona.
Ita est mag^{do}. Utzū ita fit
mag^{do}. Quid est ita mag^{do}. Ita
est concordas. Utzū ita fit co
cordas. Quid est ita concordas.
Concordancia est bona. Utzū
conco. fit bona. Quid est qd.
bona. Conco. est bona mag^{do}.
Utzū conco. fit mag^{do}. Quid
est conco. magna. Conco. e
dene. Utzū conco. fit dene.
Quid est conco. dene. Ista
Evacuacione questionis. Inter.
Evacuet canas cu difinadibz
bonit^{do} mag^{do} cu ibz p^{do} d^{do}
concordancia ut pz in 2. figa

De incipit enacuet camera ad ibi
 speba etc. b. d. ad e^{or} speba etc. c.
Et expedita ista enacuatione
 intellecty soluat predictas qstiones
 in illa enacuatione 2^m qstione
 tamen affirmado aut negando
 d^{ist} intellecty ex p^lit de cania
 dubitationes d^{ist} consistit in illa
 quietate d^{ist} affing d^{ist} etia cognoscat
 se valde p^{er} se nate d^{ist} artificatu
 d^{ist} de azama p^{er}ta h^{er}uatu

**De multiplicacione Quarte fige
 in. pars**

Multiplicatio quarta fige qst
 in ho qst. qst cania. b. e. g. in
 quare figura p^{er}ne tabula fige qst
 b. una condicione h^{er} ad. c. d^{ist} alia
 ad d. 2. c. una condicione h^{er}
 ad. b. d^{ist} alia ad. d. d^{ist} g. una co
 ditione h^{er} ad. b. d^{ist} alia ad. c. d^{ist} sic
 h^{er} in ista camera sex condicione
 h^{er} quibz intellecty se condicione d^{ist}
 p^{er}one ad iⁿuestigandu d^{ist} iⁿueme

In obviando & pbandu d adde
re mandu post istas sro condico
nes pntes qd dicitur adq mrit
alias sro condiciones voluendo
ortuio minore ponendo. ~~sume d suu~~
p. c. circuli medietate sub quo est
p. d. d qz mutata est camera
Idcirco mutat in condiciones
d sic pntes hituat s de duode
ti conditionibus d sic p alias ca
meras multiplicando voluendo
qz voluendo eas condiciones quas
pntes multiplicat p istu modu
snt difficiles ad mmandu na
de qualibz camera p pntes
snt euacuare. **Go** ppono d **Go**
qna sicut de camera truce fige
bz b. c. snt 12. **Go** ppono 2/22
qna d in isto passu, cognosce
snt pntes balde heriata d ar
tificiatu snt alia pntes in
nozante ista arte de duode
ad multa inconuenientia ppo.

2 Sic sophista coram nobis intellectum
 non potest stare eo quod intellectus
 arte hinc arte. Sicut conditionibus
 primis et naturalibus. Sophista
 quod scilicet dicitur et est. natura confide-
 rat. ut apud in arte magna.
**Octava pars. De mixtione principii et
 reglax**

Item per ista intellectus in se dicitur
 potestatem ad alio discendo quod
 principii. per sua principia. ad sua definitio-
 nem discendo quod principium per
 omnes species etiam dicitur per talem disci-
 plinam intellectus habet notitiam de quibus
 principio et tot gradibus quot in se
 ipsum dicitur modo habet notitiam dicitur
 semper ab ipso et tot media que in
 intellectu inveniuntur ad concludendum
 quibus possit numerare intellectum
 et vacuare ipsam in se sicut
 evacuavit tamen / b. c. ut supra
 dictum est **I**tem in se est certum
 et fundamentum ad inveniendum multa

positiones sine & media conditiones
 & solutiones & etiam obiciones s̄ hoc
 exemplificare dicitur quod illi ben
 gnitenti in breuitate & qz in arte
 magna est declarata & explicata mag
 nationis. **S**icut hec in p̄no est
 s̄m̄ & refugiu artis hinc artis
 s̄t gubernat in ip̄o q̄ q̄ s̄ult ad
 placitu sua si indiget alicui q̄ sit
 de p̄ne bonitat̄ distinet ip̄as bonitate
 p̄ ora p̄ri. & etas & gubernet de
 ip̄o q̄ q̄ intelligere voluerit & sicut
 dicitur de bonitat̄ ita pot̄ dici de ali
 p̄ncipis. **I**sta in p̄no est ^{se} condicio
 nata seu ordinata sicut una res est
 distincta ab alia re na sicut dicitur
 bonitas p̄ p̄ncipia & etas ip̄e quibus
 distinetur diuine bonit̄. requirit aliores
 distinaones & sp̄es requirit q̄ distinetur
 bonitat̄ angeli & distinetur bonitat̄ angeli
 q̄ distinetur bonitat̄ hominis & distinetur
 bonitat̄ q̄ hominis & sicut de alijs suo
 modo **Nonna pars de noue s̄bis**

§ distinetur

§ hanc

In arte ista ponuntur nomina sicut
 in alphabeto signata in quibus cadit
 p. q. est p. ex. ipa n. est. **Primo**
 som est de deo p. b. signatur. **Secundo**
 de angelo p. c. sig. **Tercio** est
 de celo p. d. sig. **Quarto** est
 homine p. e. sig. **Quinto** est
 in magnitudine p. f. sig. **Sexto**
 est de spacia p. g. sig. **Septimo**
 est de vegetativa p. h. sig. **Octavo**
 est de elementaria p. i. sig.
Nonno est de blanda est de iust
 in iustitia p. l. sig. **Decimo**
 in arte magna p. m. sig. **Undecimo**
 est deductio p. n. de rebus p. o. sig.
 ipa h. no d. p. r. q. h. a. n. s. **Duo**
 breuiore illa voluit fieri. **Ter** illa
 deductio in hac arte est in p. l. i. c. a.
Quarto illa dimittit in illis
 bene inuenit d. s. i. s. i. a. t. e. x. p. d. e. m.
 in terza figura in qua applica n. i. n. g.
 dia p. n. a. p. i. a. ad bonitate p. e. r. a. z.

ad intellectus d' omne regit hunc
art. **T**erminatio istorum subiectorum
consideramus ad 2° conditionibus
ut intellectus p' eas sit conditionatus
ad differentiam p' ista subiecta p' p'ri
d' vltas conditionale. **S**ed q' q'libet subm
est conditionatus p' sua sententia d' na
tura nam diuina bonitas vna condi
tione sit in deo d' bonitas ~~angelica~~
ca. alia in ipso angelo d' sup' d' alie
suo modo? **T**erminatio condicio hec est
sz. ut quodlibet subm habeat sua distin
tione cu qua sit diuis ab omni alio
subiecto d' si grata aliquo de ipso
subo q' respondeat ~~h~~ modo affir
mato vel negando ut distinatione
p' n. 2° conueniat cu ipa distinatione
d' sic de vltis sine aliqua lesione
p' n. 10° d' vltas. **S**ed condicio
est q' in iudicio sine in p'nta q' sine
tuz d' d' subiectorum sicut diuina bo
nitas que d' ab omni angelica
p' n. 10° d' vltas d' vltas eo q' tal
bonitas est ei ro ut agat bonu in

Hydes
is suo m

si unum. & est unum bonitas ante angli
 ta neq[ue] q[ui]s / finita quide[m] & noua est
Tertia condicio est q[uo]d totu[m] que
 est q[ui]s b[on]i s[ub]m[od]i & aliud s[ub]m[od]i
 non destruat sicut conu[er]sio. Est
 q[ui]ntu[m] d[omi]n[u]m & a[n]g[eli] conu[er]sant
 e[st] in p[er]t[in]entia & sic de alijs
 suo modo pot[est] dici. **Q**uarta
 condicio est q[uo]d s[ub]m[od]i q[ui]s s[ub]m[od]i est
 nobilior & altior et attribuat nobi
 lio[rum] & altiora p[er] se & etc q[uo]d alijs
 sicut deus qui est altior & nobilior
 s[ub]m[od]i. q[uo]d ang[eli] & ang[eli] q[uo]d ho[m]i[n]e[m] & sic
 de alijs suo modo. **De p[ri]mo s[ub]o q[ui]s
 est deus.**

Deus est dispensabilis p[er] p[ri]m[um]
 & v[er]itas na[m]q[ue] deus est bona magna
 & q[ui]s p[er] multas d[is]t[ri]nctio[n]es p[er]t[in]et
 d[omi]n[u]m largo modo d[is]t[ri]nctio[n]e p[er] h[ic]
 et vna d[omi]n[u]m. **D**eus est ens q[ui]s
 e[st] se non indiget alio in t[em]p[or]e
 namq[ue] totate s[ub]m[od]i om[n]es p[er]fectiones
 tu[m] ista quide[m] d[is]t[ri]nctio[n]e est dea ~~q[ui]s~~ differens
 indigent alio extra se t[em]p[or]e alia ena

Indeo non est contrarietas neque
 ignorantia quia per se per natura de se
 continua sunt deceptante Indeo est
 maioritas respectu aliorum enim
 delectas na eglia per natura hie de
 bonitate magis de se de equales actus
 de relationes hie. ¶ Indeo est dea
 correlatio sine qua ipi correlatum
 nequid esse possit neque deo absque ipse
 sine possit hie actiones iustitias
 iustitiam de eternam. ¶ Indeo sine ipse ymo
 omnes sine rationes essent ocase quod est
 valde impossibile. ¶ Indeo est concordia ut
 in ipa distet iustitiam adrietas et ut
 sua correlata conveniat iustitiam et
 etne iustitia eem. de natura de supra
 sine rationibus per dea. ¶ Indeo non
 non est quibus neque tempus neque aliquid
 accidens. Facio huius est quod per se sua
 ab omni accidente est segregata de
 de mudata na iustitiam est de eterna
 deo sic condonato per 2 condonaco
 anteceditas de quod iustitiam iustitiam
 se condonato ad intelligendum deus

et ea que de ipso dicitur possunt per
 rationem deo apparente **Adhuc**
 cognoscitur et intelligitur quod si angelus
 habet naturale posse. Inseparabilis
 multo magis deo cui sit secundum magis
 ut patet per rationem amorem amorem
De seculo seculo.

Angelus est determinabilis per primum
 bonitatem magis et immortale
 et deus determinatur per. **Angelus** est
 non generatus in ipso non est corruptibilis
 in naturalis nam incorruptibilis est
 in ipso est in deus libere. De bonis
 tabili magnificenti et deus per fidam
 poem regit. In ipso est in angelo
 est maiestas eo quod magis est scilicet
 deo quod homo quod aliorum principia habet
 et itas quod homo et in ipso passu
 cognoscitur intelligitur quod a deo non potest
 deus sensibus sine organo non sequitur
 propter hoc quod angelus non possit sine
 organo nam angelus est superior

et in isto passu cognoscit intellectus
 quod angelus possit loqui inter se et
 agere in nobis ab ipso organo et tra-
 here ab uno loco quod in alio sine iudicio
 de se de alijs ut patet per intellectum
 dispersum per etas. In angelo
 est deus in sua intellectu voluntas
 et memoria. Invenit sine iudicio
 equalitas intelligendi amandi
 et recolendi est in angelo ratione
 obiecti sui. In deo qui regit
 est intelligibilis amabilis et re-
 colibilis. In angelo est memoria
 in se in se est ipse creatus.

De tercio libro

Qui habet bonitatem naturalem
 magnitudinem durationem et
 et diffinitur per se. Ceterum est prima substantia mo-
 bilis quoniam non est gravitas non ei
 est ex gravitate oppositum in ipso et
 sine iustitia et appetitibus naturalibus
 mota sine quo non posset esse
 natura iustitia et appetitibus. In quo

898

est in se efficiens em est inferior
 et est in se est omnium ex sua for-
 ma et materia specificas ut agit per sua
 spem sine motu. est ex finis et in
 se. **¶** Letu est in sua loco sicut in
 cor. in sua superficie. **¶** Adhuc est in
 tempore ipse namque nomine est et est
 eadem in tempore sicut efficiens in suo
 effectu. **¶** Et sic de aliis sine accen-
 tibus suo modo. **De Quarto sbo.**

Homo est compositus ex anima et corpore
 ratione cuius de duobus est per se
 et refertur duobus modis et modo spiritus
 et corporalis. **¶** Distinguitur sicut homo est
 animal hominans. **¶** In homine sunt duo
 principia per se dupliciter propter du-
 plicitate nature. scilicet nature spirituales et
 corporales ex quibus est compositus. **¶** Ideo
 est magis generalis quam aliud in se
 creatum. **¶** ratione cuius per se anima proculdubio
 est homo est maior pars mundi.

De 8o sbo.
In ymaginaria sunt principia per se
 specificas ad ymaginandum ymaginabilia

coloratio tunc tunc y magnanitia
 no h't. suid actu ff set y magnanaz
 pot y magnabile pegrind. q' h'ouq'p
 h'ne octloe claudet illos d' tunc y ma
 gnatio h't suu actu sine pot h'ere
 illum s'videne em mag' actig'it colo.
 s'videndo q' y magnatio **Sensatu**
 aut mag' est circa ipm sensu
 magnatia vere mediante sensu y
 magnabile actig'it **Y magnatia no**
 est ita genalis potencia iustas sicut
 spina ut p' p' tactus cu qua ho
 mines lapidem iudno d' eodem t'p'ce
 fuit p'tea d'usa. s. lapidis ponde
 rositate frigiditate appetite atq' di
 zicem **Y magnatia aut' neq' p' huc**
 affine **De alijs q' similib' ist'**

De vi. 160

Y magnatia d' vlt' p' iustissima
 p' modu' sp'as'cu' na em' p'p'et'it
 p' h'issu' aliud p' auditu' d' d' d' h'o
 marie. facit d'ne p'benit iustic
 t' d' p'p'ent' d' d' d' h'o sic Sensina
 est potencia cu' p'p'ie p'p'ent' p'p'ent'
 Sensina em' p'p'ent' cu' sine p'p'ent'

an

sicut spiritus spat vegetata sui ele-
 mentata **¶** Vegetata transformatur
 elementata In sua forma primo
 generacionis **¶** ex illa **¶** dicitur creavit
 dicitur **¶** vegetata quidem morit ele-
 mentata **¶** deficiente sicut lumen
 morit in lampade oleo deficiente

libi

¶ In elementata sunt propria **¶** recte
 specificati cu quibus habent multas proprie-
 tates **¶** anem **¶** argente **¶** magne **¶** dicitur
¶ Et dicitur sic **¶** Elementata est
 potentia cuius proprie competunt elementa
 ipsa habent correlatos communes sicut
 dicitur spiritus **¶** sic de suis particularibus
 potest dicitur **¶** de igne aere **¶** aqua
¶ terra **¶** quibus sunt suos correlatos sine
 quibus ipsa elementa esse non possunt
 sicut **¶** correlata absque elementis esse
 non possunt **¶** sunt elementa fundamenta
 ipsius elementate **¶** elementata propria
 habent proprias lineas figuras longi-
 tudinem **¶** profundum **¶** et **¶** plura qualitates
¶ complexiones **¶** dicitur **¶** appropinquat le-
 vitate ponderositate **¶** **¶** dicitur **¶**
 sui cognoscit intellectum **¶** elementata

23

Ad hoc totum dicitur ^{De} ~~in~~ ^{tra} mo-
ralia ut p[er] distinctiones ^{et} p[er] ^{ia} ~~re-~~
gulas artis habeat notitia de mo-
ralibus. **De** **Distinctionibus Instru-**
mentorum moralium.

Instrata est potentia in qua moralis
agitur moraliter. **I**ustitia est ~~hinc~~ ^{hinc}
in eo quo iustus agit iuste. **P**ru-
dencia est hinc in quo prudens
stat prudens. **F**ortitudo est hinc
in quo fortis corde agit viriliter.
Temperantia est hinc in eo quo
stat moderando temperate. **F**ides est
hinc in quo aliquis credit id esse
verum quod non sentit neque intelligit.
Spes est hinc in quo aliquis
sperat a deo veniam dari. **D**ignitas
est hinc in suo bono p[er] ^{potente}
amico. **C**aritas est hinc in quo
habet bona p[ro] illa facit tota. **P**a-
tencia est hinc in eo quod patiens dimittit
quod non videtur. **C**oncordia est hinc in
quo p[ro] dolet dolore p[ro]p[ri]um sui. **D**e-
Ignominia est hinc in quo dicitur est

paupe d mendicat **R**egula est huius
cu quo gulosus est **I**nteritatus in
posteri infirmitate d paupie
Luxuria est huius cu quo homo
vult sine potencie iudicare q
matrimoniu **S**uperbia est huius
cu quo superba conat homines
suo se p est contra humilitate
Accidia est huius cu quo accidio
suis. q dolet de bonis alterius d co
gredet se malis illis **I**nuidia
est huius quo inuidiosus appetit
injuste bona alterius **I**ra est
huius cu quo iras ligat sua de
liberacione d libertate **M**edatium
est huius cu quo mendax facit
sine veritate contra veritatem
Inconstancia est huius cu quo
inconstans est multifarie vari
abilis **D**ictio est de nomine sibi
de quibus arista pop heret non
cu discurredo ipa p propria
d regulas huius artis. **Verma**

partes De applicatione

Applicatio dicitur quibuslibet modis
 prima est quod applicatur simpliciter
 ad explicitum. Secunda est quod
 abstractum applicatur ad concretum. Ter-
 tia est quod quodammodo applicatur ad
 loca huiusmodi. Et primo de parte
 sic dicitur. Si terminus quodammodo
 sit simpliciter applicentur ad terminos
 huiusmodi explicitos sicut quod
 querit dicitur deus sit ab^o dicitur
 sunt dicitur de sic de aliis applica-
 tur ad bonitate magnitudines dicitur.
 dicitur sit bonum magnum dicitur de deo
 de angelis. Et de parte sic dicitur
 dicitur est si terminus quodammodo sit ab-
 tracti applicentur ad suos terminos
 concretos sicut bonitas ad bonum
 magnum ad magnum dicitur color ad coloratum
 dicitur de aliis dicitur videatur per quodammodo
 si sunt terminus abstracti dicitur concretum
 dicitur dicitur ~~quodammodo~~ per principia
 dicitur dicitur. Tercia pars dicitur de
 applicatione ad locum dicitur dicitur quodammodo

Intellectus quidem est condicio naturae
ad discernendum illas per principia
et veritates et per tales distinctiones in
intellectu habet notitia de se ipsis per
Inquisitionibus. **E**ntia forme cum suis

questionibus distinctionibus. **S**unt haec
Entitas est ratio cuius aliquid
ens. tangit a ens. **E**ssentia est

forma ab ee abstracta et in eo sub
stantia. **E**ntitas est forma cuius

copie. **P**er se est ens. **P**leritas est forma
aggregata ex pleribus numero. **E**ntitas

nata est forma cuius per se sunt
naturae. **E**ntitas est ens. q. **S**ideratum

et valde confusum de pleribus de
spe. **S**unt. **E**ntitas est ens. q. de pleribus

modis. **P**redicatum. **I**ndividuitas
est ens quod magis distat a genere
quam aliud ens. **P**roteritas est forma

cuius qua agens specificiter agit. **E**ntitas

pluritas est forma que manifestat
a se portione quod aliud ens. **C**ompo-

sicio est forma aggregata ex pleribus
entibus. **E**ntitas est forma cuius

agens agit in materia. **C**ausa est
 simple passiva. **S**ubstantia est ens p
 se ens. **A**ccidens est forma no
 p se ens nec ad suu finem p
 nicipit se h. **E**ntitas est ens
 zone cuius sibi est p^mo ad ea p
 ipm agit quatuor. **D**ualitas
 est ens. zone cuius pncipia su
 gha. **R**elatio est forma respectiva
 ad multa diuisa sine quibus ee no
 pot. **A**ctio est forma inherens
 passioni. **P**assio est ens subsistens
 inherens actioni. **V**irtus est
 forma. ~~ad~~ qua sibi iudicatur
Ritus est positio partium recte
 debite ordinata p. iustitia. **A**
Conceptus est ens. In quo enca cre
 ata su pncipia d mota. **V**el
 est ens. exnult. mo qm ntu
 sibi an d post loca. est actus per
 quos enca su collocata. **V**el loca
 est superficies ambiens d gnes. In
 mediate pib iutneas corporis
Motus est iustitia cu quo mo

in primo de mostatorum **P**ulchritudo
est quaedam forma speciosa recepta
a visu vel auditu vel imaginatione
vel conceptu vel delectatione. **No-**
untas est forma ratione cuius sonus
humanae nomine humana. **I**dea
est deus. **I**dea autem increata
est creatura. **M**athematica est
forma in qua in illis humanis
se mudat sicut ab actibus. **E**ns
in potentia ens est forma in
suo ens absque motu quod gloriatur
in his. **F**unctio est una
puncta naturalis et in minoris
partis corporis. **L**inea longitu-
do. **S**implex. ex pluribus punctis con-
tinuis una extremitas. **D**uo
puncta sunt. **T**riangula est figura
tres angulos acutos tribus lineis
contentos. **Q**uadrangula est
figura lineis et angulos rectos. **C**ir-
culus est figura lineae circulae con-
ta. **C**orpus est sicut expressibile
nisi in angulis plena figura est

aīne q̄st̄m̄m̄ q̄ s̄m̄ d̄ h̄m̄
Benevales r̄c̄m̄d̄m̄es s̄m̄t
 s̄p̄. q̄m̄b̄q̄ cor̄. est̄ cent̄m̄ p̄ l̄m̄
 as. d̄iam̄it̄es. **A**z̄on̄s̄r̄m̄tas. ē
 d̄m̄uac̄io mot̄q̄ nat̄e. **D**ez̄uac̄io
 est̄ s̄b̄m̄ mat̄e. p̄ q̄d̄ p̄m̄. d̄ȳt̄e
 d̄it̄ ab̄ d̄ȳ. **O**mb̄ra est̄ h̄m̄ p̄
 uac̄iōm̄e l̄nas. **S**p̄c̄m̄t̄u est̄ cor̄.
 d̄iaphan̄m̄. d̄is̄p̄ōit̄e ad̄ r̄c̄ip̄iē
 s̄ū. **U**ne s̄if̄as̄ ei p̄s̄m̄at̄as
Cold̄z̄ est̄ h̄m̄. p̄ s̄iḡn̄a c̄or̄m̄
Proport̄io est̄ s̄m̄a c̄m̄ p̄p̄e c̄op̄e
 n̄t̄ d̄is̄p̄ōit̄e. **C**reac̄io īn̄c̄m̄m̄a
 te est̄ ȳd̄ea īn̄ t̄p̄e ān̄t̄ ē creac̄a
Predest̄inac̄io est̄ īn̄ s̄ap̄ia d̄ei ē
 ȳd̄ea. **I**nc̄reac̄iōne ān̄t̄ est̄ crea
 t̄ura. **A**n̄s̄ic̄ord̄ia īn̄c̄m̄m̄ate est̄
 ȳd̄ea. **I**n̄p̄red̄est̄inat̄o ān̄t̄ est̄ crea
 t̄ura. **N**ecess̄itas est̄ s̄m̄a que
 āl̄z̄ n̄o s̄ p̄ōt̄ h̄z̄e s̄ n̄c̄m̄t̄at̄m̄ est̄
 en̄t̄. **C**or̄m̄es̄ ill̄a. **F**ort̄una est̄ ac
 cid̄ens īn̄h̄erens̄ s̄b̄o s̄ fort̄unam̄
 est̄ h̄o d̄is̄p̄ōit̄e ad̄ ill̄a. **D**ez̄inac̄io
 est̄ s̄m̄a c̄m̄ p̄p̄e c̄op̄it̄ ord̄m̄are

d̄ Porc̄o
 nare
 d̄ d̄is̄p̄ōi
 c̄ for̄a c̄m̄
 p̄p̄e p̄p̄it̄
~~sup̄ra~~

Dignitas autem est secundum philosophum
Consilium est dubitabilis propositio
Consultatio propositio est si quis
est forma prima generata propositio
itaque merito **E**ffectio est forma cui
prope competit proferre in se proferre
Declassio est forma in qua in illis qui
est distinctio **D**eclassio autem est secundum
philosophum in qua declaratio est huiusmodi **D**eclassio
est actus natus in transibato demum
dato propter antiquam et in diuina forma
nova **F**altatio est forma natus in mal
terato **F**initas est forma huiusmodi actus in
se natus ab omni finito remota **D**eclassio
est huiusmodi propositio decipiens et est huiusmodi
propositio decipiens **H**onor est huiusmodi actus
in honorante **H**onoris autem in honorante
Capacitas est forma cuiusmodi capacitas
continere quantum potest et in euenit
Remota est forma cuiusmodi remota est
huiusmodi est **R**atignas est forma cuiusmodi
natus est in remota ad remota ad quod
Conprehensio est silicudo in remota et
hensio finitatis **I**nuenio est forma

actus constitutum ex hinc et hinc
 // generales rectitudines sunt. scilicet. qd
 corp. est centru p lineas diametres
 // monstruitas est deuiatio motus
 nature // Deuiatio est sibi matle
 p qd pnculare descendit ad dya
 // ymbra est hinc p uacome lucis
 // speculu est corp q diaphanu dis
 positu ad recipiendu omnes figas
 et respensatas // color est hinc p
 figura continuis // pro poras est
 forma cu pbe. conpenti. disponere
 // creatio est inetermitate est yd
 ea inepore ante est creatura // p
 // destinao est in sapia dei est ydea
 inzeacione ante est creatura
 // aia inetermitate est ydea in
 predestinato ante est creatura
 // veritas est forma qd alit non se
 pot bee s natura est ens continue
 // illa // forma est actus in hrens
 // sibi p formam. est homo di spom
 ad illa // ordinatio est forma cu
 proprie conpenti ordinare & ord

oportet
 nare
 C. d. p. p.
 e. f. o. r. a.
 p. e. p. e. t.

nam est sicut sicut sicut consili
um est dubitabile ppono et con
silio est sua quies. Grana est
forma vnitiva. Intrato pona si
ne qua merito. // Efficio est for
ma cuius competere perficere in
suo Efficio. Declaratio est forma
in qua intracta quiesit distinguit
se a declarata ante est sua sicut
magis Declaratio est hinc transita
tu est acta nate. Instruere de
nugato. sicut antiq et induit for
noua. // Alterano est forma nota
in alterato. // Infirmas est for
ma actu infirmu ab omni firmo
re mota. // Deceptio est hinc posi
tus. Deceptio est hinc pua
tus. Deceptio honor est hinc
actus. In honorante et passiva
ante in honorato. // Depanitas est
forma cuius capax tny possit con
nere quibus potest et exerce // re
istenta est forma cuius exis et
istit et est q est. Capax est for
ma mouente ex istentia acter mru
dane. // Corruptio est similitudo in
firmis et corruptio firmis // In veritas
est forma.

Cumqua

Indicatio informat p[ro]p[ri]um ad h[ab]itu
bonos mores evitand[os] malos

Quo est forma cu[m] qua orans loq[ui]
Deo. scilicet. **V**erbum est ens cu[m]
quo ena[m] su[m] recollig[er]e

Vndecima pars. **De questionib[us].**

Hec pars. dicitur in duodecim
partes seu logica disposita & propor
tionata. ad questiones s[e]c[un]d[u]m materie
diversitate[m] ex qua su[m] naz in dno
loco sine p[ar]te est fixata solo b[er]ni
questione & in alio loco solo alius
questione p[ro]p[ri]e q[uo]d d[ic]it[ur] mode apli
tabim[us] questiones ad p[re]dicta loca
& hoc duob[us] modis. viz. faciem[us] aliq[ui]
questiones quas soluem[us] & aliq[ui]e quas
non soluem[us]. simil[ite]r faciem[us] & ista
dimittim[us]. ar[ti]ste bene intuenti b[er]
ipe abstrahat soloz ab illa p[ar]te sine
loco cu[m] questione transmitt[er]e sine
in illa p[ar]te. sine loco. solutio est fix
ata hic vero pauca[m] questiones
faciem[us] & soluem[us] cu[m] breuitat[is] na[m]q[ue]
ars abstracta est ab arte magna. ut

ip̄a breuius tractet ut intelligat sub
paruas comprehendat plura & sic in
tellectu est magis utilis p̄ solutionem
istarū questionū h̄i positam seu d̄ca
potit d̄ca solutione aliarū questionū
suo modo loca sine p̄tes ad quas
transmittit questiones sup̄ duodecim
ut iam sup̄dictū est. **Cor** p̄ma si
gura. **Q**z. figura. **3.** si. **Q**uarta
figa. **D**iffinitiones. **Regle** **Tabula**
Quadrato **3.** si. **Cap** multiplicatio **8.**
fige **Cap** p̄ncipiorū & reglarū
Monie **sta** **Q**uinto forme. **Et**
p̄mo de p̄ma p̄te sine loco dicemus
De q̄tionibz p̄me fige

Questio est d̄cū sit aliqd̄ ens in
quo s̄m̄ & p̄dicatū in p̄ceptione
entit̄ nature & unūq̄ p̄ tota
p̄ma figam̄ conuertat̄ & r̄sonū est
q̄ sic n̄a animal̄ q̄uerso s̄m̄ p̄ p̄n
& d̄itas eēt̄ d̄struere absolute &
eterneitas. eēt̄ s̄m̄ p̄ infinitatem
d̄uacōis & sua bonitas **Cap** **10.** **10.**

et d. eum. Insuper p[er]firmatione qd
 est impo[ss]ibile. **Q**uid est illud ene
 in quo s[ub]m[od]o p[re]dicatu[m] conuertit[ur]
 Et Respondendu[m] est q[od] deus est illud
 ene talis em[en]s conuersio no[n] pot[est]
 nisi in s[ub]o. infinito d[icitu]r eterno. **Q**uid
 dicitur diuina bonitas heat i[n] se ita
 magna bonificacione sicut i[n] i[n]g[er] i[n]tel
 lectu. i[n]tellectione. **Q**uid. quare deo
 h[ab]et i[n] se. ita magna equitas sicut
 ex[n]tiaz. **Q**uid. deo de quo potest
 tantu[m]. quantum. ipse est. **Q**uid. de
 homo d[icitu]r qual[iter] d[icitu]r no[n] conuertit[ur]. Et
 hinc Respondendu[m] est q[od] conuersio
 no[n] pot[est] fieri i[n] i[n]g[er] mag[is] d[icitu]r i[n]g[er]. s[ed]
 i[n]t[er] e[ss]e[n]tia. **Q**uid. dicitur d[icitu]r i[n] anglo
 sua potestas. i[n]tellectu d[icitu]r voluntas co
 uertit[ur]. Et i[n]d[em] est q[od] non plura
 ipse possit h[ab]ere. ita i[n] i[n]g[er] actu
 eterno. sicut deo.

De qu[est]ionib[us]
s[ub]e figure

Questiones 2. s[ub]e trib[us] modis fieri
 possunt sicut ho[m]o d[icitu]r leo. qm[od]o p[er] d[icitu]r
 sicut ipse d[icitu]r p[er] concordancia[m] conueniunt
 i[n]g[er] d[icitu]r p[er] contrarietate[m] g[ra]ntur

123. p corruptibile d sic de alijs in
corruptibile h sic de alijs suo modo
Quod dicitur dicitur sit magna generalis
q concord. d q concordant ad qd
est q sic eo q dicitur est concord.
d contrarietas est dicitur. d no est. in
omnibus **I**n multis reperitur enim dicitur
d concord. In illis tamen non contrarietas naturalis
sicut in ventibus spiritalibus **Q**ue quid
est materia. p h aut concord aut contrari-
etas **I**ndicium est q concord. agere enim
descendit p n. potius a contrarietate
aut p p nana **Q**ueritur dicitur
ista definitio sit magis ostensiva. d sic
ho est al. horificans vel homo est
ens. cui p h dicitur horificare q ista
ho est anal rone moralis d dicitur.
est q sic dicitur hinc est q horificatio
solum homini competit rationabilitate
aut d mortalitas multie **P**er
triangulum principi medi d finis
possunt fieri questiones ista modis
Primus modus est quo queritur quare
est una p ma ca d no plures curas

ponderand. est qd ex eo ut unus finis
 sit infirmitas. **Secundus** modus. est quo qd
 sit. mediu. ex quo quid sitm d. p. d. d. m.
 h. e. a. p. q. u. a. n. t. i. t. a. t. e. q. u. i. n. i. a. a. u. t. d. i. s. t. i. c. t. a.
 t. a. m. **Et** est qd. qd. c. o. n. t. i. n. u. a. s. h. e. t.
 r. e. s. p. e. c. t. u. m. m. e. d. i. e. x. t. r. a. m. i. t. a. t. u. m. **Distin-**
 a. u. t. i. n. m. e. d. i. u. c. o. n. i. u. c. i. o. n. e. d. m. e. s. u. r. a.
 t. i. o. n. e. **Terz** modus. est qd. q. u. e. r. i. t.
 q. u. a. l. i. s. f. i. n. i. s. e. s. t. d. i. s. t. i. n. c. t. u. s. i. n. s. b. o. **Et**
 r. e. s. p. o. n. d. e. n. d. u. m. q. d. f. i. n. i. s. q. u. i. d. n. o. a. p. p. a. r. e. t.
 r. a. t. i. o. **Et** t. r. i. a. n. g. l. u. m. m. a. i. o. r. i. t. a. t. e. e. l. i. t. a.
 t. i. s. d. m. i. n. o. r. i. t. a. t. e. p. r. i. n. c. i. p. i. s. q. u. e. r. i. t. o. s.
 t. r. i. b. u. s. m. o. d. i. s. **Et** m. a. i. o. r. i. t. a. t. e. s. i. c. q. u. i.
 q. u. e. r. i. t. q. u. a. r. e. d. e. u. s. e. s. t. s. u. p. a. a. n. g. l. u. m.
 d. a. n. g. l. u. s. s. u. p. h. o. m. i. n. e. s. **Et** r. e. s. p. o. n. d. e. n. d. u. m.
 e. s. t. q. d. d. e. u. s. e. s. t. s. u. p. a. a. n. g. l. u. m. e. x.
 e. o. q. u. i. a. b. o. n. i. t. a. s. d. i. u. i. a. d. m. a. g. d. e. s.
 d. i. s. t. a. t. p. i. n. f. i. r. m. i. t. a. t. e. a. q. u. a. n. t. i. t. a. t. e. d.
 p. e. t. e. r. m. i. t. a. t. e. a. t. e. p. r. e. **Bonitas** a. u. t.
 a. n. g. l. i. d. m. a. g. d. e. s. n. o. s. i. p. s. a. s. u. p.
 s. u. p. b. o. n. i. t. a. t. e. d. m. a. g. h. o. m. i. n. u. m. d. e. s. c. o.
 q. u. i. s. b. o. n. i. t. a. t. e. s. u. p. d. i. s. t. a. t. a. d. m. i. s. i. o. n. e.
 d. s. u. c. c. e. s. s. i. o. n. e. s. e. t. b. o. n. i. t. a. s. a. z. a. g. d. e. s.
 c. o. r. p. o. r. i. s. h. o. m. i. n. u. m. n. o. n. **Secundus** modus.

est quo q^d quare in una intellectuatu
tas & memoria sunt esse & tenent
omⁿ q^d est q^d ex eo q^d prima causa
p^rclatorem sine bonitate magnitudine
d^e est intelligibilis amabilis & ra
tionabilis etc. **Et** in isto passu
cognoscit intellectu q^d de monstratio pot
est fieri p^r quid adit q^d est p^r edpaat
Terz modo est q^d q^d est q^d est p^r edpaat
magis est circa nichil q^d a ens d^e
Quart est q^d p^r h^o q^d magis re
pugnat finem cendi. **Quint** d^e
Sed que est in finale & finale sit
maior q^d illa que est. Inter finale
& intellectuale. **Ad** d^e d^e ista d^e
que est inter principium & medium
sit maior q^d illa q^d est in medio
& fine. **Et** sic pot^r queri de d^e q^d
est in sbam & sbam. d^e d^e. **Et**
Sed est p^r ea que sunt figurata i
triangulis sup^r d^e sbam obicere
me^{te} etc. d^e. **De** q^d q^d & figure

Dictum est quod in 3. figura quod quod
 p. 11. applica. alteri Et ideo. q.
 utrum contrarietas sit nomine applicabile
 bonitati mag. q. d. quod quod concordia
 Et 99. Et p. non **C**ontrarietas
 em applicat eis p. nando d. concordia
Concordantia aut concordando d. po
 nendo **S**icut in 3. figura bonitas e
 mag. d. quid est bonitas magna et
 p. d. m. est q. bonitas magna. est
 illa. que absq. contrarietas d. minorit
 te comit in omnib. p. nando. d.
 suis correlatiue **C**ontrarietas bonitas
 ubi est. vade ad camera. b. j. d. ven
 pe s. h. t. a **C**ontrarietas bonitas de q.
 est d. bonitas quo est vade ad camera
 b. g. d. b. l. d. v. a. p. e d. v. a. p. e eaz
 significata d. sic de alijs **T**ertio q.
 quo est in alio d. b. l. d. p. n. d.

De questionibus & figuris

Quod dicitur p. camera b. c. d. ut
 aliqua bonitas sit mag. infinite
 sicut c. m. t. Et d. d. m. est q. sic

Alioquin tō. mag. dō. cōmittat. nō ēg
bō. **Q**uerz camera. b. c. f. querz
vru deq. sit ita potens p sua bo
nitate sicut p sua iustitia. **Q**uade
ad illa tēnāz d. reape signata cor
zelanop suoz p suaz vru d. i. si
nitionū. **Q**uerz d. vru. angly
producat angly. tū sit sup. hō
hō pducit homines q est iustis hō
hūic z nōd. est q non Angly
pū nō dicitur amentacione
ab ep. qz euacuaret suaz tēnāz
hō aut sic rōne corporis

De qstionibus z diffinitionibus

Querz d. vru. Deus sit ens nōm.
que. vru. vritas possit tē d. i.
finita absqz actu. infinito. **Q**uerz.
vru. sit vna deus. Angly. **Q**uerz.
vru. deus possit tē malus. **Q**uade
ad diffinitione bonū z mag. **Q**uerz.
et tēnas ea que tibi sūcant. **Q**uerz.
si bonitas est magna. d. eterna. **Q**uerz.
necessariū est q bonitas sit. **Q**uade

bono dicitur qd pducit bonum magis
 dicitur dicitur dicitur de alijs. que nobis
 que possunt fieri p distinctiones pu
 apud p
De quibus etiam

Querit dicitur credere pcedat iust
 eligere **Q**uerit que dicitur est m
 lior dicitur clarior aut que dat p pote
 tia sine pccatione actu et illa que dat
 p qd dicitur. **E**t dicitur est qd illa
 que dat p potentia dicitur actu p illa
 quide habetur comparatio sibi dicitur actu qd
 pccatione p altera aut neq p n pcedit
 tunc **Q**uerit potentia contra sua
 tenentur habeat actu **Q**uerit dicitur
 intellectus sit agens in memoria
 in voluntate patiens **Q**uerit in
 intellectu possit habere obm absq pcc
Querit anima potestas possit actu
 infinitu **Q**uerit actu possit esse
 deo **Q**uerit actu sit potestas qd
 ab obo aut ab utraq **Q**uerit sibi
 possit p se existere absq sine tunc
Querit voluntas habeat posse in intellectu

per credere & intelligere. In voluntate
per intelligere. **Q**uid in anima volun-
tas & memoria sit iguales. **Q**uid
intelligere absque suis correlatiuis po-
sit se velle aut periclitari. **Q**uid
intelligere quo facit suam. faciat ipam
per proprietate & dicitur. **Q**uid intelligere
disponat amare & memorare. **Q**uid
Quid intelligere in vno & eodem
tempore possit credere & intelligere.
Quid intelligere in se ipso faciat suam
dicitur. quia intelligere. facit suam
Quid intelligere cum sua specie impet
voluntati & memorie quod obicitur
illam speciem sicut applicandi quos
reglarum ad intellectum sic possunt app-
licari ad alias potencias suo modo

De quibus tabule.

Querit vtrum mundus sit eternus. vnde
ad corruptum. b. c. d. & tenas ne-
ganat & inuenies in camera. b.
c. t. b. quod si est eternus. sunt multe

absqz gra suoz correlatiuoz qd hec
 de euacuacione z. fige sufficiant
 ta breuitat. na d p he que de ipa
 d rima. pot a rista. facere solueri
 que p alias carnas. **De que stio**
mbq. multiplicacione z figure

Querit intelligi p quem modu
 conditionat si ad tendu ge nate
 p generale intelligere **Wade ad mu**
ltiplicacione z. figure **Q**uid ad mu
 quem modu. q. intelligi multiplicat
 conditiones ad quibz multiplicat
 obiecta. q. p. intelligere ut p ml
 tas. q. magnas stas. fit generalis q
 multz hincbz induta. Et hec d. omne
 t. plicacione z. fige sufficiat causa
 breuitat. **De q. stionibz mixtionis**
principioz z. staz

Querit utru bonitas sit dispositio
 p mag. duracione z. q. d. eod
 indom est q. sic ut signum est p
 q. figam faciendo de sbo predicatio
Querit quid est bonitas cu mag.

quod hęc in mundo possit dōm
 hęc. d. in hominibz Judicium d. actū
 grē d. mō. humilitatē d. pacēncie
 d. pietatē. Et hęc de deo sufficiat
 causa beatitudinis. **De questionibz
 angeli.**

Querit d. an angeli sūt d. respo. sūt
 est q. sic si em id q. mīnibz
 ee similitudo deo. est d. multo magis
 id q. magis. Bz se similitudo deo est
 d. quē si aliquis compositū q. cor
 poraly d. intellectualy est d. multo
 magis id q. est compositū cognitiōnē
 h. d. intellectualy. **A**mplius si angeli
 quide non eēt scila quide d. p
 concordancie eēt euacuata. d. p. q. nō
 mūdū q. est in p. **Q**ueritur
 angeli de quo est d. ang. est d. r. d. n.
 est p. r. d. q. est de se ipso sua
 em eēnciā nō pot. ee p. uctualis
 neq. linealis. **E**t p. 2. spem ei
 dem d. e. est de suis concordancie p.

67
beat anima motiaz d d d m est q
sicut na alia sentiaz d vegetaria no
herent aias motiaz motas neq
herent motu. **Q**uerit p p ma
spem etc. c. quare est ceteru d d d m
est q ce co. q de sua matia d for
ma. est constitutu. **Q** 2. spem etc
c. q. ceteru quare est d d d m est ut en
cia inferiora. possit hae motu. d
he de celo. sufficiat causa breuitat

De questionibus hominis

Uteru homo de deo possit hae
maiore notitia afirmado ut ne
gando. d d d d m est q afirmado
Quens em no est p illa sine q b
ipe est s est p illa sine q b
no pot. **Q**uerit quare ho agit
p forma specificam. **Q**uere ad 2. **Q**ues
etc. e. q ibi est solutio. **Q**uere
Quere. utru homo augmentat suos
actus augmentet sua tenentia. **Q**ues
pondens est q nullu homo agit
se ipm. **Q**uere. quid ho desiderat recol

ere & nō pot recollere quib istoz
deficiat **P**lus memoria aut intellectu
cu. **Q**uod ist q memoria ipa si naq
reddit spem. anteq intellectu q vo
luntati **Q**uereit qm ana & coz pz
componit homines **E** **Q**uod est q in
homine bonitas coz poralis & spualis
componit bna bonitate & sic de alijs
Quereit q est vita hois ad quod
qum est q illa forma que est coporta
q negetativa sensitiva & ymaginaria
& rotativa **Q**uid est mors hois
2ndm est q est dissolutio potentie
elementarie vegetative sensitive ym
gnative & rotative **Q**uod dicitur ho
sit visibilis & qum est q non vis
em nō pot videre nisi colore & figur
Quod dicitur qm in homine intellectu &
memoria sit eadem potentia ad q
2ndm est q nō q sent eadē. qm in
telleto nō est successus. adquiredo spes
neq traderet illas. oblivioni neq cof.
eas ignoraret **Q**uereit q nō est for
quod dicitur q. libertate. voluntatis. & hec
q hoie sufficiat in brevitat.

De quomodo ymaginatur

Verum ymaginatio ymaginet ymaginabilia suo modo sicut sensus sensitibilia. **R**espondeo que est causa quare ymaginatio abstrahit species a sensibilibus. **R**espondeo quod est ymaginatio. **V**erum ymaginatio habet virtutem. **V**erum ymaginatio angustetur et angustando sui actu. **V**erum ymaginatio sit altior potestate quam sensus. **V**erum ymaginatio habet iustitiam et appetitum speciosos. **S**ensus per se impedit actu ymaginatio. **Q**uare ymaginatio non est ita potens in seipso sicut sensus. **Q**uare ad seipsum ymaginatio. **R**espondeo. **V**erum sensus species ymaginatio. **E**t respondeo est quod potentie inferiores non agunt in superioribus. **De quomodo. Sensus**

quez/

Respondeo que potentia istarum sentiat fame et sitim aut gustu tactu et de seipso est quod illa que magis disponit obtemperat. **V**erum gustu sic sentiat famez

vegetata ex quo vinit et mittit
crevit et in quo sbo est plantata

Que sit qd est mors vegetane va
de ad sby vegetane in quo salua
onee pdictaz questionu sine simpli
ate **De questionibz elementane**

Quid est elementana **Q**uid ele
mentana heas multas spes sic
sensitiva **Q**uid elementana heas
multos correlatos **Q**uid flama ca

dele elementet lechmud lampadis
in se ipa quo ipm accendit **Q**uid
flama candle sic accendat lechmud in
aere sicut vis coloratu in luce

Quid elementana sit in spualis to
gitudinis latitudis pfunditatis et ple
nitudinis **Q**uid elementana sit vis

spes elementator **Q**uid elementana
possit ee in sbo element remotis
ab illo **Q**uid elementana sit fons

microz linearz et figuraz **Q**uid e
lementana sit moueat se natle a suo

Instrumentu d' appetitu leuitat. gra-
uitate caliditate. d' h' n'q' sic homo
se ipm artificate cu pedibz suis
Doten elementaria possit h'z n'
turae absq' correlatiuis scabibz **Doten**
in elementari elementata. sit actu
Doten elementaria heat cotinuan
quantitate p' oia loca sub globo
lunari **Doten** sit d'ne caliditate
d' d'ne siccitate. d' d'ne albedine
d' h' n'q' **Q.** vade ad s'bm elementare
d' abstrahas ab heo solutiones cu
intellectu conditionato d' artificato
p' arte ista **Doten** sit quatuor eleme-
ntu d' v'nd' q' no in elementari
sufficiunt e' complecios **Et q'mom/
bus Instrumentalibus**

Sopis jam firmis quibus infra
bitat. natis h' aut volumus
facere morales. **Queri** q' est mo-
ralitas. **Quid** est iust. p'ndus
d' q'. Item q' q' est auaricia gula
d' q'. vade ad nome s'bm instrumental

Dicitur 2^m qd tibi significatio est p^r sig
 tractatu. ad id h^c quezit. **Utrum**
 iusticia. sit bona. Et resp. est qd
 sic. qd si non in iusticia no est
 mala. **Utrum** 2^m iust. heat cor
 zelatios d^r d^r. est qd sic. qd si no
 iam no possit ee h^cus neqz heret
 alicu. iugmbg. ee. sustenta d^r asi
 tuata. d^r sic dicit de ista ita possit
 fieri quez. p^r oia sua p^r n^ria z^rta
 d^r sicut dicitur est de iust. ita pot d^r
 de alijs. h^cibg. virtuosis. **Utrum** vicia
 sint simpl^r p^r n^r. p^r n^ria d^r v^r d^r
 est qd sic. na cu virtutibg. nullaz
 quomencia h^cent. in virtutibus
 quide agis d^r agibile d^r iustem
 iuste h^cit ab uno virtuoso. **Utrum**
 de moralibg. sufficiat ea breuiter d^r
 magis qd in arte magna. de ipis
 ipis largis tractant. **De questio**
mbg **centu. flor. maz.**

Questiones centu formatu tot
 modis fieri possunt quot quibz fieri.

est deus in nonem sbe. sicut
entitas. d. q. que est una forma in
deo. alia in anglo. alia in celo d. q.
sicut quod in quereit. Item entitas
dei fit in. ad omnes entitates d. q.
est q. sic. eo q. sua bonitas est p.
mutua. ad omnes alias bonitates
d. sua mag. ad omnes alias mag.
d. sua eternitas ad omnes duratio
d. q. h. aut no pot. sic de entitate
angli d. celi d. q. **E**t p. fo. 2. q.
est supra ab aliis. est distincta cu
suis in. d. vltio. **Q**uerit. Verus
entia entia d. ee conuertat. d.
Iud. est q. iudeo. querit. iudeo
cu. cu. nichil est super neq. in
feris. s. in anglicis d. in celo d. q. no
conuertit. eo q. ee in illis p. ten
tia d. no ee. d. ideo iustit. ee est
super ee aut iustit. **Q**uestione
p. vno modo possit fieri de vnitat
dei. Et p. alio modo de vnitat. an
geli. Et p. alio modo de vnitat. celi

2° q. Quia quod dicitur competat vni-
 tati dei vniuersi infiniti Et dicitur
 est q. sic na absq. vniuersi infiniti
 ipsa vniuersitas no poss. se infinita co-
 q. sua potestas est infinita d. ligata
 d. vniuersitate est otiosa d. sic poss. d. a
 de diuina bonitate mag^{ne}. 2° q. qd est i
 po. si aut. querat de vniuersitate an
 dicitur. ei competat vniuersi ad q. r. dicitur
 est 2° conditiones sue vniuersitatis videlicet
 q. vniuersi. anq. cu. alio vniuersi vniuersi loq.
 moralit. obiecti. vniuersi amare vniuersi
 intelligit. intelligit vniuersi bonificare no
 q. q. vniuersi. anq. vniuersi amat alteru anq.
 q. no pot. ut qd dicitur est neq. etia
 vniuersi telu. pot. vniuersi alteru telu. s.
 efficit vniuersi telu. est vniuersi a
 inferioribus. **De vniuersitate aut. homine**
 non est sic. na vniuersi homo pot. vni-
 re aliu homine gerendo illu. d. sic
 de alijs suo modo. **Querit. dicitur**
 quid sit plenitudo d. dicitur. est q. sic
 2°. suoz correlatiuoz p. 2°. spz etc. etc.

regatorum sine quibus non possunt haberi
et iustitiam et etiam opponere boni-
ficando magisterio eternando et et
sic sententia ligata et ociose sine ratione
quod est impossibile. **D**e pluralitate autem
angeli non est sic. nam angelus est
topositas. et cum et bilibus. respectu
simplicitatis divine et sic talis est
quam magis topositus quam angelus et
hoc quod est. **C**onceditur utrumque quod
sit natura. Et appo. est quod sic ut
habet naturam recolori intelligere et
amare et est. naturam bonitatem magis
et est ut tunc rationes sit et naturales et
perveniat bonum infinitum et eternum ut
competat et naturae. **D**e natura autem
angelica. non est sic nam finita et nova
est. **C**onceditur tamen ei competat naturae
eo quod habet species in naturam et naturales in
quibus obicitur et naturam obicitur et sic
de natura tunc potest suo modo dici et est
2^a sua principia et etas naturales et spe-

27
a finis cui quibus naturalibus et specificis
agitur et sic de naturalibus aliis et sicut. per
dicitur suo modo. **P**ostea que dicitur
sunt. per artem facere de centum for-
mis. que et solvere eas 2^m q^{ue} que
sunt in modo tractantur et de dicitur
per nonne. sicut. quod se dicit. quod unum
omnis forme sua definitione et sic
dividitur Et quod in isto passu cognoscitur
quod illud per que modum. ipse est valde
penalis. ad faciendum multas que
et solvendo illas per illu modum qui
est in evacuatione 3. sicut et in
multiplicatione 2. sicut Et sic que
posset et numerat que et solutio
que fieri possunt et hec de questione
centum formarum. sufficiat ea brevitat.
Quoddecima pars est de huiusmodi

Hec pars est de huiusmodi huius-
modi et ipsa dividitur in tres
partes **P**rima est de huiusmodi partibus.

magnas hęc artes dicitur & illas
 artista hinc artis hinc hinc & ut
 me fiat applicare questiones ad
 illud locum sive loca questionum dispo-
 sitio seu disposita. 2. pporatione
 matre questionis. **S**ecunda pars
 est qd hincet modis & passis tectis
 hinc. artf tenedo modis tectis ad
 pbandu & solvendu. ques p qd
 nas. illo modo p quem sicut exp
 licate pntem sicut vno exp
 p qd aliud est replicatu & decla-
 ratio. **T**ercia pars est qd rpe
 heat modis multiplicandi ques
 & solutione ad vna & eandem q
 stione ut p tertia & p 3. figuram
 & tabula figuratu est & hęc de hi
 tuacione sufficiat causa breuitatis
Tercia decima pars est de Doctrina.

Pars ista dicitur qn e pars
 prima. est ut artista bene fiat
 alphabetu cordetena figuris dicitur

Regulas atq; affirmatione tabule
 q; tpe declaret bene tectis scolazibus
 zonabitur & no legat se cu actibus
 auctibus alioz & q; scolares plegat
 tectis & si scolares dubitauerint qn
 alicui petat ab artista sine mzo
 pars est q; mzo sine artista facit
 questiones cora scolazibus & soluat
 eas. zonabitur 2^a ars possit na
 absq; rone. artista no pot benefici
 ista arte. Unde sciendum est q; hec
 ars tres amicos habet videlicet suba
 litate iudicand & zonem & bona
 iudicacione sine istis quide tribus nul
 lus hac arte adire pot. **Q**uarta
 pars est ut artista faciat scolazibus
 quos utiq; de illis videat ei &
 dicat eis q; multiplicet zones ad
 vna & eandem quem. **Q**uod q;
 iudiciat loca quoz rone sua res
 ponde & multiplicare si no scolares
 nesciat vnde. nec zones multipli
 care nec loca iudicare hinc tpeo

artista sine me doceat scolares de
de predictis. / ad honorem & laudem
dei & publice utilitati

De fine
hinc libri

Raym
da. hinc librum p[er]p[et]uo in monasterio
in dominica mense Januarij Anno
D[omi]ni millesimo CC septimo incarnationis
domini nostri ihesu xpi

hinc libro sit laus honor & gloria
xpi. Amen. A. D. M. CC. VII.

Arte generalis dicitur in duas partes
 scilicet theoretica & practica. **T**heoretica
 est cognitio que habet de diffinis &
 quibus & figuris & de modo distendi
 seu procedendi parte. **E**t practica
 est usus seu exercitium artis. & the-
 oretica post hanc. **E**t velut ista
 pars dicitur. & hanc partes principales
 ut sunt alphabetum & significationes que
 sunt ut figure & tabula

Alphabetum est in hac arte plura
 & diversorum hinc aut terminorum
 in uno collecto cuiusque hinc lita
 varia uno suo nomine & presentant ipse
 aut alphabetum or. sicut cordetena
 sicut scda parte de diffinitionibus. **E**st
 cum diff. signum diffinitio & diffi-
 est ppa & ppa man. et d. ppa
 diffinitio significationes sunt ubi pnt
 sunt ubi pnt. Et in arte generalis
 p3 ad intelligendum quibus or. & sidera
 et d. ppa diffinitio & hanc

Et quae notitia principii dicitur ut
ad id bonitas est eius. ratione cuius
bonum agit bonum dicitur sic bonum est
dicitur malum est non est. **¶** Et hoc quod dicitur
bonitas est eius significatur quia bonitas
que est ratione eius. **¶** Et hoc quod dicitur
est bonitas est quia in ratione dicitur
preceptum in ratione bonitas est
hoc quod dicitur ratione cuius bonum agit
bonum. **¶** Sic significatur operatio bonitatis
quod sunt bonificatio. **¶** Et hoc quod dicitur
quod bonum agit ratione bonitatis est
bonitas bonificatio dicitur per hoc quod agit
de bonitate est bonitas bonificatio. **¶** Et
quod actio dicitur passio presupponit actum
quod oritur bonificare est sicut actum est
est dicitur operatio bonitatis. quod in omni
ente est bonitas. **¶** Et est eius. aut
est substantia. vel actus. aut substantia aut
accidentale. est verum quod bonitas sit
substantia dicitur accidentale dicitur per quod. **¶** In generali
verale. quod eius substantia. non potest esse bonitas
nisi per bonitatem bonitatis substantia est

no sit de zone actum dare et sic
 ad no sit eius p se. **H**inc actuale
 est bonu p bonitatez actualez quia
 me scilicet d sic p qd qd p m
 d sua difinico valeant d clarari

Sequitur de Regulis

Hec pars decem continet fines sine
 stas. **Q**uod est prima qno hinc
 art generalis p qua actus qd
 ut quereere potest de ente. **Q**uod
 sit. **S**ua Regula est potestas p
 qua actus potest vti qd ptem
 qnois po. zone eius positioz
 qn intellectu dubitaco et sic ut
 ut explat dubitacione d qn nes
 rigare veritate rep qnt p p
 d stas art d iuxta d qua p
 d rle art remaneat qlese illa
 est eligenda sine affirmativa
 sine negativa. **Q**uid est qda qno
 hinc art generalis p qua actus
 sta quereere potest de ente q
 sit. **S**ua rla est qditas p quibz

ista regularit ad inquirendu res
quiditate seu definitione p quoc
cuq spes **Pr**ima namq considerat
essentia vel ee cuiusq res. **Sec**unda
considerat essentialia cuiusq res. **T**ercia
considerat id q est in se est
alio. **Qu**arta actum vel passione p
quarta considerat id q res hnt
alio p se de p. aliud. **De** quo est
qno aut generalis p quid autem
querit vel querere pot. de quo e
ens. **Qu**inta ista est materialitas p q
actum regularit ad res materialitates
D inquirendas p affirmatione D neg
atione negando materialitate p ma
ius res. In affirmado de alijs q
si res hnt aliq conditione seu ppetanz
ita sub zone sui q no alteria p
illud qd pmitte D si in aliq condicio
ne respicit aliud ase qd materialis
D si aliq scitur aliam qd. possessie
D in scitur. **Qu**are est
quarta. qd generalis p quid autem
querit vel querere pot. de eite
quare est. **Qu**inta ista est qualitas

p qua arista vltat adgnugrendu
 existencas & opaciones 2220 p m
 duas na spes que sut for malit
 & finalit modq reglacionis est q
 arista. consideret quatuor cas. s. effi
 ciente. formale. materiale & finale
 p tres. pmas consistit existencas
 2220. & pblima eius opaco **Quantu**
 est quante qms p qua arista
 gredit ut querere pot de ente qu
 tu. est **Qua** 2ta est quantitas p
 qua arista regulatur ad ingrendu
 quantitate 2220 p m eius duas spes
 que sut continue & discrete **Modu**
 regulacionis est q arista consideret
 res in simplicitate & copositione p
 simplicitate attinget quantitate con
 tinuam. p copositione discretam **Q**
 le **est** septa qstio generalis p qua
 arista gredit ut querere pot
 de ente quale **est** **Qua** 2ta est
 qualitas. p qua arista. regular
 ad ingrendu de qlitamb. res p m
 eius duas spes. que sut pbe & appa

modus regulacionis est qd artista co-
sideret In fin natura In natura
alterius qd rone nature fin est ppe
rone nature alterius est appare **Ado**
est dñ. qd artif genialis p qua ar-
tista. querit vel gnerere p qd ar-
est ens. **Qua sta.** est temporalitas
p qua artista stat ad ingruendu
temp p pb. spes significatio p stat. q.
d. h. modus regulacionis est qd artist
sideret. **De s.** In aliq. de supditis
pb. spes suscipit nouitate qd si sic
stat stat est interpretatio alias no
Ubi est octava **Quo** artif genialis
p qua artista querit vel gnerere
p qd. de ente ubi est **Qua sta.** est
localitas p qua artista. stat ad in-
gnerendu loca p m. conues d. conueni
p omnes pb. spes **Quomodo** e
nona. quo artif generalis p qua ar-
tista gnt vel gnerere p qd de ente
comodo est **Qua sta** est modalitas
p qd artista stat ad ingruendu modo
de p. p m. eius spes. **Modus** regula-
cionis est qd artista pma sideret

modum simpliciter dicitur sine sit ut per
sine non **¶** Sedas consideret modum
sine que una res est in alia sine
partes in parte sine non **¶** Tercia
consideret modum sine quod res conueni
ut in dicitur dicitur sine ut partes
intoto dicitur sine non **¶** Quarta consi
deret modum sine que aliquid transmittit
similitudine esse **¶** Quinto est p
quod aut generalis. per qua accipit
quod de genere. per de ente in
quo est **¶** Quia ista est iustitiam
talis. per qua accipit etat ad iudex
in iustitia. res. per in. in spe
modum iustitiae est quod accipit. consi
deret simpliciter iustitia res in
libet. per se. **¶** Tercia ratione per in
per in ratione per in intoto dicitur in
ratione hanc quod totum transmittit simili
tudine sine. dicitur sine per in.

¶ Quia rethorica dicitur **¶** Et quod
est ad finem Et primo generaliter
¶ Tercia dicitur bene bonitas sit d.

Supposita utraque pro quibus oritur
dubitatio. **Ex**inde ars. Ita extra
sive ad investigationem utriusque
Et primo affirmat sic secundo de
functione bonitatis. **Si** bonitas
est ens bonum est. Et ens bonum
habet rationem agendi bonum. **Et** si
bonitas est et bonum est et non et
malum est. **Et** si bonitas magis
est bona. **Et** bonum est maiestate
magnificare bonitate. **Et** bonum est quod
inducio. **Et** si sunt magna per mag
nitudinem. **Et** si bonitas est magni
tudine. ambire omnes representant
tendi. **Et** sicut dictum est de bonitate
et magnitudine in de actus. per namque
suo modo. 2.

Secundo pro negativa sic secundo in
suppositione bonitatis. **Et** si bo
nitas non est ens bonum non est
ens bonum non habet rationem agendi
bonum. **Et** si bonitas non est non est
bonum. **Et** si malum est et bonitas si
non est magis non est bona. **Neque** bonum

est magnificare bonitate **N**o est
 bonu q duratio v cetera pncipia
 sicut magna p magnitudine v sic
 etia no est bonu magnitudine ambre
 omnes exrenuntate eundi **E**t
 sicut dicitur est de bonitate v mag
 nis de ceteris pncipis suo modo
Affato aut distictu pbraque p
 gitione q qu pte affe matia
 pncipia q sunt v eoz distim
 tiones v qu pte negata distictu
Est pare ostentanda eligenda
 negativa dimittenda, Df.

Questio q est bonitas Et
 est appon. p pma s^m q sig^m
 est qn sua distimione etia p
 eande spem / bonitas est omne
 ee bonu p eande **B**onitas est ee
 bonificata **E**tia bonitas est ee om
 ppe copetit bonificare **E**tia bona
 est ee p qua bonu est assistens

2^{am}

Questio q est bonitas qnse
 etia v se sibi adnepe et est

Respondens qd bonitas in se habet suam
essentiales proprietates sine quibus esse
non potest ut sunt bonificatio. ble.
2e. **Bonificatio** est via per quam
essentialis d actio. ble. est via per
quam censurata d passiva. 2e. est
via per quam actualis. d ea q sunt
ad nos bonitatem sunt magis. dno
d q. d quibus accipit et illorum
p. 3. **Spem** querit qd in alio bonitate
Est est respondens qd bonitas est
in alio duobus modis. s. active
d passive. seu agendo d patiendo
Bonitas est in magis bonificatio
magis. d h active d est in magis.
magis. d h passiva passive. d sunt
de rebus suis. **Quarta** per qd
qd h bonitas in alio d est 2e
zone sui ut alterius. **Si** zone sui
hnt suas essentielles proprietates. in magis
bonificatio magnitudine si zone
alterius. hnt suas proprietates essentielles
in magis. **magis** p magnitudines.

Et h^o idem pro loco se de actus p^{ri}
Dicitur de q^o est bonitas p^{ri}me
 que est p^{ri}ma, cu^m sp^{ec}ie^s v^{er}u^m est
 q^o est de se ip^sa quatuor rone s^u
 p^{ri}me. noⁿ h^o manaz p^{ri}me d^{ic}
 idem est d^{ic} de quoz p^{ri}mo
 d^{ic} d^{ic} cu^m de se ip^so abte ut
 d^{ic}no. aut rone lib^{er}it^{er} ut ut s^u
 s^u rone d^{ic} rone dignitat^{is}
 ut s^u p^{ri}me rone rone s^u
 aut rone rone actualis ut est
 ee g^ondu^m. **P** s^u s^u s^u que^m
 de quo est bonitas manaz d^{ic}
 d^{ic} d^{ic} q^o est de s^u p^{ri}me rone
 s^u bonificabilis maxime **S**et rone
 h^uis s^u multip^l d^{ic} rone. ee d^{ic}
 alio g^ondu^m sicut s^u. de simpli
 ab^o. cu^m de rone ut bonitas de
 s^u bonificatio bonificabil^{is}. rone. est
 constituta nel rone d^{ic} ut
 p^{ri}me ab d^{ic}. d^{ic} rone de simpli
Set rone rone sicut s^u d^{ic}
 d^{ic} de manaz d^{ic} quoz s^u

ant zone congregationis ut ac
us lapidum vel malitudo
Dicitur de consimilibus. **P**ro
quod cum est bonitas possessive Et
Indignus est quod est sibi bonum sicut per
sui totum. Vel eorum sui sui Dicitur
quod est deus zone subiectio
Dicitur est pro ratione suacionis
sic de consimilibus. **Q**uia
est bonitas pro malitia Dicitur Indignus
quod bonitas est eo quod deducta
in se. In quo est de bonitas eo quod
sui beneficium dat sibi et aliter
vel bonitas est eo quod sui beneficia
bile dat sibi Dicitur bonitas est forma
lit quod constituta est ex suis proprie
tatis. Et sic de aliis principibus
suis **Q**uia quod quare quod est bonitas
finalis **E**t est Indignus quod bonitas
finalis est ut bonum. sit Dicitur ut bonum
agat bonum. Dicitur pro modo. **Q**uia
Quia quanta est bonitas conti
nua Dicitur Indignus quod tanta est boni
tas

continue quatuor sunt sunt et simplex
 et est per se. quia est bonitas dis-
 creta. et est in se. quia bonitas est
 tanta quanta sunt sue proprietates. et
 bonitas est tanta quod sunt etiam
 per ipsas bonificata. et sic de aliis
¶ Invenitur quod qualis est bonitas proprie
 et est in se. quia bonitas proprie est
 bonificata. et hoc est ratione sue nature.
 et sic proprie est bonificata ratione
 sue nature. et proprie hoc bonificata. et sic
 et quod proprie est bona. et est. **¶** Invenitur
 qualis est bonitas apparet. et est res.
 ponitur quod est magna divitas. et est.
¶ Et ratione nature alia. et sic de aliis
¶ Invenitur quod est bonitas. et est.
 in se. et per se. quia est in se.
 proprie quod est. bonitas est in se. quod est
 tenent bona bonum. et sic est in se.
 et sic quod bonitas est in se. quod hoc
 quia. suas. et esse. proprie. et per
 se. est in se. quia est in se. quod
 in mag. magna bonificans mag.

Et p̄ q̄ta: est t̄m q̄ est q̄ta
q̄nditat̄ quo h̄t q̄n magn̄e sua
p̄tates magnas. bonificando mag
tudine. **E**t p̄ q̄ta est t̄m q̄p̄.
de q̄. **Q**uo est de se. **E**t p̄ septimam
est t̄m. que est v̄j. de quo q̄no e
de sine p̄ p̄p̄. q̄ntione et
p̄. **A**. est. t̄m. q̄ est 3̄ de quo
q̄no est sibi bonū **E**t p̄ octavam e
t̄m. que p̄ma modalit̄ **Q**uo h̄t
modū simplice bonificandi ut p̄e
Et p̄ nonam est t̄m q̄ est q̄ta
modalitat̄ **Q**uo q̄n azag. h̄t m̄o
bonificandi max̄. **E**t magnificandi
a maḡ. ut p̄tes q̄n p̄e **E**t p̄decimaz
est t̄m. q̄ est 3̄ modalit̄. q̄no e
in bono h̄ne modū constituendi
bonū. **E**t b̄. h̄t modū q̄n ad p̄am
Et p̄ **am** est t̄m que est. p̄. moda
litat̄. q̄no bonū. rone bonitat̄ h̄t
modū faciendi bonū. sua p̄se s̄m
litudinē. trasmittendo **E**t p̄ p̄. est

Et p quinta que est pma de q
est in se. ipa cu sit de se ipa
Et p vi. que est scda de quo
est in se. ppetantibz de q no
est constituta. Et p vii. que est
de quo est in se bono cui
est. Et p octava. que est pma
de comodo est in se ipa cu ipa
ipad heat modu bonificandi ut p
Et p nona. que est scda de q modo
est in mag^{ne} magna inq. h^m mod.
bonificandi mag^{ne} magnificandi
a magnitudine. Et pax in pax.
Et p x. que est tertia de quom
est in bono inqno h^m moduz
qstucendi bonu bonu. Et copnadi
abono. Et p xi. que est q^{am}ta
de quomodo q est in bono zone
tuzq bonu. Et tra h tra pmit sua
similitudiez. Et p xii. q^{as} q^{as} p.
de quomodo. est in fine ppetantibz
cu quibz existit. ut pax. Et

p^{am} p^{am}. que est 2^a d^a cu^o quo est
 in magna est cu^o suis p^{pe}
 tantu^o cu^o quib^o bonificat mag^{ne}

Et p^{am} p^{am}. que est tertia de cu^o
 quo est in bono s^o in quo est
 cu^o suis p^{pe} tantu^o cu^o quib^o ip^o
 consistit

Et p^{am} p^{am}. que est q^{uarta}
 de cu^o quo est in bono s^o cu^o q^{uibus}
 bonu^o bonificat 2^a q^{uarta}.

2do gratias

20

Incipit ars Juris Rymundz

Quonia vita hōis brevis est et
sua iuris multū est plura iūdo
ars ista inuenta est hac intentione
vt sub opendioso tractatu iuris suam
speculari possit atq; sub p̄naps bla
libq; iura p̄clara artificialit iure
m̄zi possit. **E**t etiā iurista iura
s̄pta p̄ artificiu recedere iūllre 2 dili
gere fiat. **E**t etiā hac intentione
inuenta est ars ista vt iuris sua q̄
potiq; q̄ omnes alie potie tradita est
reducatur ad artem vt p̄ artem que potione
ad n̄ces aduersiones reducatur q̄ in iuri
sua potie tradita sūt ad conclusiones
n̄ces artificialz reducatur vt manifestat
in doctrina tradita in hac arte. **E**t est
ars ista inuenta vt p̄ artem suam s̄p̄ri
ficari quia s̄pta d̄ d̄m̄ cū alio conuoz
sari ac etiā vt iuriste iugemū reddat
subtile 2 ad rones n̄ces iura s̄pta re
ducatur. **H**ac etiā intentione ars ista in
uenta est vt iura sua adiscat 2 arti
ficialz de ipis doctrina det. **E**t vt meliq;
iudiciū elucisat Et vt t̄ne breuiori t̄p̄e
terminet. **N**ulce alie sūt cause q̄ ars
ista inuenta est s; maxie tradita est
hac intentione vt p̄ ipsa magis d̄ diligat.

et eisdem magis firmat. **A**rs ista in .iii. partes diuiditur. Prima pars est de figuris. Secunda de questionibus. Intencio qz sic inuenit fit est vt in figuris. Inguaritur. 2. fortificatur. mixtendo vnu rez mutuo figuraz in alio vt in sequentibus docetur. **R**egle vero hac intencione tradite fit in hac arte vt ius qz querit sedm qz regle ipse docent ad figuras reducantur. **I**ntencio vero qz in hac arte questiones tradite est vt sedm doctrina qua in soluedo easde questiones dabis iure alie iuris qm ones solui 2 determarz sciant. **D**e figuris. huius artis prima pars.

Prima pars. **D**e assuacione pme figure. **F**igura iuris indnas diuide. **P**rima est quadranglis assuata in circulo. **D**e duobz quadranglis vt ius p. 3. **D**e assuacione 2. figure.

Secunda ff. est trianglis assuata. **D**e tribus trianglis assuatis de arte demonstrata. **D**e pma figura que est quadranglis.

Prima quadranglis est compositus de 4. lris. scilz. a. b. c. d. a. in hac parte significat. Ieu. b. vnu. hoimz. c. ius. d. aliu. hoimz. **S**ed quadranglis

compositus est de 2^{or} lris. f. e. f. g. h.

E figat aiaz. b. et ff. corpus. b. et

g. figat cor. d. h. aiaz d.

Quia q^{da} q^{da} est in hac pte hac. Intentione

ut existente ea Inter. b. d. g. tang^q int

acores d. reu. e. Inq^{at} quo ad. a. b.

d. Et modo q^o no sit contra. a.

Sedus quadrangl^o in hac arte est hac intentione

ut. e. Inq^{ur}at d^{ist}imode int. e. f. g.

h. Cu^m quo. p. aliu^m modu^m se heat cu^m

e. f. et p. aliu^m in. e. g. et sic de alijs

In istis duobus quadranglis ius

quodcuq^{ue} canonicu^m seu civile. Inq^{ur}i

d. Inveniri pot^{est} artificial^{iter} me^{nt}e. Ita sit

iusta p^{ro}me. **De ista figura.**

In ista fig^{ura} est tangl^o viz idis copoit^o

de ista. q^oda. d. corazitate Int^{er} pale

2 pale. sicut int^{er} hoies. 2 hoies. Et int^{er}

pale d. Int^{er}late. sicut Inter aiaz d. corpo.

Et Inter Int^{er}late d. Int^{er}late. sicut int^{er}

aiaz d. aiaz. **Q**uod istu^m triangulu^m in

ip^{so} cu^m alijs triangulis differendo cocor

dando d. d^{ist}ando. a. b. c. d. e. f. g. h.

fm. q^o se hnt in ip^{so} trianglo pot^{est} Inq^{ur}i

ri. e. fm. s^ulz. Inq^{ur}ando ip^{so} d. cu^m

a. b. c. d. cont^o p^o oppo^o sals In iura
am **T**riangula subea est copon^o de
p^ona. medio & fine. S^op^o angulu de
p^ona. continet^o t^op^o q^ontitas causa p^o
t^op^o. & q^ontitate denotant^o actia iuris
p^o cam s^oa. h^o est t^oe. s^oates. ut effia
ens forma m. & fins In quib^o p^oapue
c. In quib^o debet cu plus se heat
ad t^ones s^oe iura. q^o t^op^o & q^ontitas
seu actia. **T**riangulo mediu continet^o
mediu t^ounctionis mensurationis et ex
tremum. **T**ri hoc Angulo. c. Ingeri
pot^o sals mensuratio speculana p^ofectio
nes. a. b. c. d. ut q^ontitas bonu cu bono
et bonu cu magno 2. c. et. c. cu c. s^o
modo. q^o p^o omnes t^ontitas iudicij ac
c. s^omp^o s^oe In iura alig. **T**ri
quilo de fine continet^o fins p^o g^ontes deno
tat finalis p^ofectio. c. Et terminatio p^o
q^onta de notatur termino. **T**ri p^ona
cio p^o q^onta de notat p^ori natio bonitatis
iusticie 2. c. Et p^o istud angulu ius
In quib^o debet q^onta p^ona s^oa
Triangula croce copon^o est de ma
ioritate & qualitate et minoritate. **T**ri
quol^o angulo est s^oa. 2. actio ad deno

tandem q. 5. Ingressi debet in p̄m
 figura s̄m maiozitate equalitate mo-
 zitate s̄balem d̄ accentate qua h̄et v̄
 ipm. 4. In a. b. d. Et hec Ingressi
 no fieri debz tū hys anglicis d̄ alijs
 t̄z anglicis predictis m̄pendo s̄m an-
 t̄m tū alio tali modo q̄ iste anglicis
 no contradicat nisi nec in alijs tan-
 gulis p̄dictis. s̄m. 4. aliq̄ q̄ conciat in
 yozitate s̄e d̄ Equalitate bonitatis

De ista parte que est de v̄tis.

H Equale quere sit multe s̄ nos
 subdectm v̄tis arte ista tradim̄
 Prima v̄ta est q̄ s̄m̄e his. ad a. re-
 ducatur 2 mensuret quo ad v̄m. dignitas
 sine ratione. a. que s̄nt bonitas. maḡ
 tenitas. potestas. sapia. amor. virtus
 veritas. s̄tia. p̄fectio. iusticia. largitas
 simplicitas. nobilitas. misericordia. do-
 minium. Et illud. 5. eliquat q̄d con-
 paratu. ad ipas dignitates. maḡ erit
 eis simile d̄ p̄porcionabile. Et ista v̄ta
 generalis. est d̄ applicabilis ad omnes
 alias v̄tas. *De ista v̄ta*

Secunda v̄ta est q̄ s̄m̄p in hac
 arte illud. 5. q̄ se h̄et quo ad v̄m
 a. fit maḡ q̄ quo ad v̄m. b. d. Et quo

*Prima
v̄ta.*

ad rationes. e. h. q^m ad rationes. ff. g. Et
quo ad rationes. e. f. q^m quo ad rationes. e. g.
Et quo ad rationes h. g. q^m ad rationes. h. ff.
Veritatem si sequeretur. Incommodum
contra. a. ex maiestate. r. quo ad ra-
tiones. e. ff. z. non. quo ad rationes. r. g.
et sic de alijs tunc illud. r. scriptum non
teneatur nec valeat. In iudicio r. d. suum
oppositum. Et ista etiam magis fallit ra-
tione magnitudinis bonitatis. r. ff. *De terna
etia*
Occurrat etiam est q^m in quibusdo. r. omni-
bus angulis misceantur. Vng. In alio
In prima figura. tunc. q^m ex ipso fiat vlc
Et vobis vlc. vobis vni anguli. In alio
scdm. q^m ponit pot. vlc. ponit. In dca. In
hoc. e. In r. r. r. concordantia sine in-
terveniente r. maiestate z. vnanime boni-
tatis magnitudinis r. p^m p^m medij
z. sic z. equitatis. In r. Et postmodum fit
isto vniuersali. In speculando z. In quere-
do. r. q^m descendat ad peritiam. In
qd. queritur. Et tunc fiat iudicium. In

et contrarietate euitado In p^{ri}nc^{ip}io
 2. p^{ri}ncipiu z similitudinis quas
 Sent z sic d^{ic}o medio z fine. **H**arori
 tas maior e In. vno p^{ri}ncipio q^u
 In alio z sic de equalitate. Et p^{ri}
 istuz modu deuz diligere est plus q^u
 dilige ipm b. aut d. Unde se q^u sonet
 te vnic z vniuz q^u suu est reddere
 magis est In rone a. q^u In rone b. d.
 hoc idem sequit^{ur} de rone c. h. ff. g.
 In qua rone maioritas z equalitas
 fut magis quo ad c. h. q^u quo ad
 ff. g. Et In p^{ri}ncipis tribus sup^{er} d^{ic}is
 triangulo ronez ponedus est vna
 do semp maioritez Inplicando ma
 ioritez z quoequado condinoniss
 p^{ri}mo. **I**n isto paragrafo debet
 omes trianguli misti vnus cum
 alio super quadranglos z tria p^{ri}
 ncia supradicta. que v^{er}ba sunt

n. Alii falte 2 ho, 3 cartes, quon posse en larima

Et q̄ imp̄tio fiat h̄imodo q̄ condicio-
nes t̄m̄p̄. imp̄tiois non. p̄eant s̄
eant ut in illis. r. q̄d Inquirunt
appeat t̄m̄p̄ imp̄tiois Ita q̄d In-
deuz diligere r. Inhoneste vive-
at. Vm̄cuq̄ q̄d suuz est reddē In-
ter om̄es t̄m̄p̄ Ita q̄ ad ip̄a se ha-
beant sicut plures t̄m̄p̄ ad v̄m̄
Imp̄ti Et sic multiplicat v̄l r
p̄ti Inuent

Quid est forma iuris

Forma iuris est actus iusticie Et
materia. iuris est quedam ordina-
tio vel pactio In qua iusticia p̄du-
at suū finem hoc est iudicare **Q̄d**
dicitur forme v̄m̄. iuris debet Inqui-
ri dicitur concordia iuris iusticiam
r eius agē sine contrarietate In-
telligendo In illo agē actionem ut for-
ma r. passione ut m̄z ut ex ip̄is
iuris heat et r. ista talis Inuestigatio
debet fieri In duabus figuris n̄z
conditionibus eas. ut quiditas fore

z me. r. appeat **I**n iuribus iur sunt
 forma. z ma. In quibz. r. constitutum
 est in ratione fixis **A**ges autem est ho
 iustus ages d. iur quo ad rationem
 forme in agendo z quo ad rationem me
 in pariendo **S**edum autem qd est iur
 forma. z ma. r. est qdaz ordinatio d
 pluribz foris iustis quo ad amorem
 vel con. z rez penam vel deffensam re
 ductibz ad unum fine ut mediate
 mensurancie conditioniz. a. b. d. In
 vbo fatastro ut in ipso vbo per omes
 exmutes sit iustitia. z pmano In
 iure in quo vbo appeat fora. z ma
 iur in agendo et pariendo d. iur qd
 iustit est conjugatur. fora z ma
 iur **S**arioritas maior e quo ad
 foraz q quo ad maz z sic p gus in
 iudicio ill rationes sunt iustiores scilicet
 que p bent quo ad foram z iustiores

que se hent quo ad m^{as} Et sic atti
guntur. In iudicio for^a v. maria iur
In aplicando omnes maioritates v.
p^{er}sones In tunc for^a v. maioritas
In tunc m. Ita q^{uod} maioritas ante
sunt v. maioritas passim s^{ed} q^{uod} r.
requirit In ordinib^{us}; a. b. d. requirado
condiciones agere forale v. p^{er}ante
m^{as}. // forma v. maria iur atti
guntur In m^{as}do omnes d^{ist}inctos figare.
omni ali^o v. p^{er} g^{en}er^{is} attingit con
d^{ist}inctes eas p^{er} for^a v. m^{as} // sicut
In a. In quo se hent v^{er}ones bonitas
magnitudinis 2 c^{on}. In v^{er}one for^a 2 v^{er}ones
bonitas magnitudinis. 2 c^{on}. b. d. In ra
tione matie **E**t h^{oc} Indifferendo 2
co^ordando s^{ed} strictate In q^{uod} d^{ist}incta et
concordancia s^{ed} condiciones a. quo
ad p^{ro} media 2 s^{ed} s^{ed} s^{ed}. In v^{er}one
for^a me 2 In v^{er}one maioritas s^{ed} s^{ed}
Et In illa d^{ist}incta 2 co^ordancia q^{uod} d^{ist}incta

b. d. quo ad p̄m media 2 sub se
hnt. In eone matie 2 minorum
incopando ipa ad. a. hoc idem se
de. e. h. et ff. g. 2 dno 2 suo

quomodo. In iure uti. Ingu...

3.

In. a. est bonitas magnitudo em
tas 2 c. 2. In. b. d. sup bonitas
magnitudines. In. a. est d. a. simili
modo. In. a. est d. a. 2 concordancia 2.
In. b. d. simili suo modo vid. d. a. d.
concordancia q̄ sup. In. a. sup p̄m d. a.
d. e. d. concord. que sup. In. b. d. bonif.
2 c. que est In. a. bonitatu 2 c. q̄
sup. In. b. d. Et d. a. d. concord. 2 bon
tas ipoy. e. h. sup p̄m d. a. d. e.
2 c. ipoy. f. g. Et sup p̄m d. a. d. e.
p̄dicta. c. de. a. respectu de. b. d.
et. c. de. e. h. respectu de. ff. g. 2
sup de similib9 est p̄m d. a. d. e.
c. p̄m. quiqueq̄ pot quo ad p̄m
d. e. d. concord. 2 c. d. a. d. e. p̄m d. a.

In. a. est p̄m. medi. 2 fine
ad. c. de. b. d. Et. c. de. e. ad. c.

de. f. Et sic de. d. hoc idem se
 de bonitate d. c. Et. c. de. a. d. sic
 de alijs que sunt p^m. medi^m 2 c.
 Et supra dictum est unde quo ali
 quod p^m p^m. redicatur ad p^m.
 de. Et sic de medio d. sine medi^m
 appet quomodo se sunt de. d. p^m.
 quo ad rationes bonitatis magnitudinis
 d. c. et distorcendo sic p^m.
 In a. est magis d. c.
 equalitas p^m. d. c. mag.
 minor est q^m illa de. b. d. d. p^m.
 sua equalitas d. sic. a. magis est
 q^m b. g. Et sic in. c. de. a. quo
 ad rationes maioritatis d. equalit^m
 in bonitate mag^m. d. c. p^m. quo
 ad rationes minoritatis d. equalit^m
 in bonitate d. mag^m. d. c. in quibus
 debz. / In. c. de. appz. c. p^m.
 d. c. quia unum est ymago alterius
 d. sic p^m. sunt ipa unum in
 alio intelligi posse un. quo in
 h. p. c. at. a. est de quo ad rationes
 de. d. concordant sine dicitur

Unde p^m q^m de. d. a. e. v. l. i. maiore d. e. q. l. i. a. p.
 ad. r. d. b. d.

p^rincipiu^m mediu^m fⁱnis maioritas de
 qualitas em^rando minoritatez. r. hⁱis.
 r. p^rti^o manifestat^o r. In condicione
 t^ro^r p^r eo q^uille dⁱc^t dⁱ conu^r appet
 p^r quem modu^m sⁱnt assitua^ta p^ru^m
 mediu^m u^m r. q^u dⁱuonez eoz. Et
 dⁱ illa assitua^tione v^li assitua^to

p^rti^o extrahi pot^{est} r. reduci ad p^rti^o
 f. *Quomodo per ista arte ius scriptu*
recolli possit

Quod retentia r. sⁱnt in habitu
 illas species quas in illis p^r modu^m
 dⁱc^t q^uoz. r. contrarietate sⁱntant
 In ipa v^lid quo iuxta inquit reole
 aliqua. de tale legem aut glosa nich
 ip^se debet inquirere ponendo differencia
 In conu^r aut contrarietate sup^r illis
 qd^o ipm^o mouet ad inquirendu^m reole
 et q^u illam differencia in conu^ridana
 sⁱnt contrarietate reducat ad illaz
 differencia r. q^uoz que sⁱnt in a. quo

.4.

ad personas diuinas etc. **S**i. b. d
sunt i eo qd ipm mouet ad pdictam
Inuestigacione Inquirat In ipis deaz
In concordantia aut contrarietate post h
aspiciat ad. qd. a. b. d. & sic p tale
Inuestigacione Inquirat In me
moria similitudinis. a. b. d. & d. r.
& r. & conditionu eoz. **E**t sic app
etur memoria ex pdictis similitudinibz
& a. b. d. & tunc Inuenit ad actuz
In memoria spes p modu d. r. q. r.
& q. r. & r. q. r. p. a. b. d. & In conditionibz
Quando Inuenta uolendo pncipuz
m. & f. p. a. b. d. & In conditionibz
eoz Inquirat uolendo aliquem ruz
textus. aut glose In tunc ille similitu
dines fantasmate quas hnt quo ad
pncipuz & f. p. In memoria d. h. m. et
d. r. m. ad am. & hoc p. r. m. simi
litudines p. m. & f. m. In se ipis

Influat ad finem una in alia / et sic
 investigator inducat illa influen-
 tia ad finem quod est et revolutum / Et
 sic. r. scriptum artificialiter revolutum / alio
 quod nisi hoc ita esset sequeretur quod
 in memoria non simpliter plus
 quo ad ipsam inducenda ad revole-
 dum prius. In revoleto prius quod
 non in revoleto quod est impo. **Q**uo
 memoria hinc hinc hinc hinc hinc hinc
 ipsam in revoleto spes in maiori-
 tate equalitate et minoritate nam
 aliter hinc hinc hinc non possit
Quid quod in ista obtado revole obtat
 r. scripto inquit in maiornate
 equalitate et minoritate applicado ad.
 . a . b . d . z . ad quod est eorum et inducdo ad
 positum hinc hinc hinc hinc hinc hinc
 et puenit ad hoc quod recipit quo ad
 ronez maiornate equalitate et minorate

Alioquin illud reule qd Jurista facit
de similitudinibus maiori parte equalitatis
& minoritate applicat ad propositum non
implicat aliquid quo ad iudicandum
reule ad propositum qd est impossibile non
diffinat magnitudine. Constat potatis
vires etc. In vobis fantasmo predicto de
similitudinibus. **S**i artista non potest re-
ducere ad memoria iura scripta qd obstat
reule assignando differentia concordantia et
concordantia super id pro reule obstat ad
dat in illis dicitur concordantia alios
singulos mixto vnum alio et ad .a.
. b. d. et conditiones eorum et conditiones et
angulorum tam redimat. **E**t sic patet
multiplicatione sui vobis fantasmi multipli-
cabitur et in multiplicatione plurimum similitu-
dinum mixtas vna cum alia et in virtute
illius multiplicationis hoc pro obstat
reule reuelabimus. **Quomodo per istam**

Hancque sententiam habet ipse

tate diuisina et animum qz in diu
 dendo sit spem et spem attrahit spes
 in vbo fantasmo et ipas intelligit et
 illam omisionem et attractionem factam
 omisionem recordando et curari
 ando sine heat vbi spuale sine pulle
 male vnde quo iuxta sit inquit. r.
 et ad a. b. d. ista inuestigacione redunt
 tunc illis spebus sine filitio sit aut
 et posito quod inquit vnde
 ad pulletum attingit pullet. r. sit aut
 finalit dispunendo **I**n illis r. dispunendo
 inquit. r. in proprio trianguli ruber
 Quia diuisio r. dispunendo in sum
 litudine principis et principis ut sit sum
 litudine efficiens formalis in alis et
 finalis et sit diuisimode attrahit vob
 pes et illas similitudines attingit r.
 tunc principis. hoc idem factum d' in medio dis
 tinguendo sub medio conuentione mensu
 ratione et omnes extimare medij. Et
 sit d' factum vnde omnibus istis redunt

ad a. b. d. et conditiones eorum. r. a. a.
b. d. ad propositum / quia intellectus sic ut
dicitur est isto. Inquiret ut intelligat r.
iudicet r. a. m. a. sic sapientia r. ius-
ticia influuntur ei ut intelligat r.
Ita quod unum principium attingit cum alio
r. unum medium cum alio r. sic dicitur sine r.
una bonitate / r. principium r. malum
alia / **C**um intellectus in suo intellectu
maioritate equalitate r. minoritate
habeat / in se objectis que recipit
maior e secundum quod maior e in bonitate
r. r. quod intelligit quod quod intelligit b. d.
Et quod intelligit. e. h. g. ff. g. id quod
intellectus inquiret intelligit r. quod ad
maioritate equalitate r. minoritatem
accidentaliter r. substantialiter **E**t hoc magis
substantiale quod ad a. g. quod ad d. d. g. r. g.
ad. e. h. g. quod quod ad. ff. g. quia iure
inquiret iustitia. a. ei. substantialiter adiuuat
r. prae modum disturberi **C**onado

Intellectus multiplicat et misit in pmo.
 de r. eius modum et cogit et sic d' fine
 et post multiplicat in illo intelligere
 et redunt alios tangulos et ordinem
 eorum et sunt in hoc multiplicat ipm
 intellige redundo pmissa ad a. b. d.
 et ordinem et sunt totum redunt ad
 positum nichilum suum ingenium
 in attingendo. c. d. mersino d' quo
 ad rationem pnapu et fine et quo ad
 rationem predictarum multiplicacionum et
 tionum. Et ideo sub ratione imp
 tionum. predictarum et multiplicacionum
 et puer. c. ipm inquit attingit

**Quomodo. mediante ista arte
 sub dilige potest**

Humana voluntas h'et appetitum
 et applicatua. unde quomodo puer ista
 ingendo ratione intelligit a ratione voluntatis.

.6.

applicatio concord^{as} iudicia distinctione et
in. a. b. d. d. conditionibus eorum ordinat
ipsa voluntate iustitia d. concordantia
inter ipsa tunc ca concordantia omnis
inter omni ter in uno d. alii. Divina
voluntas. d. iustitiae d. bonitas a. a. q.
d. et influunt in humana volun-
tate. tunc voluntatem d. iustitiam ut
diligat. c. d. Et hoc totum est quod iudis-
tione divine d. humane voluntatis
est concordantia sine quietate. **Principi.**
humane voluntatis est divina voluntas
quod nobilis ratione sine magnitudinis bonitatis
d. et. **Unde** quod homo diligit. c. r. o. e.
a. tunc divina voluntas ut mag. bo-
nitatis d. et influunt formatam in
voluntate hominis. c. sub ratione principi.
Et idem sequitur de medio d. fine. Et
per tales modum diligit. c. quod sic dili-
gibile est. Et quod homo diligit. c.
modo ratio. quod non diligit sub ratione
bonitatis mag. et conditionum princi-
pi medium d. fine. Jo. ho. credens di-
ligere. c. diligit eius contrarium. **Vo-**
luntas plus potest multiplicari sine

velle Incoequando vna maioritate
 .c. cu alia ita qd ex illa coequacione
 sequit. c. in maioritate bonitatis 2 qd
 Incoequando vna cu alia ita qd
 ex illa coequacione sequeret. c. In m
 .c. est plus diligibile Incoequacione
 cu maiori qd cu minoritate
 qno voluntas coequat rationes. Unde
 ad. a. simplr tue mag. a. cu maiori
 tate bonitatis 2 qd Influit In maio
 ritate voluntatis humane iusticia
 qua mediante voluntas diligit. c.
 cu mag. bonitatis. substantiali dam
 dentate cora minoritate / **D**no
 voluntas plus implicat **D**no
 nes de trianglis. 2 ipas In a. b. g.
 veduat tanto obiecte. c. sibi est plus
 diligibile In bonitate mag. 2 qd. In
 sequit qd In mpendo omnes rationes
 cu omnia terminis iurista. Inponit
 sue voluntatis matrimoniu. c. ut sua
 voluntas mag. diligit. c. cu heat in
 iore vnde desideratua d applicatam
 cu maioritate matrimoniu termino qd
 In minoritate

**Quomodo super iores tenentur
honorare articulos fidei et sacra.
mentis.**
Ita dicitur. Et ista dicitur est in
concordia. et in mag. bonitatis potestate
et q. q. contrarietas atq. minoritas eis
resistere non pot. Unde ex h. sequit
q. articuli d. sacramenta atq. d. in concordia
q. h. debent de iure honorari a su
prioribus in d. d. concordia. sine contrarietas
in bonitatis d. mag. potestate in officio
suo. Unde in d. in concordia sit maior
d. plus remota. a contrarietas in
tialitate q. in officialitate sequit q. sup
iores mag. tenent honorare articulos
d. sacramenta quo ad. e. h. q. quo. ad
f. g. **S**uppono. q. b. sit p. persona con
ad. d. d. q. sua civitas est p. principatus
honorari articulos. d. sacramenta qui
honor est illig. civitatis finis et. d. est
s. b. et. b. si debet h. e. tanq. officio
forma aut est complax s. q. p. p. p.
articulos d. sacramenta honoravit. Ideo
tenet honorare. b. articulos d. sacramenta
in. d. d. hoc tenet fact. om. t. p. q. q.

.a. eternus est & ubiqz qz in mensuris
 est inmensuratio omnes vires suas
 & in coniungendo. h. cu articulis &
 sacramentis. ut finis extendat p omne
 terminos sine contrarietate ut in ipso. b. no
 sit p uatu. d. a coniunctione. h. cu a.
Superiores magis possunt honorare
 articulos & sacramenta sbatis q ac
 cidentale. cu honor sbatis maior
 sit q accidentalis. **E**t ideo tenent
 honorare articulos & sacramenta magis
 in. e. h. qz in. f. g. cu honor ma
 ior sit sbatis p. e. h. qz p. f. j.
Et si faciat in opposito vituperat
 ipa cu in ipis superioribus cause in
 iores honorandi articulos & sacrame
 ta. Videntur minoribus. eorumqz in
 do de officio. & sic cu utilitate & in
 noxitate. coequant se ad agendum
 honore de officio. suo. ipis articulis
 & sacramentis. **I**nter fideles & in
 fideles est tra & contrarietas. **E**t in
 fideles sint rebelles catholicis. rone

articulorum & sacramentorum & illa g̃ric-
tas non pot̃ conuerti maior est cā e.
h. q̃. f. g. et sic illa g̃ricitas nō pot̃
conuerti Inconcordiā cū maiori-
tate. & iniquitate. e. h. Unde superi-
ores. In tēp̃o h̃ent tenent. & facere
q̃ forma honoris q̃ est cā honorandi
articulos & sacramenta eis Influxa
In h̃m̃ veriat In actu vt finis In
dignitate. In iudicio nō sit In p̃ua-
tione deficiente & efficiente.

Ius Canonici et civile. Differre
et concordare debent
Ius est distinctio & concordia In di-
uinitis Et In xpo In quo sup̃
distincte nate concordantes In vni-
tate p̃sone & totū h̃ est sine contrari-
etate p̃sone & cū mag̃. & bonitate
et c̃. **E**tia In b. est distinctio et
concordia In b. est distinctio et
concordia In b. Et sic de. g. In
p̃m̃ talem modū. In b. civile & ca-
nonici differre & concordare debet
In foro sp̃ali & In intellectuali vt sequat̃
Incapia In iudicio de. e. & simili

tudines eoz na. c. eozu ad illa p
 naria here se debz / **TA.** est p^m me
 duc. d finis quare. c. constitutu qd
 Et sic in omi tēpze d per tota qu
 tate. c. a. est finis. c. efficiens
 aut sit. b. g. qui in matia. c. foras
 iudicū differentes d concordantes
 quas foras. matia. c. requirit ut
 d. h. et f. g. heant mediu p qd
 omes extremitas d tēpny. c. r
 conuēgat in a. et sic c. canonici
 d civile. est mensurabile In qntu
 est concordabile **T**ali modo q. no sit
 sua distinctio In puatione ut concord
 dari possit In canonici d civile
 Et qnto plus sit In concordia
 plus sit In majoritat bonitat ^{me}
 d q. a. d sic distinctio eoz est of
 uabilis In minoritate bonitat ^{me}
 multitudinis d q. qua consuari pot
 possit ut concordantie eoz no pe
 ant In minoritate confusse d contrarie
 tat. que In puatione dē d equalitat
 perit unde cu hō ita sit p q dē

quā. c. canonicū & civile hēnt In
maioritate conscriabilis est. Et cōcordia
eoz In maioritate fit & hō statz &
accidentalit & magis statit accidentalit
In concordando & iustificando In
canonicū & civile debet iurista dis
currere p omnes angulos triangulos
& dnm misere cū alio & reducere
ad pma figuram tali modo q dca &
concordia. semper remaneat In maiori
tate pncipij medij. & sine d cū m
sbe & accidentalit bonitat & magis d q
plonguet accidentalit. pncipij. c.
canonicū expte. e. h. et civile
expte. ff. j. In dca & cōcordia qm
possit.

**Quomodo jus positivum
reducitur ad jus naturale et
per ipm examinari**

Item jus naturale & jus positivum
est dca que d rē. In concordia
contrarietate. Item hēnt q. c. naturale
est hūmanū quo ad naturam. e. h. Et
positivum est pōitio voluntaria educ
ta. de pō. sum pontificis seu imperator

set no p hntuz nalem. **V**nde iurista
 ius q non p hntuz naturale de pō
 voluntarie deducit qz concordare cu
 iure qd de pō in actum rednatuz in
 siens p hntuz nalez in actu. ut **coo.**
beat quo ad hntuz. 2 posicione volunta
 ria. **D**ua hntuz. magis est q potuit.
 cu hntuz sit p h. formale in iure et
 materia iuris se heat ut pō. 2 sic. c.
 nate. est pncipiū. 2 p que medium
 2 fins iuris posicione iudicij iudice
 fm hntuz fm agit in ipō iudicio
 fm qd. e. h. et f. g. **requirit** re
 quirit. **V**nde cu h ita sit g. c. posi
 tionū. examari 2 redna debz ad fin
 pncipiū mediū 2 fine. ut in ipō sua
 psonone heat Et ut. b. d. heat ho
 qd nā corp. requirit de iure ad pnt
 du. a. nali. sedm qd. a. nali est de
 iure pnt. mediū. 2 fins eozd. **D**
 iudicij in nec nali magis distuzit
 p cas vones nctas. q In iure poto
 quod magis pcedit a voluntate 2 cu in
 nozi distuzit. distuzit. **I**udicij 2 magis

Subito **T**ercio ius nate magis est
situatione in iudicio q̄ ius potius
Et ideo maioritas iuris maior e
In iure nati q̄ potius d̄ sic ius
positum reducibile est ad ius nate
d̄ p̄ ipm̄ extimabile ut clazis apper
maioritas. equalitas. d̄ minoritas. c.
quo ad. a. e. f. g. h. Denique quo
ad illa reductione. d̄ extimabile
ius potius. confirmabile est. Et ist
reducio. d̄ extimatio fieri debz s̄c̄
d̄ accidentalz. d̄ magis quo ad s̄bam
q̄ quo ad ens actia. **N**ullu ius
pot̄ ee contra. a. nec q̄ maioritatez
p̄ncipij mediij d̄ finis iuris q̄ p̄c̄
p̄ q̄ns contra. ipm̄. Unde h̄ de iur
natural. est q̄ ius potius extimabile
d̄ nate se heat. sedm̄ q̄ p̄ncipij
sup̄dicta requirunt. Et d̄ nate in ip̄o
q̄ fuerit q̄. c. sit magis. quo ad. a. q̄
quo ad. b. d. et quo ad. e. h. q̄ quo
ad. f. g. et quo ad. e. g. Et si p̄
missa in eo. nō q̄ fuerit. nō est ius
quia contradicit p̄ncipij.

Quo modo. quo assumatum est in
Intentione et 2. Intentione
Intentione et 2. Intentione
 est 2da qz pma est finis sicut
 complementum ultimum 2 scda est he
 se hct ad fine Et qz est coroz
 gner pmas 2 scdam Intentione se
 q sit. c. assumatum In ipis p moduz
 concordanc 2 2re ita q sit 8m.c.
 quod sit finis alteris sicut. c. de. a. qd
 sit finis de. c. de. b. d. et. c. de. e. qd
 sit finis de. f. Et talis 2da 2 coroz
 de. c. et. c. hctz assumate sup qn p
 ma Intentione 2 scda. **I**n pncipio
 efficiens se hct pncipio ad fine mo
 uens ipm fine et scdazie ad for ma
 Et pncipio ad for ma et scdazie ad
 matiaz et ho est de iure Ex quo p
 modus scdm q. c. assumatum est In
 pncipio quo ad pma Intentione
 2 scdm scdam meduz ad sup cae se
 scdazie que coniungit pncipiu 2
 fine Et sic p omes terminos triangle
 subey. assumatum est. c. pncipio 2 scdazie
 ut oportuz. c. sit In pncipio **I**ntentione

est de rebus primariis et actus de rebus
secundariis d. sic. c. sbe est p pma ma
tione et. c. actum per sedam et
sic maioritas. c. maior est in pma
intentione d. mox in sda unde se
p inuestigatoz de. c. semper ipm debz
inquirere quo ad causas primarias
et secundarias indistincto sbalit d
accidentate p maioritate equalitate
d. minoritate d. sic. c. Inueniri pot
qz sunt appetititates cloz que
eozz cause primarie d. secundarie sicut
in illa. Sic. c. quo ad cas. primarias
d. secundarias appetit. In triangulo croco.
inquirendo cu ipm. c. quo ad pma
rias d. secundarias cas sit affirmatiu in
ipso triangulo inquirere actus pma
intentione d. sedam in pma. p omne
in sda anglos. trianguloz. et ad. in ipoz cas
primarias d. secundarias. appetit. modo
affirmatiu est. c. In cas primarias d.
secundarias cu ipi angli sicut sint h.
.c. maxime quo sit totu in siml. ad
sugna pma. rednat unde talis mo
inuestigandi. c. est multu generalis

et vtilis in sua iuris. **Utrum ho**
teneatur de iure tantu deū intellere
quantu diligere

Difference est iure intelligere
et diligere et ista dicitur quanto plus
est inconcordancia tanto plus est
remota. a concordancia. **In** eod iudiciu
intelle et diligere concordat in illis
et voluntas quia q^m quantum intelligit deū
plus. intelligit quantum voluntas eū
plus pot diligere et ea se q^d de
iure homo tenet. deū gnt
ligere ~~in~~ gntu diligere alio
q^m bonitas mag. a. sufficiunt
bonitati mag. et q. b. d. q^d est in
pote. **I**ntellecta iniqua potestate
het iniqua tenet deū intelle et
hoc est q^d tota q^m tenet sine bonitas
mag. et q. d. in omi re. In quo
intelle pot. hinc sub p^m capio
suo medio et fine. ut deū intelligit
finalit et p^m apalit. Et ratio hinc
est q^d ad h^o est p^m apiat et carpat
et q^d intelligere deū est sua vltima
fins et sua vltimo. et q. tu quicq^d in

intelligit. **I**uxta deum intelligi dicitur finaliter
propter deum. **S**icut non est a multo in
intelligibile quod est impossibile. propter quod
sicut de tota voluntate est diligibile
sic de toto intellectu de jure est intelli-
gibile. **S**i de jure homo tenet
tantum deum intelligere sicut dilige cor
quantum intelligere dicitur diligere in magis
virtute bonitatis magis 2° 2°. Et
non intelligere concordat cum minoritate
et dilige cum maiore sic sicut est
a diligibile dicitur accidentale est intelli-
gibile quod est impossibile. propter multa in-
convenientia que sequerentur. **P**ro-
pter uno triangulo. in alio propter solutio
questionis. nam si a. equales est in-
telligibile dicitur diligibile in ipsa equalitate
est concordantia. dicitur de media principii me-
dium dicitur finis in maiore equalitate.
bonitatis magis 2° 2°. Intelligendi et
diligendi dicitur concordantia per medium
dicitur finis. Et equalitas est in maiori-
tate bonitatis magis 2° 2°. In iudicio

alys

que est int̄ intelligere & diligere
 ip̄ia. e. sine. h. hoc idem sequit̄
 intelligendi & diligendi. a. concordat
 cu mag. bonitate & e. ip̄ia. a. Ideo
 sequit̄ q̄ de iure tenet homo tantu
 intelligere deū q̄ntu diligere **De iure mittere p̄dicatores ad infideles**

Item nos & infideles est d̄ca.
 quo ad. e. h. & quo. ad. f. g. q̄
 ad. e. h. q̄ nos sumus. In veritate &
 ip̄i sint iustit̄a. **Quo ad. f. g. q̄**
 mutuo non intelligimus nos quo
 ad linguagiu. **S**ed ista d̄ca que est
 int̄ nos & ip̄os est ignorantia & est
 maior quo ad. e. h. q̄ quo ad. f. g.
 Unde si papa. non teneret mittere
 p̄dicatores ad infideles. sequeretur
 q̄ nō tenet ignorantia que est int̄
 nos. & ip̄os. conuict̄e inconcordantia
 q̄ h̄c debemus. q̄. a. q̄ est incon
 ueniens. maḡnu. & imp̄d̄. & q̄ bonitas.

mag. d. p. sui officij ergo de jure tenet
¶ **¶** fidei nostre est ppa benedicta
et dominus ppa est eius vicarius
d. mediu quoniam ut fides ma tpt
d. sua fimo consistit inconveter in
fideles. et in omni tpre cu in omni
tpre. a. sit recolibile d. intelligibile
d. amabile d. q. a. est magne in sua
amabilitate recolibilitate d. intelli-
bilitate. **¶** Ideo ppa de tota sua. mag.
potestatis bonitatis d. p. qua hct rone
officij. tenet zelare fidem. **¶** Unde p.
q. tenet mittere predicatores in fide-
libz. Alioquin eius officiu eet in p-
uacione mag. bonitatis potestatis d. p. quo
ad p. mediu. d. fine q. est in pole
¶ Officiu ppe est mag. quo ad. e. h. p.
quo ad. f. g. et mag. quo ad. a. q. quo
ad. e. h. et sicut papa de jure tenet
multiplicare bonitate d. mag. mag.
in e. h. p. inf. g. Ideo p. q. hct
mittere predicatores. ad infideles. ut
maioritas sui officij non deficiat in
mag. bonitatis. Inuacionis potestatis atq.
ut. a. non deficiat mag. officij ppe.

Si ipsa tunc mittere predicatorem in
 fidelibus. multiplicat. e. quo ad fide
 spem caritate iusticia prudentia et
 firmitudine. ista multiplicatio erit p
 seam q^{am} q^{am}. Insuper medij et finis et
 maioriat^{is} In equalitat. bonitas magis
 et f. fidei spei. et d. d. h. p. st. p. Et ideo
 sequit^{ur} q^{od} ipsa tenetur mittere predi
 catores. sicut ydroma infidelit. sapie
 tes. et devotos. ut multiplicato. ut
 non peccat. et q^{od} m. quia ipsa sit p^{ro}
 testat bonitas sine actioe no sit occi
 saria

**Utrum Imperator teneatur de Jure pug
 nare contra Infideles.**

Differencia maior est inter nos et
 etate. e. h. q^{od} de f. g. et p^{ro} q^{od} nos q^{od} nos
 etate. **C**ontra cu^m inter nos. et infide
 les. sit maior. Ita. et q^{od} nos. quo ad
 e. h. q^{od} quo ad ff. s. ex eo q^{od} inter
 nos et ipos. est q^{od} nos. quo ad a. ideo
 imperator tali modo q^{od} debellare infi
 deles. q^{od} p^{ro} contrarietate que est inter
 nos et ipos. quo ad ff. g. non destruat^{ur}
 concordia que pot^{est} te inter nos et ipos

in. a. quo ad. e. h. ne etiam conuol. qua
tu ipse herere possumus. quo ad. a. f.
g. **I**n fideles sunt in magna fide
les. possunt per magis medium sine
a. ut ipse ad sine ad quem sunt creati
reducant. Et ideo imperator non de
re contra illu sine. In in de ff. ff.
verum si infideles sunt. rebelles
audire predicatione. et ostensione fidei
acatholicas tunc imperator tenet impug
nare. ipse ut foris matiaz disponat
Ad predicatione. maioritatis. maior
est in e. h. q. in f. g. et sic imp
ator tunc impugnat infideles de qua
magis quo ad. e. h. q. quo ad ff. ff.
ut status maioritas. consuet. in e.
ff. et maioritas in accidentibus. verum
ipse quo ad ff. g. impugnat tunc
ut illa terra que acquisita fuit p. p.
dicatione recuperet et magis officij im
patoris. no sit tota magis bonitas
D. ff. a. **A**posito p. in medio sine maio
ritate. et equalitate bonitatis. magis. 2. ff.
officij imperatoris in conuol. de. a. e. h. ff.

et. Declarat qd Imperator de jure tenet
 pugnare contra infideles ut supra
 semper est. qd potentem habet pugnandi
 que potestas est bona magna d & sic
 est p^m. pugnandi medium et finis.
 d si pugnat sicut p^{na}. media d finis
 d s. supra. In minoritate. d concordia
 Et si non pugnat. sicut in minoritate
 d concordia in officio. Unde p^o qd
 Imperator de jure tenet pugnare contra
 infideles **Utrum homo de jure tantum**
bono facere quantum potest

In homine est ista virtus sua bonitas
 tenet magnitudine potestate iusti-
 tiam d & Et si ho. tenet de jure
 tunc bono facere quantum potest sicut qd iusta
 inducit concordiam. In maiestate bonitas
 potestate mag^{re} d & hois. et plus selon-
 quat distinctione predictorum. a contra-
 dictate. Et sic p^o qd homo tenet de iure
 facere tantum bono. quantum potest. **In**
 homine est virtus p^m bonitas. d aliud
 potest d sic de alijs. d bonitas actus est

bonu. agere & potius posse & sic de
alys. **¶** Unde si homo tenet facere qm
bonu pot. perdit forme p^o male &
materiali p^o in maiori parte p^o p^o
mediu & fine effecti. Et si no tenet
p^o in maiori parte p^o p^o & **¶** Unde
p^o q^o ho tenet facere qntu bonu pot
ut. c. no sit contra mag^{ne} p^o p^o
& **¶** acti agendi & tenendi neq^{ue} contra
formas. ex quibz p^o mediu & fine
quanta p^o. scilz bonitate magnitudine
& **¶** potas. faciendi bonu in hore
in faciendo quide maior, est ut p^o
q^o. Et actus & sic si homo. de c. ten.
tu bonu facere. qntu pot. / sua potas
concordat cu mag^{ne}. mag^{ne} p^o p^o ac
ciderunt. cu p^o & maiori. p^o p^o
& actus & maiori. **¶** Alioq^{ue} n tenet
ho facere qntu bonu. pot. ut q^o p^o
suo q^o est q^o p^o tenetur homo
facere qntu bonu pot. **¶** Indignitate
& applicando tram. concord. p^o mediu
sunt & maiori bonitas mag^{ne}. & **¶**
sunt concord. & **¶** manifestat q^o homo

tenet facere de iure. Quibus bonum pot
 Alioquin videtur terminis. scilicet bonitas.
 d. d. videtur. ad eorum. d. d. d. cu mor
 tate. utraque bonitatis. tenet d. d. q. cu m
 ioritate qd est impo. Ergo tenetur
 homo de iure facere quibus bonum pot

**Utrum homo contra in peccato mortali
 habeat ius in bonis que possidet**

Homo contra in peccato mortali est contra
 a. d. a. est contra ipm et sic dea corp
 est in contrarietate et bona que talis ha
 possidet. eorum. sunt in. a. qz ab ipso sunt
 d. p. hinc dicitur in peccato. Unde p. q.
 homo contra in peccato mortali no habet
 ius in bonis que possidet. **Utrum**
 ius. qz in. a. est eternitas et magis
 potior iudicet. iure ut apud exeat
 vivere no pot nisi habeat sustentatione
 quo ad. ff. idcirco. a. p. mitti q. p. d. m
 bona possideat ut apud possit exire

Affinis qz ho. het bona temporalia est
 iure. a. unde ipso homine contra in peccato
 destruitur finis ipis bonis contrariis ut
 medium corruptu d. cu ipm medium no
 heat principiu d. fine ad que se heat for
 ma. qz p. d. m bona het idem potior contra

In p[ro]nacione se² q[ue] no[n] h[ab]et. c. In bonis
que possidet / ut p[ro]m. iusticia. a. p[ro]mittit
q[ue] p[ro]dicta bona possideat ut p[ro]lis ip[s]i
omnino possit de iure. et una ip[s]i
p[ro]p[ri]etate q[ue] q[ui]nto p[ro]p[ri]etate p[ro]tra bona pos
sident sine forma. d. sine sine / tanto id
p[ro]p[ri]etate plus est in s[ub]stantia in qua iusticia
a. agit et in qua una p[ro]p[ri]etate. **¶**
spes caritas. iusticia d. q[ue] cu[m] dicitur co
trarietas h[ab]et. unde si homo ex ne
sine h[ab]itu virtutis h[ab]eret. c. In bonis
gandit illa contrarietas est accidentalis
d. no[n] s[ub]stantialis. 2. In maiestate iusticia
et no[n] In maiestate. 2. si no[n] h[ab]et. c. est
In oppo[si]to Et sic p[ro]p[ri]etate no[n] h[ab]et
c. In p[ro]p[ri]etate bonis ut maiestas. maior
sit In contrarietas p[ro]dicta dicitur. s[ub]stantialis
2. ut sit maior equalitas In virtutem
2. virtutem contra viciu[m] 2. viciu[m]. **¶** In
bonis que p[ro]p[ri]etate possidet sunt bonitas
mag[is] 2. p[ro]p[ri]etate alie forme cogit q[ue] p[ro]p[ri]etate
ta. s[ub]stantialis. concord. p[ro]p[ri]etate mediu[m] sine
maioritas 2. equalitas illor[um] bonor[um]. **¶** Unde
In reducendo v[er]ba p[ro]p[ri]etate p[ro]p[ri]etate dicitur
In quolibet appet. v[er]ba. In quo cognoscitur
q[ue] p[ro]p[ri]etate no[n] h[ab]et. c. In p[ro]p[ri]etate bonis

quia si hret. dia supedita in etiam cent
 cu. c. ad minoritate 2 qzietatez bonitat
 mag. 2 p. 2 p omnes trianglos qd est
 impo. **Quere** quare **Judex** fuit
Inuentu.

Inter actore 2 ven est dia 2 contra
 zietas. quo ad bona de quibz. concedit
 actore decertante. p bnu modu. ad qui
 re. et reo. p aliu defendere 2 illos
 diufo. modos potencie aie tali modo
 veduet piazietate qz in illa no pot
 distine. c. qz quilibet cotendendu
 het nymu recolere 2 velle. ad obm
 contentiofu. 3z terao no hnt recole
 tiam nec voluntate ad rem exise
 sua. het idem teraq. libertate cu hi
 tu. ptenae Induere qcol. qnt sua
 memoria voluntate 2 Intellctu et
 p qne. distne. c. Inatencione p dicit
 Ep hnt pz. vo qz Judex est Inuentu
 videlz teraq. qnt actore 2 ven. Judic
 cane de veritate hnt. dram. poy aie
 In conuo sine qzietate. **A**ffinis qz lia
 qnt. actor 2 reus. sut bona cotenciofa.
 exntibz. In ipis illis ter nymu. In p

ratione p quos memoria & voluntas
iudicis cum ipso intellectu se coniungat
quos ter moe acquirunt hinc quando
pñ. iuris. / cui iudicia sunt nōm
hinc formā. & materia. c. ut daret
rectū iudiciū int. actorē. & reum.
qui obediendo & obstando fine trāse
unt ipom sine hinc pñ. iuris &
pñ. sine medio. ¶ **M**ana est sta
biter q̄ accōntatē. & Ideo cū iudex p
fectio heat scientia iuris. & sit m̄p
remota ab accōntatē p que obstat i
tellecto. ut dictū est. pot magis accōntare
illa maioritate. & q̄. p. c. mana. est
quo ad. a. q̄. quo. ad. b. d. et que ad
c. h. q̄. quo ad ff. g. quā fatiant ac
tor & reus cū statit. e. b. de. b. melio
se heat. ad ff. q̄. ad. g. & h. de. d. sta
bit. melius se heat. ad. g. q̄. ad. ff. Et
Ideo melio sit potest. e. in. g. q̄.
actor & reus. ¶ **M**anifestū est q̄ actor
& reus. non possit. ita bene sustine
re gram & sic de alio. Anglis & per
omnes antiquos transcriptos vni in alio
sicut iudex. Et dicitur q̄ hinc. est q̄ in

tali discessu nōāq est hinc .c. dōz.
 Et cōlitate conuol dōe bonitat. magis
 d' q' atq' p' m' mediu. d' fine. In maio
 ritate. magis bonitat d' q' dōe conuol
 p'ncipij. d' q' contra mōritatez d' ricta
 tem. bonitat magis d' q' forā mōritatez
 d' contrarietate. dōe conuol d' q'.

*Utrū iudex in iudicio plus se
 debeat hēe ad auditū q' ad visu*

Ah. e. sūt enīa inuisibilia s'
 mediante .ff. g. sūt audibilia
 et q' .c. magis est q'uo ad .a. e. h.
 q' q'uo ad .ff. g. d' p' q'ns. nō iudex
 plus differre possit d' concordare
 d' inique contradicere p' auditū
 q' p' visu. Itō sequit' q' plus se
 debet hēe ad auditū q' ad visu

Afforma materia d' finis .c. et medi
 p' q' p' m' .c. transeunt ad fine in
 visibilia sūt licet eoz s'bm sit visi
 bile d' ipa sigēat p' nom s'bm que
 p'dem s'bz forma. d' q' sūt audibi.
 z p' auditū ymaginabilia et p' ymagi
 naria. plus accingit .c. q'uo ad audi

tiem q̄ quo ad visu qd̄ p̄z. In iur
scripto In quo accingit. quo ad visu
figuratio iuris. 2. quo ad auditu
ultraplicatio dictionum. 2. doctrina magister
q̄. 2. 7. **P**otencia audita maior
est iurisper q̄ visiva. quia audita
accingit de p̄terito 2. futuro. visiva ad
de p̄sentia tm̄. et sic est simpl̄ auditi.
maior p̄t q̄ maiortate Index In ju
dicio se debz hēre. plus sc̄alz ad au
ditas q̄. ad visiva. Alioq̄n maiorem
conced. h̄et iudiciū cū minoritate
q̄ cū maiortate. et cū actibus q̄ cū
sta. qd̄ est impo. q̄ 2. 7. **I**ndex nō
p̄t p̄ualz videre intentione actoris
2. rei. s̄ ip̄am audire p̄t. median
voce vide actore 2. reo. ponentibus
intentione sua. In iudicio. **I**ndex
audiendo. 2. nō videndo. p̄t q̄nēp̄
c. disputando. eoz intentione p̄
om̄es angulos. trianguloz et mix
to. trianguloz quo ad se audibilis ē
2. nō visibilis. **V**n̄ epl̄ns 2. p̄tibz
alib. vombz p̄z. q̄ Index In iudicio.

plus stare d. hys que audit & que videt
Utrum pauper heat ius iudicium diuitibus

Suppono q diues sit. d. et paup sit. b. Inter. a. b. d. est dca et p. ^{o. e. g. i. u. c.} b. het. c. In bonis. d. illa dca est ^{no e in m. nozitate} in maioriat. d. mag. remota aduerat d. h. p. rone fins. bonitat. mag. 2. d. q. mior. q. dco manifestu est q. b. het ius. In bonis. d. Alioqn. c. est contra maioriatē q. conu. bonitat. magnitudinis. d. q. est impo. **A.** est p. d. d. bonis ipis. unde si. d. agit ali quod bono. p. a. simpl. Ita q. oia bona sua. sint nra. ad compleme tu. illis bon. tu. b. no het. c. In bonis. d. v. ut. Si. a. no est mediu. d. fins pot. q. ipa bona. congreget. d. ad ipm applicet tu. d. de iure. bene satisfere. b. de dict. bonis. vt bona sua. non sint iustia quia non a quat h. ma caritat. p. q. iustia. **R.** dco q. b. het. c. In bonis. d. est q. p. a. dedit illa. bona d. vt ager.

De illis bonis in maiestate bonitas
mag. d. q. caritatis spec. iusticie z q.
Et sic manifestat q. b. h. c. scilicet
in bonis. d. ut iam dictum est quia
si non non agit de dictis bonis quoniam
bonum requirit bonitas mag. d. q.
dicitur bonorum. d. iugitudo. indiget
b. quo ad. h. q. ut possit sumere. a.
pro. b. accendat. h. c. iudicis bonis
¶ Si. b. h. c. in bonis. d. q. q. d. d. d. d.
iudiciale. d. iudiciale. d. iudiciale. d.
iudiciale. d. iudiciale. d. iudiciale. d.
in maiestate. p. p. h. mediu. d. fine
et equalitate. iudiciale. d. iudiciale. d.
iudiciale. d. iudiciale. d. iudiciale. d.
h. c. iudiciale. d. iudiciale. d. iudiciale. d.
q. d. iudiciale. d. iudiciale. d. iudiciale. d.
mag. d. q. et contra bonitatem. d. q. a. b.
d. q. d. q. **Quomodo eligi debet
promouendus.**

Suppono q. b. d. snt illi quoz alt
d. eligi ut ad iudicium d. q. q. q.
est mag. eligibile. d. a. mag. doctus. d. q. d.

Int. b. d. est ista specialis & intellectualis
 generalis quo ad ff. g. intellectualis g.
 ad. e. h. et illa. Sed maior potest
 in concord. de. a. q. de. e. h. et d. e.
 h. q. de ff. g. et de. e. ff. q. de. e. g.
 et de. h. g. q. de. h. ff. et sic per mo.
 per quem potest. Sed reduci in maiori-
 tate. concord. bonitatis magis. In ratione
 d. e. et sic ille d. eligi in quo illa
 d. in maiori. concord. Sed et redu-
 ci potest. et qui magis concordat in boni-
 tate. magis d. e. bonitatis. Iustitiae d. e.
In electione. a. ipse principis. medi-
 d. finis ipse est effectus iustitiae
 in materia subiecta eligibili d. eligens
 dare illi materiam sibi propor-
 nata ut si finis in maiori. concord.
 d. quantitatis bonitatis magis. d. e. p.
 medi. d. finis. Et sic electores per tale
 medi. debent mensurare condicio-
 nes b. d. d. q. illas eligant in quibus
 magis se coniungit bonitas magis. 2. d.
 principis medi. d. finis. **I**n electione
 electores. debent eligere maiori.

statem sup maioritate actualem
et maioritate actualiter sup maio-
ritate actualem et ad. a. Influat
suas similitudines in. b. d. et magis
in. e. h. q. in. f. g. Ideo debet in-
quirere talem maioritate. In simi-
litudinibus. a. Unde. si. e. plq. recipit
de similitudinibus. a. q. h. d. eligi. b.
et si e. d. eligi. d. q. recipies in
maioritate similitudinis. a. est magis
eligibile q. recipiens. in minoritate
In electione debent electores in-
ducere in. b. d. omnes angulos trian-
guloz et reducere unum. In alio ad
simpliciter **P**ostea vero inq
uoz. b. d. maior sit vltis impio.
debent illi eligere inquo maior
reperit dicta impio q. ab impio
impione. maiori influunt. Pretaria
et dicitur magis. In ista nota dominorum
inacione et deracione. bonum magis
et e. et eoz. Principii medi. et sine
equalitate eoz. maioritate. Qualitate.
Influentia et p. et d. et.

Utrum pro actore et reo sit eque presu-
sumendum vel magis pro uno quam pro alio

hic

Suppono quod res sit .i. actor .b.
res autem quod .i. possidet et .b. pe-
tit simpliciter maiore habet concordantia
cum .i. ratione possessionis quam cum .b. ratione
petitionis et ratione maioritatis con-
cord. magis presumendum est pro reo quam
pro actore. verum si .b. est in ma-
iori parte cum a. quam .i. tunc magis pre-
sumendum est pro .b. quam pro .i. in co-
cord. sit magis remota a contrarietas
ratione a. quam ratione .b. .i. et ad ista in-
ter sit in concord. ex .a. quam ex .b. .i.

Consequens quod forma in iura
plus se habet ratione possessionis quo ad
reum quam quo ad actorem. et pro omni
fine et simpliciter. quod quo ad hoc magis
est presumendum pro reo quam pro actore.

Veritatem si actor petit in ratione
fine quo ad a. et reus defendit
contra illum. sine et male agit de
bonis. que petit actor tunc magis
presumendum est pro .b. quam pro .i.

hoc est qz. b. tendit ad finem cu in
no. d. vero non hct. mediu. per
quod tendat ad finem rep quaz
possidet. **S**tatit pot plus optine
in ca. d. q. b. quia pprinquior est
sibi res p. h. d. potest se plus de
fendere cu ipa q. b. obtine ipam
fine. ipa. et sic d. est in ca cu in
gortate. et. b. cu inozitate. unde
quo ad h. potiq psumediu. est p.
b. q. pro. d. seu defendend. b. q.
d. p. p. artus. est in oppoito. sicut
p. b. sit potencior. d. **D**eztamen
omnibz ist. reduct. ad. a. scdm q
a. magis ut mo. dicitur ab uno q
ab alio. appetit p. quid sit magis
psumediu. **S**i b. rednat illam
dram. qua hct in. e. f. in inozit
totoz. p. natu q. inultematu et
h. p. p. maxiaz mediu. d. fine
statit accidentat. in quoequado
inse magis p. natu q. in ultematu
inse magis psumediu. est p. b. q.
p. d. et sic de. d. si se hct. **E**o

Secundum doctrinam datam inspicendo angulos
 triangulorum unum in alio. magis scilicet
 per quod sit magis presumendum
**Utrum aliquis debeat venire in unum
 ad fidem**

Suppono quod b. sit homo catholicus
 et q. d. sit infidelis in b. d. e.
 d. d. et hec d. d. est ignorantia quo
 ad a. q. d. in a. b. est concordia. In
 a. d. est discordia. Concordia autem digna
 est quod sit in magis bonitatis magis
 d. d. et b. non debet cogere. d. q. d. d. d.
 a. in minoritate bonitatis magis. d. q. d.
 minoritas. et si d. coactum baptizaretur
 q. d. **O**fficio suo. b. d. est a et h. q. d. est re-
 colibile. intelligibile. d. amabile et
 sic. a. est p. n. d. medium ipso. b. d.
 unde sequitur quod b. d. debent. a. sui.
 et super in forma. d. materia d. e.
 disposita ad illa functione que in
 disposita est. in e. h. si. h. cogitur
 introductione. q. nec transiret. d. p.
 medium. quoniam caritative neque
 in fide. d. sic defficeret et p. h. et finis

ipis. h. q. h. redirent in veritate per
 consuetudines coactionem. g. **¶** Et h
 homo est. In apostolicis. xpi qui p
 isto. modo infideles ad via veri
 tatis redierunt. **¶** qz appet qz in
 fideles non s. compli necs semp.
 ad fidem catholicam in dicit. **¶** Utu
 aliquis fugiendo morte possit illu
 de iure interficere qui euz volebat
 occidere.

Dicitur q. b. velit interficere. d.
 dicendum est sic. d. d. que est
 in p. b. d. aut est in contrarietate. ma
 xime. quo ad e. h. aut quo ad f.
 g. Si maxime. quo ad e. h. ita
 q. b. concordantia heat cu. a. et. d.
 non et. b. volendo. facere iusticia de
 d. uelit ipm interficere. **¶** in. d. no
 pot. de iure interficere. b. cu. b. con
 heat. cu. a. vntamen si fuerit. g.
 q. sit eoz contrarietas maxime q
 ad f. g. ita. q. b. velit interficere. d.
 contra iusticiam. **¶** in. d. pot. de iure

Interficere. b. fugiendo morte. **¶** Si
incipia media et fines. qz b. vult
interficere. d. auerit cu bonitate mag.
et virtute. iusticie d. f. tunc. d. de iure
non pot interficere. b. qz ageret cont
vni. 2 f. bonitatis d. f. virtutis. si d.
vult euadere morte. vt viuendo sa-
tisfaciat. a. de culpis. suis. et vt ipi
a. p. mat. **¶** Si. b. sine alio. iudex. possit
ipm. d. saluare a morte ad p. dictu
fine. et tamen velit ipm. interfice
tunc. d. de iure. pot interficere. b. sal-
uando vita sua. ad p. dictu fine. in-
ter. h. g. est. scilicet maior q. d. q.
int. h. et f. **¶** Unde. circumspectis qui
supra quibusvisq. alijs actibus vt
actibus tract. ius missis ius si-
milibus. d. fugiendo morte potest
interficere. b. vt saluet p. dictas q. d.
de. h. g. Alioquin h. d. d. maiora
t. equalitate bonitatis. mag. d. f. in
d. d. d. de. h. ff. quolibz a. n. p. t. i.
q. d. d. d. h. g. scilicet qd est
q. d. d. f. **¶** propterea quolibz an-
gulo. t. d. d. glo. In alio speculato.

quemlibz anguluz In alios Angulos
 distigendo ad vna pte maioritatez
 et ad alia minoritate concordando
 maioritate cu concord. In equitate
 pncipij medij. & fine. Justicie bo
 nitate & c. et concordado minoritatez
 cu dicitate pncipij medij & fine
 distigendo p bonitate & c. **¶** Unde
 appobit qd simpliciter d. de iure potest
 interficere. l. Volentem. ipm occider
 Alioqn pñ. supdca. sic disticta mi
 lam. sigtacionez ostenderet nullu
 humano. de. c. qd est impossibile
 vtru liceat de iure mentire pro
 vna aliana saluanda.

Differencecia est inter veritate et
 mendaciu et illa dca est in q
 etate & qe in. a. est veritas. et npe
 est veritas et mendaciu est falsitas.
 que est dca. a. Ideo. mendaciu de. c.
 non pot concordare cu. a. qd veritas
 b. d. cu. b. heat. maiore concord. cu. a.
 rone veritatis. q rone. g. Et sic pz

q̄ licet .b. mentiri vt saluet .g. ¶ a.
est finis .b. d. d̄ p̄ q̄ns p̄m. d̄ me
.b. aut̄ magis vult inua. quo ad
e. q̄ in .e. quo ad .f. cū .e. p̄ p̄p̄a
sit .a. rone p̄m̄p̄. medij d̄ finis
q̄ sup̄ .f. quo. ad .f. nō tm̄ vult in
.e. q̄ntū .e. in .a. vnde ex hys ma
nifestū est q̄ nō licet .b. de .c. mentiri
vt vniat .d. in .h. nā s̄ est in
oppositū sequet̄ q̄ p̄ncipiū medij
d̄ finis vult q̄ntū formalit̄ et
materialit̄ magis rone .e. f. q̄ rone
a. e. h. q̄ est impo. d̄ .f. ¶ abate
est .h. q̄ cū .a. d̄ nō e. d̄ s̄baliter
est .s. q̄ cū .h. d̄ nō e. d̄ sic maio
ritas est maior rone .a. q̄ rone .h.
d̄ rone .h. q̄ rone .d. ¶ vnde sequit̄
q̄ .b. nō s̄ mentiri de .c. vt saluet
.g. vt concordet cū actūte q̄ cū morib̄.
conuenit contra maioritate audita
Alioqn̄ si sibi eet. licitū mentiri
.c. vt .d. in hac vita saluaret p̄ q̄ns
eet sibi licitū de .c. acquirere mor̄.

fit

eternam In alia vita que cu meda
malicia d q. adgnit d s. 2 q. **Q**
tas de. e. quo ad esse het concordia
cia cu bonitat mag. d q. cu de istis
similibz sit agregatu. d constitutum
ut simile. a. quo ad rones vitans
q. h. idem est de. f. **S**z similitudi
nes. fit a. maiores sunt In. c. q.
In. b. quo ad rones qcor pnapy med.
d finis. d maiore equalitate hnt et
magf sit remote. aconzietat moztat
d pnaone In. e. q In. ff. **U**nde
patet q. b. non d gradue sue vi
tati quo ad. e. rone bonitat. quo
ad. g. cu In. e. veritas. maior sit
In bonitat q. In. d. d q. **U**nius

**fforum debeat sequi In Iudicio ut
actoris vel rey. ab solute**

Suppono q b. sit actor et d. sit
res. est ead maior cocor. In. e.
q. d bona que possidet. d. que boā
que petit. b. q In. ff. d illa bona
Alioqn In. e. q. In. e. d illa bona

actoris. **M**anifestatio .c. major
 in maiestate q̄ in minoritate in
 rebz sc̄alibz q̄ accidentalibz. Et in
 sc̄ta manifestatio sit magis p̄o. l̄one
 Testu. In foro. d. q̄ In foro. b. 1do
 p̄z. q̄ debet sequi p̄zid rei d non
 actoris. **M**anifestatio rei magis est man
 festabilis. In loco suo q̄ In alieno.
 d. de actore d mediatis bonis que
 b. petit q̄ non mediatis que ad
 ius. q̄ h̄et In dictis bonis. Et h̄o p̄z
 In misendo. vno triangulum cu
 alio q̄ In maiestate focoz. et finis q̄
 minoritate. p̄o. p̄z d. q̄ actor for
 um. rex. d. sequi. absolute. excluso
 In iure. quod se h̄et quo ad. t. d.
 quod magis est q̄ In. d. d.

**Utrum mulier possit esse testis in
 criminali**

Nter iustitia d fortitudine est Ita
 In concord. dicitur. aut corp est
 In iniuria et Inuacione. fortitudie
 vnde cu multo no/ita fort. sicut h̄o fit nate
 quo ad corpq. neqz quo ad aiaz eo
 q̄ In ter. e. f. homie est maior cocoz.

q̄ int̄ cor̄ & anim̄ mulieris / Ideo
mulier non pot̄ eē testis Incā ē
m̄iali cū iusticia & s̄tudo In illa
tā debeat. h̄ē cor̄ & cū maḡe pot̄est
& non iuxta iustitiam. **F**orma In mu-
liere non pot̄ tantū s̄uare s̄m̄ age
In sua materia. sicut In hōie. et sic
fines non est ita stabili In muliere
sicut In hōie. **E**t ideo. p̄ q̄ an̄t̄
non pot̄ eē testis. In crimine. **C**uz
talib̄ tā indigeat p̄ n̄ario p̄fecto ut
mediū sit s̄re. p̄ om̄es cōt̄m̄t̄
suas & mensuraciones ad testom̄u
Testimonio maiores virtute. p̄p̄
h̄ē. quo ad rōnes s̄be q̄ quo ad
rōnes actus. **E**t voluntas mulier
maḡe p̄na. est ad rōnes actus
q̄ voluntas hōis et p̄ q̄. In illa
hōis maḡe. Inuestigare pot̄ & iu-
dicare q̄ In illa mulieris. **E**t sic
p̄ q̄ non pot̄ eē testis. In tā cri-
m̄iali. **T**um. talis tā testis. In m̄-
iortate In illa & voluntat̄ req̄rat
& nō In m̄iortate & s̄. **T**ū req̄rat
equalitate eē int̄ In illa et volū

tate. que equalitas no pot ee. Ita
 natale. In muliere sicut in hore
Posita dea et geoz. et ipa dea ac
 cepta in concord. cum modestate in
 cipit medij et finis. et equalitatis.
 Postea rediens omibz istis ad naz
 homis et mulieris. opone apperbit
 qd mulier de. c. non pot ee testis
 in ca criminali cu talis cu requi
 rat testimonio in dea et concord. cu in
 roitate principij et medij. et finis et
 equalitatis. magis statz qd accitatis

Deptame p actus no pot virtute
 mulieris. s. rone crime qd crimina
 quoda sut multu odiosa. et excaibz
 similibz admittit testimoniu tae
 criminalis p accns. ut in crimine
 heresis et similibz **Utrum sima. plata**
In fidelem inter fideles teneat

Inter fideles et infideles est
 dea. et heretas. quo ad rone fi
 dei et sic parit coz geoz. quo ad rone
 spey. caritatis. et iusticie. **U**nde cu
 in iudicio debeat ee dea et concordia
 fia. fidey spey caritatis et iusticie et

Hoc in maiori parte concordant ut
magis sit remota a contrarietate et
inimicitia. Ideo si per sententiam
infideli inter fideles non tenet
In iudicio est a p^m. medio
fimo. cu de. c. ome iudicium. plus
dependat quo ad rationes. a. q^o quo
ad rationes. b. d. et maxime debeat
procedere ex rationibus. a. q^o ex rationibus
b. d. **V**nde cu infidelis sit de iuramento
de. a. in p^muacione fidei. spey d^o si
sententia sua valeret est illa sententia magis
lata quo ad rationes. a. et quo ad rationes
ff. g. q^o ad rationes. e. h. cu magis va
leant. quo ad. a. q^o quo ad se ipsa
et sic valeret sententia. coram i^m me. et
sine iudicio. **I**psa sententia sententia
cont. a. et sine forma. p^o q^o vale
ret sine bonitate. iusticia. et q^o i^m
suo. q^o est impole ergo d^o q^o. **I**n
iudicio plus pot^o maiori parte. statio
q^o actualis et plus pot^o coequano
de rebo. statibus q^o actualibus. unde
cu in iudicio iudex se heat vel se

Debeat hęc magis scilicet q̄ acm̄talē et
 infidelis sit scilicet contra maioritate
 iudicij zone. a. q̄ nō credit sic in
 telligit ideo inter infideles d̄ iudi
 cū. non oportet in maiestate p̄
 q̄ns non pot̄ ee iudex inter spi
 ritus. q̄ iudex d̄ iudicium debeant
 zitate. **M**aximū p̄ncipiū iuris est
 iudicij diligere ut l̄tus est imp̄
 edentibz et q̄ tpe est bona magna
 iustā. d̄ diligibilis. In ma. voluntas
 tis zone sine bonitate magnitudis
 iusticie d̄ q̄ et hō in maiestate hęc
 concord. p̄n. medij. d̄ sine equalitate
 diligente p̄longate sit ab om̄bz q̄ns
 predictor p̄n. et q̄. a. est iudicij
 ab infidelē. hō eōntē digno. ad ip̄m
 a. diligenti. eo q̄ non credit in ip̄s
 ideo infidelis non debet ee iudex. Et
 ratio huius manifestat in nuptione
 trianguloz applicando triangulos quo
 ad factone. bonitate d̄ q̄. ip̄oz trianguloz
 concord. iusticie contra infidelem.

uiat. a. mediante. d. cu. a. mag. Bonitas
 domini d. p. u. u. In p. n. medio et
 fine. co. r. manifestu. est q. p. u. q. non
 pot. facere test. quia si poss. destruere
 forma. et p. s. m. materia. et mediu.
 et fins. et. b. no. poss. h. re. ad. a. p.
 f. re. cu. d. quod. d. est. subditu. p. b.
 ut. b. mediante. d. p. u. a. ut. sup. q.
 dictu. est. ¶ Si p. u. q. pot. facere testam. tu.
 no. pot. b. t. u. agere. de. d. si. sicut. si
 non. pot. et. patitur. maioritate. s. m.
 et. cont. p. d. a. n. s. t. a. m. c. ¶ Na. cu. c. sit
 ma. i. q. uo. ad. a. q. uo. ad. b. d. et. d.
 sit. subditu. b. et. b. u. q. p. u. a.
 ¶ Si p. u. q. poss. facere testam. tu. potest
 p. s. m. destruere. illa. maioritate. s. b. a.
 q. ee. non. pot. ¶ Sextame. si. b. non
 agit. de. d. quo. ad. r. o. n. e. a. s. contra
 a. t. u. r. p. u. q. p. a. t. t. n. o. destruere. potest
 illa. maioritate. ¶ In. t. e. r. t. i. a. r. e. g. l. a. d. i. c. t. a.
 tu. r. q. d. non. pot. de. i. u. r. e. facere. test.
 quia. p. o. t. i. s. a. n. g. u. l. i. s. In. ma. i. o. r. i. t. a. t. e.
 con. c. o. r. d. i. n. t. a. b. ut. b. sit. multu. r. e. m. o.
 tu. a. c. o. n. t. r. a. r. i. e. t. a. t. e. m. o. r. i. t. a. t. e. et. p. r. i. u. a. t. e.

bonitatis mag^{no} iusticie d. d. manifesta
q. d. non pot facere teste q. si pop
d. no se poss tm plonizare mediante
d. amozitate z d. et in illo no posse
patere. b. in anglis triangloz et
p. qns sua bonitas. z d. **Et tertia**
Regula est fallibilis in se. d. iusticia
d. in alijs. q. est impoll.

In iudicio magis puniendg. Quis sit
aut avarus.

Suppono. b. te luxum et d. avaru
b. q. d. a. a. zone luxurie et. d. a. a.
a. d. a. a. non est castitas
et in eo est largitas. cu ipm. a. sit
largg. Ita que est int. a. d. magis
est in a. d. a. a. quem est int
a. b. et idco. q. d. magis est in a. d.
cu a. q. b. d. magis sibi q. d. a. d.
magis. debet puniri in iudicio q. b.

Alioquin p. ma. Regla non tenetue
suas de iure qd est impoll. a. est
largitas. s. no est castitas et largitas q
est. a. est p. n. p. m. d. s. d.

Et sic d. magis dicitur a. q. b. in
 sequit q. d. magis debeat principis
 q. b. Alioquin prima regula est
 fallibilis. quo ad similitudines
 inter a. d. d. qd est impossibile et quarta
 regula falleret cu. d. magis possit dicitur
 a. d. utriusq. cu. h. q. cu. b. cu. e.
Et h. idem est de Quinta Regula
 cu. d. magis possit resistere a. quia
 do illis principis p. que ipi. a. magis
 potest esse simile scilicet p. medio d. sine
 largitate q. b. d. d. d. p. medio et
 fin. castitate que p. n. scilicet castitate
 sine mora q. p. n. largitate et scilicet
 quinta regula. c. sit magis in illo
 p. n. medio d. sine qd se habet quo ad
 p. n. intentione q. in illo qd se habet
 ad sedam **A**varitia maior te potest
 in largitate. h. q. in largitate castitate
 te. f. et luxuria maior potest in
 f. q. avaritia in. g. **E**t ideo cu. au-
 aritia sit in immoderate p. n. p. n.
 ipi. h. q. luxuria ipi. e. ut p. p. p.

medit ligaturaz. Et sic naves mota
 vit p stana cu asino ita q vterq
 nans. Et asinus arguisti fuerit / an.
 queri quis tene. alteri vel dno as
 m. restitueret nave. vel dno nans
 restitueret asinu. **Solutio**

Suppono q. b. sit dno asinus et p. d.
 sit dno nans. responderet sic ad
 questione int. b. d. est tra que est
 sine directate quo ad. a. et quo ad
 e. h. p. q. b. non dimisit asinu
 in iurato. contra. d. nec. d. dimisit
 in iure nans contra. b. q. b. po
 suit asinu in iurato zone. f. et
 d. nans zone. q. In iure Et sic
 ante q. libz ipoz. b. d. d. actore d
 reo. Directas que est int ipos no
 implicat culpa. qz ibi ita. magna
 contingencia est q no destruit totoz
 qua. b. d. hent. cum. a. d. ma si
 destrueret ipam sine intentione
 destrueret q est impole. unde pz q
 neut tenetur alij.

Asimptri triangly vubey. materia de
notat qd asino. est azamatie p^m am
sionis nauis et ed. nauis amissione
asini istud p^m sine fora et sine sine
p omes ter mos. forme d finis iura
onalis. cu asino sine intentione fiat
contra nauis. d nauis cont^r asino. b. d.
tu^o no fuerit effe^rre nec for male vnu
contra aliu. qno. b. posuit asino
in prato. d. d. nauis in lictore Et ideo
ipa culpa attingere non pot Cum
p^m azamatie et sine forma no possi
forma inducere et p^m for male sine
le. d. d. **A** maioritas maior est in
sta. qd in actute. d p qns equalitas
et sic maioritas actualis no possi
de iure. contra minoritate nec equali
tate sbalez. et p qns cu maioritate
d equalitate bora. b. d. sic sbalit quo
ad sine sbalez. in vti ipis et vltimo
ipoz b. d. equate vltimo sals. b. d.
asino suo. et d. de nauis. d b. posuit
asino suu in prato. vone. f. vt vna
et d. nauis in lictore vt ipaz inuena

2720

Ideo minoritas actualis natus d
 asini contra p̄dicta minoritate scilicet
 culpa implicare no potuerunt. Et sic
 p̄z q̄ neut̄ tenet̄. tenet̄ alij. **I**dem
 diligere honeste vivere d̄ v̄m̄t̄
 q̄ sūm est reddere. sūt p̄cipia iuris
 et iniurie p̄cipia sūt inopposito
 d̄ cū. b. d. et asino nec natus non
 egerunt cū p̄cipis. In iurie p̄cipio
 in d̄st̄t̄t̄endo in angul̄ de p̄i
 cū alij. angul̄s. declarat̄ q̄ sic
 de. b. d. ne de asino. d̄ natus In iu
 ria sequit̄ et sic. p̄z q̄. b. no sūm tenet̄
 d. ne c̄. **E**t notandū q̄ p̄e
 missa solutio est recta. et exemplū
 aultū vale. et generale ad soluc̄
 sūz multas alias questiones. et
 d̄bitaciones in quibz neut̄ litigat̄
 cū tenet̄ alij. **U**trū persona singularis
 possit vendere. et in commune
 supponit q̄ collegiū sit. b. et p̄son
 singularis sit. d. Et aut̄ dea q̄m̄
 b. d. de. et concord̄. sicut̄ in̄ totū d̄ p̄e

et maior concordia est inter b. et rem
commune quod inter d. et ipas rem et
sic minor concordia non potest de c. qd
maiores. Et quo per q. d. non
potest ipa aucte. vendere rem tunc
licet h. possit cu licentia. b. qd ordinar
d. cu. b. **I**n p. materia docet q
forma potest plus de ipa effectuore
b. qd rone. d. cu ipa materia maior
sit rone. b. qd rone. d. et sequitur
fines maior est rone. b. qd rone. d.
cu materia vey. communis magis sit sedi
ta forme. b. qd forme. d. **T**erminu
aut. rone qd rone. d. qd rone. d. qd rone. d.
denotat qd res communis magis sit
iuncta quo ad. b. qd quo. ad. d. Et
sic de fine. idem est de fine vey. rone
et. b. que in p. rone. b. qd rone. d. et vey. publice
q. d. rone. d. et vey. publice **R**es co
munis non consistit equate inter b.
et. d. cu. b. maior sit. d. Est ergo
res communis magis stabili in maiori
tate. possessionis quo ad rone. b. qd
d. vey. publice. qd rone. d. potest de vey.

95
deve rem commez d vni pte sua
dimittendo pte. b. et ho. vone naita.
sitz vt. d. viuat no vt. b. peat nio
qu maioritas maior fit ecc. scabte
In maioritate naitat q In maiorita
te. qd. est impole. **Ad** omibne
anglis trianglor q In maioritate
c. **Postea** accepto. c. In maiorita.
vone. a. d In maioritate. vone b. d.
huc si. b. cu ve cor. gdiat. a. et d. no
d. de iure pot vendere rem commez
et accipe ptem. sua. vt ipe s mat
a. Alioquin. c. no se heret magf
quo ad. a. q quo. ad. b. qd. est impo.
et contra regulas. d pncipia hinc
Arts. **De Rubricis qmorum**

- Q**ue snt iuris pncipia
Quid sit forma iuris
Quomodo In iure vli inquit ius pti
Quomodo p ista artem ius pcedere
vli potest
Quomodo p ista ius intelligi pot
Quomodo p ista artem ius diligi pot

Quomodo superiores tenent hono-
rare articulos fidei. et sacramenta *m*

Quomodo ius canonicum et civile
differe & concordare debent *m o*

Quomodo ius positum reduci
debet ad ius nature. et p ipz exampl *m*

Quomodo ius affirmatum est in
prima intentione et scda *m om*

Quomodo homo teneat de iure tantum
deum intelligi qtu. diligere *m om*

Quomodo papa teneat de iure mit-
tere predicatores ad infideles *m om*

Quomodo imperator teneat de iure
pugnare contra infideles. *m om*

Quomodo homo teneat de iure facere
tantum bonum. qtu pop *m om m*

Quomodo homo teneat de iure impeto morta-
li habeat ius in bonis que possidet *m*

Quomodo quare iudex sint inuentus *m*

Quomodo utrum iudex in iudicio plus se
debeat tene ad auditum q ad iussum
vel eq. *m om om*

Quomodo utrum pauper habeat ius in bonis dui-
tis. *m om om om*

.19.

Quomodo eligi dicitur p[ro]mouendus

.20.

Utrum p[ro] actore d[icitur] reo sit e[qu]aliter
presumendus vel magis p[ro] uno q[uam] p[ro]
alio

.21.

Utrum aliquis debeat venire in
vitijs adffidene

.22.

Utrum aliquis fugiendo mortem
possit illu[m] de jure interficere q[ui]
eum vult q[uod] occidere

.23.

Utrum liceat de jure mentiri pro
vita alicuius salvanda

.24.

Utrum foris debeat sequi in iudicio
vel actoris vel reus absente

.25.

Utrum mulier possit esse testis in
ca[usa] criminali

.26.

Utrum sententia lata p[ro] infideli q[ui]
fideles tenet

.27.

Utrum f[ide]i possit succedere testamentu[m]

.28.

Quis sit in iudicio magis p[ro]u-
end[us] luxurios[us] aut auarus

.29.

De cau[sa] asini pascens in prato d[icitur]
natus in h[er]editate tenens

.30.

Queritur utrum p[ro] persona sigillatim de collegio
possit vendere rem commune[m]

Deo gratias

Deus gloriose qui omnium existis po-
tens. Propter te amare **I**ntelle et
recolere cum tua benedictione **I**na-
cipit hec ars brevis. **Q**ue est de p-
dicatione **in omni**

Quia ars magna pdicationis que
sic **I**ntulatur. **D**eus tua gra ma-
et pietate **I**ncipit iste libe qui est de
tutibus et virtus. **S**it minus plura et in
aliquibus p-ibus obscura. **I**n qua. **E**l-
p- sermone existit. **P**arce istam
artem abiciunt. **C**omputas **I**n qua im-
plicat ars magna pdicta que in hac co-
tinet. **E**t ead p hanc potest **I**ntelligi et
declary. **S**ed ista ars sine science
est figura. que in eadem continet

De divisione huius libri

Quidam iste libe in .v. distinctiones
que sunt alphabeti. figura. diffini-
tiones apto applicatio. **E**t primo de

de prima distinctione que est de alphabeto

In hac distinctione .a. significat deum et
eius proprias pprietates / que sunt

gūma bonoz bonitas magnitudo et m-
tas. firma potestas sapia voluntas firm-
virtus et veritas. ¶ Propria deū et
suas p̄as p̄tates ponit in hac scia
vt hō p̄dicat de deo d̄ de p̄s p̄tibus
eiusdem d̄ q̄ scdm̄ illas. s̄m̄ s̄m̄one
regulet d̄ ordinet Et q̄ ip̄e sit s̄m̄one
p̄ncipalis intencio / Cū sit in q̄ deo
sit cā. efficiens d̄ finalis om̄io creatur-
et dignū existat q̄ ip̄e d̄ s̄ne dignitas
amplis amet̄ cognoscat d̄ recolat q̄
terere create. ¶ B. siḡcat bonitatem iusti-
tia d̄ auaritia Et p̄tē ista p̄m̄. po-
nit in ista scia vt de ip̄is hō h̄cat
noticia q̄m̄ q̄m̄ p̄dicat de h̄is que nō
intelligit p̄dicat acōtingētia. ¶ C. siḡ-
cat magnitudine prudentia et gulam et
ponit ip̄e tres ḡlitas in hac scia
p̄tē h̄. vt s̄m̄onator de eisdem sciat
p̄dicare Et eadē sciat eas p̄lo de-
monstrare Ideo in maḡ prudentie
emittit p̄los ḡlōsitate. ¶ D. siḡcat
eternitate s̄ne duracione fortitudine
et luxuriam. ¶ E. siḡcat potestatem

temporana & supbia **T. ff.** figcat in
 fletu. fidem & acedia **T. G.** figcat
 voluntate spem & inuidia **T. h.**
 figcat vtilite. caritate & nam **T. g.**
 figcat vtilite sapientia & mediam

T. Inud alphatu. oz. nisi reddere
 qd aliter ho popp homo pratione
 nisi nec ftes sume quao figcat
 litere / que sig. queit p motionato
 sine nota. vt illa sig. sit matia &
 forma. pntois. *de pda distictione q
 est de figura.*

Rec distictio est de figura que co-
 tinet Inst. m. circulos. quoz
 vno. est in mobile. et. m. mobi-
 les. scdm q in ipa appz et in ipa
 scpte sup. lite alphabetales sup
 dicitur silz. a. b. c. d. e. f. g. h. i.

T. Circuly maior est diuis. In oc-
 to ptes. et Inguatibz est. a. Et
 tetz. tres circuli simlz sup di-
 uisi In octo. ptes. queadmodu et
 maior. et In quolibz illoz scpte

sub ipse littere / b. c. d. e. f. g. h. i.
scdm q in ipis appz **A**. b. ponit
sub. a. et. c. sub. b. et. d. sub. c. fa
ciunt una camera **A** sub. a. po
sitio. b. et sub. b. c. et sub. c. e.
constituit alia camera / et sic p
ordine usq ad camera. de. a. b.
c. d. **A** Iste v. camera componit
prima circulatione et motu **A** sub.
a. ponere. b. et sub. b. d. et sub
d. e. sub alia camera et sic de. a. b.
d. f. usq ad camera. de. a. b. d. v. g
sub omz camera. p. p. d. m. circula
tio. **A** a. b. e. f. sub alia camera. et
a. b. e. g. p. h. a. et sic p ordine usq
ad camera. de. a. b. c. d. Et iste m^o
camera sub tota circulatione a. b.
f. g. alia camera constituit a. b.
f. h. alia **A** et. a. b. f. i. alia et sic
tres camera. hanc ut ageta circulatione
A a. b. g. h. faciunt alia camera. p. b.
g. i. alia. Et iste due camera a. v.
circulatione elinuit **A** a. b. h. i. alia
componit camera. cu circulatione

Suscepta **A. c. d. e.** sunt alta ca-
 mera. **D. a. c. d. f.** alia **D** sic p^o ordi-
 nem. usq^{ue} ad camera **d. e. f. g. i.**
 Et iste **v.** camere **sunt** arte. a **vii.**
 circulatione seu mutatione. **ista**
A. c. e. f. alia faciunt camera et
 a. c. e. g. alia **D** sic p^o ordine usq^{ue}
 ad camera **A. c. e. i.** Et iste **quatuor**
A. c. f. g. altera componit camera
 a. c. f. h. alia et altera. a. c. f. i. que
 quide tres camere habent ex nona cir-
 culatione. **A. c. g. h.** **D. a. c. g. i.**
 sumit ad camera. **circulatione** **A. c. h. i.**
 sumit ab undecima **circulatione**
d. e. f. faciunt alia camera et a. d. e.
g. alia et sic p^o ordine usq^{ue} ad camera
d. e. i. Et iste **nona** camere oritur
 a duodecima. **circulatione** **A. d. f. g.**
a. d. f. h. **A. d. f. i.** elicitur ad camera
 a quatuordecima **circulatione** **A. d. g. i.** **sunt**
 a quindecima. oritur **circulatione** **A. d.**

e. f. g. alia multiplicat caniaz / a.
e. f. h. alia. et a. e. f. i. alia. Et
iste m. canie qstipre sup aaculias
septadecia. **A** f. e. g. h. / a. e. g. i. ha
uziut a decima septa circulatione
A e. h. i. sumit a circulatione. **p. m.**
A f. g. h. alia tertia camera, et
a. f. g. i. alia. Et iste due canie a
p. p. sumit a circulatione. **A** d. f. h.
i. sumit a vicesima circulatione. **A**
g. h. i. alia sunt caniaz que orit
a xxx. circulatione. **A** Omnes supdite
canie. multiplicat quinquaginta et vi.
canias in quibus continetur simpliciter
tota ista scia. **A** predicatio. Et p. p. ca
pot homo cognoscere magna matiaz
qua h. p. dicitur ad predicandiu p.
supditez. ffiam abstrahendo a canie
ea que figuntur litte. **A** applicando ad
p. m. n. e. **A** Et post predictas quinquaginta
et vi. canias sunt alie due
canie. que ordine no hnt que sunt
a. h. i. b. et a. i. b. c.

De terna distinctione que est de
diffinitionibus principiorum huius serie

Deus est summa bonitas mag^{do}
 eternitas et cetera sic dignitas
 Et summa bonitas est deus. Et summa
 mag^{do} et cetera. Et summa mag^{do} est
 deus. Et summa bonitas. eternitas et cetera
 tere. Et hoc idem potest dici de summa
 potestate intellectu et ceteris ideo ut
 deo secundum predicatum querantur et ut
 inde nullum actus possit consistere
Summa bonitas nequid se sine su-
 mis correlatiuis que sunt summa boni-
 ficatiu. bonificabile et bonificare. Et
 hoc idem de mag^{ne} que correlatiua sunt
 summo mag^{ne}ficatiu. bile et re. et sic
 de ceteris. In quibus non possunt dua
 existere totas. tenere substance et
 parte. Et etiam inde nequeunt
 ce personarum viz. si una pat
 nitas. filiatio et spiratio. nec diuine
 dignitates. et neque proprietates. necque.

In se ipso opponere herent naturale
In se ipso consistere otiose. In va-
cua. In nata. Indiget quod est im-
pole. Secundo quod diffinitio deum
et eius dignitas or in hac scia. p.
dicare. de eo. In de suis dignitatibus
Bonitas est id. ratione cuius boni. agit. boni.
Magnitudo est id. ratione cuius magni. agit. magni.
Fortitudo est id. ratione cuius. enaia possit
existere. **Intelligit** est id. ratione per quam
enaia sunt intelligibilia. **Voluntas**
est illa. p. p. qua enaia sunt voluta.
Veritas est id. ratione cuius. enaia sunt vera.
Veritas est. per quam. enaia sunt vera.
Ista vni. p. n. debent tractari in
ista p. enaia. secundum suas diffinitiones
que nullatenus ledant. **Iustitia** est hi-
tus. ad quo iusti. agit iusta opa.
Prudentia est huiusmodi ad quo prudens
prudent. bona et mala. que possit
evenire. **Fortitudo** est huiusmodi p. quem
humana voluntas. existit fortis ad lu-
trandum virtutes et destruedum vicia.
facta.

Temperantia est habitus per quem homo
 temperate comedit et bibit. **F**ides est
 habitus per quem donat Deus. propterea
 ut homo credat aut intelligat suas
 vires suas. **S**pes est habitus quem
 Deus donat ut homo speret ab eo bono
 futurum. et Indulgentia. recurre
Caritas est habitus in quo voluntas
 supra vires suas deum super omnia diligit
 et proximum sicut seipsum semetipsum
Sapientia est habitus per deum datus in quo
 homo sapiens efficitur. **S**uperdicte vni-
 versales debent tractari. In hac ma-
 teria suas distinctiones. et sic ita
 se razumdez. distinctiones. De eide
 habeat homo notitia. **A**varitia est habitus
 per quem homo est avarus. de bonis terrenis
 sine temporalibus. **G**ula est habitus per quem
 homo est superius gustum in eis et per alii.
Luxuria est habitus in quo luxuriosus
 agit opera luxurie pernicia. **S**uperbia
 est habitus per quem homo superbus efficitur
 quod credit preteritis valere. **A**ccidia
 est habitus cum quo homo. In faciendo

bonu est pger. & gaudet de malo
pprii. **I**ndidia. est huius p que
homo vult hre. bona sup p
contra vonez. **T**ra. est huius p
quem homo. trista sustinet passi
one. et no hct de liberatione agedi
bonu. & vitandi malu. **C**azendaan
est huius. cu quo homo mendax. eff
rat. **S**uipona octo pta morta
lia debet tractari in hac pta pta
suas diffinitiones. cu sit h q per
corp. diffinitiones ho. incognitione
veniat eoz. **De quarta distinctione
que est de mixtione**

Hec distinctio dividit in duas ptes
primam in prima pte tractabitur
de mixtione carnis. Et in scda
de the matibz p moru. Et ista distinctio
nem. qdco fiat. vt homo fiat mixte
deu ad vtrubz. contra pta & quasta
virtutes cum alijs. Et pta contra
virtutes et deu. Et pmo de pma
pte dicma

132
De mixtione prime partis

In prima anima prime mutatio
nis que est de a. b. c. d. misce
tur sup^{ra} has diffinitiones sic loquedo
deus bonus. azay^{do}. et malus sine de
vicio. contra auaritia gula et luxuria
que concordat con^{tra} deu. prudentia
et fortitudine. **I**n secunda
anima scilicet mutatio misce^{do} sic
dicendo. deus mag^{is}. et malus et po
tens. prudentia. et fortitudo et
temperantia contra gula luxuriam et
superbia que que concordat con^{tra}
deu et virtute sup^{ra}ditas. et gratia
In prima anima prime mutatio
e. d. scilicet in prima anima scilicet
mutatio pot^{est}. e. d. h^o idem scilicet
de. d. idcirco. in prima et secunda anima
concordat. e. d. Et sic pot^{est} h^o. h^ore
notitia. quo modo se multiplicat con
cordando. se prima anima et secundam
h^o. idem scilicet de deitate. Et h^o idem
p^{ro} omes animas. figure scdm sum^{um}
dum. v^{er}o ad animas de. a. g. h. i. et
p^{ro} talem doctrina pot^{est} p^{ro} mutatio

hæc magna materia et forma ordi-
nandi sui p̄ mone et declarandi il-
lum p̄lo. Cū ita sit q̄ figura est
generalis ad omnes p̄ mone. Et idō
p̄ hæc doctrina fiat p̄dicator arte
generalis p̄dicandi. **De m̄xione 2^a**

Hæc pars dicitur in duas p̄tes
scilicet in p̄ma dicitur de m̄xio-
ne thematū. sup̄toꝝ a sacra scripta
Et in sc̄da de m̄xione thematū
auctentibz d̄ v̄nis. sup̄toꝝ de quibz
vocat iste libz compositz. Et p̄mo
dicitur de thematibz a sacra scripta
scriptis que erūt. p̄b̄. p̄t̄ p̄b̄. p̄mo
nes. Et sc̄dm̄ q̄ cor̄m̄plificatibz
de istis. pot̄ cor̄plificari de ceteris the-
matibz sacre scripture. **Forma** thema
est istud. **Gl̄ia** patri d̄ filio d̄ sp̄i
s̄c̄o. sicut erat gn̄ p̄n̄ d̄ ius d̄ sp̄
d̄ d̄. **I**stud thema pot̄ m̄stari
cū canonicis. figur. pot̄ p̄bationem
et declarationem d̄ ius trinitatis sicut
in canōa de a. b. c. d. cū ita sit q̄
suma bonitas non est suma maḡ.

nec firma et mutua. nisi hęc bonaz
 opone natale infirmitaz & eternam
 Et h. idem de alijs. canis Et ico
 dicitur quod deus qui est pater hęc
 gliaz qz bono filio qz uat & glori
 osu. qz infirmitu et etno. & ab utroqz
 procedit sps sū gloriop infirmitu & et
 nis Et ideo debet homo aduere
 gliaz omiba tribus psonis Et de
 pot hō face vni smone Et de
 vult multiplicare smone qz uat
 sedam caniaz & terciaz. & ceteras ad
 suū placitū **S**i uis vni smone
 facere de isto thēmate / sū. / sū. / sū. / sū.
 venie ad caniaz de / a. e. f. g. qm
 sedm suas diffinitiones / a. est qm
 teno ptea qz inqntu. est pater hęc
 potestate generandi deū filiu et
 hō sit suū intellm & vult sua volū
 tas. & si non eet nocens & non sū
 estat ergo. vno sū p deū patrem
 & alium p deū filiu & aliu p deū
 spm sū. / Et qz in deo potestas i
 tellm & voluntas sūt idem ideo res
 sū sūt vna deus & nō multa Et

Deus est innocens qui non habet superbia, auidia neque inuidia. Et sicut
sermone multiplicat misteras ceteras
canias. in ista. **U**bius. facere sermo
ne de isto themate. vnde deum habes
vade ad camera d. d. b. c. d. Et co
sidera. qd vaco. sime bonitas est quod
pducit summo bono. vnde qd summa bo
nitas est summa aqag. est vaco sime
bonitas magis. quod pducit summo
bono. magnum vnde qd est vaco exetm
tate pducere eternum est pductio su
ma. In bonitas vnde magis. vnde eternitate
et ideo non pot. ee nisi vng deus
quia si cent plures dny. vng altera
impediret vnde quibus quilibz eeet fit
vnde infinity. et se gneret contradictio
que est impo. Et etia cent plures
dny. iusticia. prudentia et fortitudo
cent parue virtutes. **U**bius. ad
gula vnde luxia cent magna pota. Et
sicut multiplicat sermone misteras ce
teras. canias ad tunc placitu. **U**bius
thema super deo regnare est potes
misteras. In cania d. a. f. g. h. **U**
fit sic qd ille regnat qui deo pnt

cū virtuosū multū et virtuosa virtute. p̄ fide spem ⁊ caritate. cō n̄ ac
 tidia. In uia ⁊ tra. Et si ad iugis
 alias cameras. multiplicare potis
 p̄ more. **A** Et homo factus est istud
 a. b. f. g. et cū anima. De a. c. g. h
 cū ita sit. q̄ deus sit illa. eadem
 que pot̄ et magis bona magis ma^{na}
 magis amabilis. ⁊ magis virtuosa
 et si illa. sit g. amat illa. / quicquid
 creatura. est humana. nata. qua
 assumpsit cum sit hō. ⁊ si non
 fuisset hō sciret creatura. si non
 magis bona. magis magis. In p̄
 mabile. magis virtuosum. magis a
 non amaret illa. Et ideo ⁊ voluntas
 tellerū. De magis bona magis magis
 et magis virtuosa. p̄ intelligere q̄
 voluntas p̄ amare. quod est impo.
 et cō n̄ diffinitiones. a. ⁊ bonitatis
 fidei. ⁊ spei. **B** rimo p̄ more fidei
 isto t̄mate. In p̄. dicant deo cū
 et terra. sic in p̄tione t̄mate. cū

carnea de a. d. h. i. / qm si mundus
forte est in tantum ter. et nalis in
guaracione. luxuria ira et mendacium
quod dicitur. et nalis virtus. et virtus
quod est impole est contra diffima
ones. carne. **V** Si sermone dicitur
de isto sermone. Petite et dabit vob.
V vade ad carnem. de a. b. g. h. i.
cu in sit. q voluntas dei sit
bona et veritosa. et etia iusta. et
in ipa. valeat ho spem hie et
etia q ipa est caritas. Et est
contra diuina mundicia etiam
potes q cognoscit q si quis cu
virtute. dabit tibi. **I**njon erat
verbu. Si uis predicare p istud
ema. **V** vade ad carnem. de a. d. f.
h. i. a. habie sumas opaciones
etiam et veritate iustitiam. Et
ideo potes dicere q in pna etno.
q pate intelligit verbu qm est
filius. et et no. Veritate iustitiam. et si no
intelligit. filius etno. intelligit
suas diuinas opaciones. et veritas

et sic virtuosus qd est deignere ac
 cidie qd est impossibile. **S**i me
 facere p me ne de isto Hermate qm
 negaverit me cora omnibz. ego ne
 habo cu cora pre meo. **V**ade ad
 camam. de a. b. f. r. qm iustid
 est. d illa iusticia bona est q qm
 negat veritate fidei q puenit a deo
 ptre. d ab eis summa bonitate man
 tinate. d cetero. Tu sit ita. q ite
 qm sit fidem regna. est auaz et
 audiosus. d mendax. q puet asu
 mo bono. et q heat sumuz maluz
Et si me multiplicaz s monem
 mustas. ceteras camas cu pmpda
Bius fice s monem de isto Herm
 te. ptre amas me. / Dne tu sis q
 ego amo te. ptre oues meas. **V**ade
 ad camaz. de a. f. r. i. et ad camaz
 de a. b. c. e. et ad camaz de a. d. h. r.
 et muste camas. d signata. liaz et
 cognosce. qntu amat deus. q ecle
 sia suo p m. diligit et eundem
 illumet de vitate. d vutibus et
 quantu pmitit s ptre. q amabit

Dei p[ro]p[ri]um & q[ui]n[di]m dicit q[uo]d deus sit
q[uo]d eum diligit. In p[ro]p[ri]a suoz sub
sequenti dicitur. loquitur. **S**icut
f[er]monare p[er] istud t[he]ma. **D**um e[st]
deus d[icitur] b[apt]izatus fuerit salus erit
reuerere ad carceras. De. a. f. h. 2. et
ap[osto]lica. signat[ur]a. ad t[he]ma p[ro]p[ri]um
Qui p[er] f. cognosces. q[uo]d nemo est
dignus. q[uo]d saluet[ur] p[er] manes mendax
contra fidem. d[icitur] sine virtutib[us] et
bonis iuris. d[icitur] otiosus. **C**u[m] sit
ita. q[uo]d ad deum. neq[ue] homo de me
sine credere aut intelligere vitare
Sicut p[ro]dicare. De isto t[he]mate
qui non est mendax contra me est
Vade ad carceras de a. ff. g. h. et he
bis. noticiam p[er] f. q[uo]d homo acti
osus. qui no[n] vult cognoscere nec cre
dere deum. nec eius op[er]ationes deum no[n]
diligit. nec eius op[er]a et est invidus
et p[ro]p[ri]us contra deum. d[icitur] fidem. p[er]
contrariu[m] cognoscere homines qui est
cu[m] deo. d[icitur] sine amare. d[icitur] intelligere
v[er]itose deum. d[icitur] ip[s]ius op[er]ationes d[icitur] multa

plicar sciam fidem catholica / 2 fi
 lis misere cu carna. de a. b. c. d.
 poteris multiplicar p more adu
 um platur. 2 sic de rebus carnis.
Quino. p more face de isto them
 te. Nisi granu feruienti cadens
 intra. mortu fuerit ipm solu
 manet / Hecere. ad cariaz de a.
 b. f. g. qm pcc. a. cognosce. q ho
 et q sua voluntas. vult et pcc
 b. f. potes tpe cognoscere. bonitas
 2 bonas opationes que sup gusti
 na 2 fides. et p. g. cognosce q tu
 debes. hre ptem iudici 2 debes.
 cu sup omnia diligere quia. omibz
 best in bonitat 2 si no facis. tnd
 bonu natale. 2 tnd iusticiam. 2 ma
 voluntate contra iusticiam de pua
 2 iura. auidia. Inuidia nestus. et
 tua p n. grata sola p manebit et
 sine bonis. 2 sapientibz opationibz
 remanebit 2 iusticiam no carnalis
 morientur **Q**uino facere p more

istis hinc manus h^o est corpus meum, va
de. ad camera. de. a. b. c. f. et ad ca
mera. de. a. c. g. i. et misse capde
et cognosce q^d deus h^oet sumas po
testate qui vult opari sup^{er} creatu
rate de bonitate creata. p^{ro}tea ut
intelligas q^d h^oet magna potestate
et voluntate que p^{ro}ncipat in h^ore
virtuoso p^{ro} sacramento altaris sup
posito in q^d homo sit iustus et bo
tempat^{us} d^{omi}no sup^{er}bia. sapiens d^{omi}no
accidiosa. d^{omi}no q^d h^oet magna volu
tate. d^{omi}no q^d in magna veritate diligit
deu. d^{omi}no suas orationes **¶** Si s^{ed} mo
ne vis face de isto hinc manus. pater
me qui es in celis. vade ad camera
a. b. c. f. et ad camera. a. d. g. h. d^{omi}
facias. in p^{ro}ncione. camera. et signa
tor. traze. et cognosce q^d deus est p^{ro}
filius d^{omi}no p^{ro} suas dignitates que
sup^{er} sum^{um} celi. et q^d paternitas fili
acio d^{omi}no p^{ro} sua p^{ro} g^oste potestate
et sapient^{er}. bone d^{omi}no h^oet id^{em} amabile
eternale d^{omi}no v^{er}bose et q^d noⁿ v^{er}bose sint
nec v^{er}bose. in suis dignitatib^{us} Et

cu Ihs xps dicit p̄ n̄r qm̄ es in
 celis. sanctificavit q̄ est deus. p̄ar
 d̄ q̄ ip̄e est deus filius. et ca. q̄
 filius hō p̄ creatione d̄ n̄r d̄ne
 marie virginis gloriose qm̄ si n̄o
 foret. n̄o potuiss̄ dicere virtuose d̄be
 ne implere p̄ate n̄r **S**i us fice
 p̄ mone de n̄o h̄emate. R̄ue azaia
 tra plena / R̄curve ad camam. d̄a.
 b. c. d. e. f. g. h. i. j. k. l. m. n. o. p. q. r. s. t. u. v. w. x. y. z. et
 cognoscere potis. p̄ signata. cameraz
 q̄ salutaris. quia angls. Gabriel
 fecit d̄ne n̄r. que concepit filiu
 dei qūntu in ip̄a fca est homo
 fuit acceptio fca p̄ firmaz bonitate
 magnitudine d̄ duracione. et p̄ maḡ.
 fidem iusticia d̄ fortitudine d̄ne n̄r
 et ec. p̄ magna sapientia. Volunta
 tem d̄ virtute. n̄r. et ec fuit fca
 acceptio. illa p̄t h̄. vt filius dei bene
 magnifice durabile intelligibile d̄
 virtose. p̄cipass p̄ natura qūn
 tu homo. q̄ om̄ creatura. **S**icut
 d̄. p̄. h̄. sup̄is a sacra scriptura
 d̄ ostendim̄ modū. p̄ que hō p̄p
 misere d̄ applicare easdem h̄emata.

ad causas figure et p rate arte dedig
doctrina quomodo fiat homo appli
care oia themata. sacre scripture ad ca
meras figure nupribile // Et tale
genalitatez que possit loquere nec
fari nec scribere **De scda parte**
homo distinctionis

In hac distinctione sunt themata v
titu et vicioz que sunt themata ar
maioris iudicandi Et primo dicemus
de thematibz virtutu. **¶** Quis predi
care de iusticia suscipias. istud them
Quia deus est iustus. heas iusticia
Et vade ad camera de a. b. c. d. et
ordina tuu p more p illa camera
et potis plare q deo h^t iusticia na
turale p suas pte dignitatez. p qua
iusticia agit magni opus. In sua
cena sue sume bonitate. magnitu
dine. eternitate d eternitate dignitate
quia est sua bonita Et ideo potis
intelligere operatione p trinitate dny
naz psonaz. Et etia potis. intell
p iusticia prudentia d fortitudine
q ppls tenetur honorare deuz cum.

virtutibus. contra auaritia gula et luxuria.
 et si vis auertere per simoniam in
 cum dicta omnia. signa carnis. de. a. e. f.
Si vis facere simoniam de pruden-
 tia suscipe istud thema. **Deus**
 diligit inter prudentiam habes pruden-
 tiam. Et applica simoniam ad carnis
 de. a. e. f. g. et fac illud carnis signa
 fac. simoniam cum signantibus. de. a. e. f.
 magis sapientia voluntate prudentia
 fide et spe. contra gula accidia et
 vidua. **S**i vis. facere simoniam in
 thematis. habes fortitudine propterea
 quod deo. est fortis. applica. simoniam ad
 carnis. de. a. d. g. h. Et accipe signa
 leas. propterea ut cum duracione et forti-
 tudine. et voluntate et spe. et virtu-
 tibus. et caritate. simas deo. contra lux-
 riam. **S**i vis formam
 simoniam de isto themate quia deus
 amat quod tu habes temperantiam habes
 illa. vade ad carnis de. a. b. e. f. et
 mite signa luxuriam. et de illis significat
 fac simoniam. propterea ut doceas. ut
 ut fiat et possit deo suscipere cum

Bonitate potestate intellectu iustitia
temporaria et fide contra auaritia
superbia et accidia. **A**gimus facere sermo
nem. de fide. suscipe thema. Deo
vult quod habeas fidem ideo habeas fide
ut de ipso credas. et cognoscas. vita
tem. **V**ade ad carnicam de a. f. h.
2. et nupte signa lraz tale ut in
tellectu. virtute et veritate. fide caritate
et sapia. seruas deo et ipso dignitas
contra accidia. Ira et mendacium. // Si
vis sermone componere de spe susci
pe thema. Digna deo. amat spem
habeas spem. vade ad carnicam de
a. f. h. 2. Et scdm signa lraz. cog
noscis. modum per quem in voluntate
virtute et veritate. et in spe caritate et
sapia. seruas deo. et suis dignitas
contra inuidia. Ira et mendacium. **A**g
vis facere sermone de sapia. serue
istud thema. Digna deo est sapia
habeas sapia. Et recurre ad carnicam
de a. f. h. 2. et scdm signa lraz. cog
noscis. modum per quem in. scis. de la

prudencia et fortitudo. Et sustinet
contra auaricia gula et luxuria. Et
sustinet contra Injusticia prudentia et
fortitudine. Et h^o potis cognoscere p
diffinitiones p^{ri}ncip^{al}ium. **S**icut
dicitur in prima de isto sermone. **D**e
illius. vade ad camera. de a. c. d.
cognosce materia de qua potis tui
sermone compone et potis dare p^{ro}
fortitudo. **D**e temperantia. sicut contra qu
lam luxuriam et supbia que sicut p^{ri}ncip
et temperantia. Et p^{ro} talia fortitudine
potis cognoscere. **S**icut et virtutum et vici
Sicut dicitur in hoc sermone. **D**e
amore in non heas illa. **V**ade ad
camera. de a. c. d. e. f. **D**e summe signa
et diffinitiones p^{ri}ncip^{al}ium et de illis
fac matia. ad tui p^{ri}ncip^{al}ium compilatione
et dabis notia de g^odicare de et fortitudo

dms. compae et fidei et ce. de q
 dicte. Lubie. Supbie auaricie. Dardie
Terius p dicitur de supbia assume
 istud thema. **D**omi deus hodie habet
 perbia non efficitare supbg. **E**t da
 de ad camera de a. e. f. g. **E**t accip
 ea que tibi camera. sigtat et p illa sig
 tacione. cu difinicionibz pnd. **C**ogno
 scis quid est deus et quid est repaa
 et fides. et quid sit supbia acedia et
 inuidia. et p talem. cognicione habie
 ad tuu p mone. faciendu faciendo dicit.
Item h. q cognoscis. p camereaz trap
Terius fice p mone. de mo. **H**emif
Doma deus acedia hodie tu illa
 mpmie heas. **V**ade ad camera de
 a. f. g. h. et suas cap sigta et di
 finitiones. **D**e de ipis matiaz facias
 ad tuu p mone componenduz. **E**t de
 clara qd est deus. **D**e qd sit sunt
 fides. spes et caritas. **E**t qd sit acci
 dia inuidia. et Ira. **T**erius p mo
 nem. face de isto thomate. sume ist
 thema. **D**oma deq inuidia hodie
 het. **N**o heas inuidia. **V**ade ad ca
 mera. de a. g. h. i. et accipe sigta

scata. **D**iffinitiones et sic de illa anima
matiaz ad tuu p mone et de clarabie
D et. de monstrabie pto. qd est deus
et quid sit spes caritas **D** sapia.
et quid sit invidia ira **D** mendaciu
propt h^o vt pto stat amare cog
noscere **D** recollere deu et spem cari
tate et sapiaz et cognoscere **D** recolle
re. **D** hodie. Invidia ira et mendaciu
Si vis facere p mone de ira. accip
istud thema. Quia deo ira hodie
no heas ira. Vade ad cariaz de a.
b. h. 2. **D** sume illis signata. **D** dif
nitiones. et de illa anima sic matiaz
in tuo p mone. et p h^o q cognosce
ris. in anima cognosce q deo iusti
tia caritas et sapia. sit contra au
ria ira **D** mendaciu. Et auaricia
ira. **D** mendaciu cont deu. iusticia
caritate **D** sapiaz. **S**i vis predicare
de mendacio suscipias istud thema
Quia deo hodie hec. mendaciu idco
no sis mendax. **V**ade ad anima de
a. f. h. 1. **D** accipe illis signata et de
illis thematibz **D** de themate sic matiaz
et ostende q sit virtutes. **D** q vicia

et quomodo crescit et decrescit
 suos actus. Et quomodo deus et
 virtutes sunt concordantia contra
 peccata. **E**t quomodo vicia concordant
 contra deum et virtutes. **D**iximus
 de iii. distinctione et ostendit modum
 per quem homo facit mixere virtutes cum
 vitiis. **E**t peccata cum peccatis et peccata
 cum virtutibus tenendo modum artis in
 predicacione et talis doctrina est multum
 utilis ad predicandum. **P**ropterea quod est
 data per artificium. **N**on sit ita quod huius
 modum sit subtilior per arte quam sine
 arte. **D**e quinta distinctione que est
 de applicatione

Hec distinctio est de applicatione
 ad cameras figure. Et dividit
 in xv. civitates que generales existunt
 materie ad predicandum. Et primo
 de prima civitate dicemus que est de
 xv. subiectis in quibus applicat deus
 et totus mundus / **v**. angeli. **v**. ho.
v. ymaginaria. **v**. sensitiva. **v**. vegeta
 tiva. **E**lementaria et intractata. Et

De omnibus hinc sicut potest predicari
predicator et deducere eorum signum
per signata camerarum artificiosum. **Quia**
vult predicare de deo. angelo. celo
et hinc. et sic de ceteris subiectis
recurat ad cammas. de a. b. c. d. et
de a. c. d. e. et de a. d. c. f. et de
a. e. f. g. et de a. f. g. h. et de a
g. h. i. et de a. b. h. i. Et de a.
c. h. i. Et hoc idem de ceteris. cau-
lacionibus sicut que multiplicat
lib. camerarum sicut quod dixerunt que
sua distinctione. Et talis materia per
dicandi est infinita in quantum per di-
cator non potest tota illa materiam
exponere. nec potest. d. d. d. et hoc
per magna signatione in primis
qua sic signat

De decem generalibus questionibus

Decem questiones generales
in quibus ceteris implicat. questi-
ones. particulares. sicut iste / utrum
sit / Quid est / de quo est / Quare
est / Quam. est / Quale est / Quo

est / ubi et / Quomodo est / Et
 cumquo est / Sicut quirit / Si est
 anq̄ uel nō. Et q̄ est / Et deq̄
 est / Et sic de ceteris questionibz
Faciendo istas questiones et acci-
 piendis fidei solutiones eliciendo pot
 predicator suū p̄mone multiplicari
 Et poterit solutione cognoscere cu
 fictans caneraz. Affirmado h̄ q̄ e
 est. et negando h̄ q̄ nō est p̄di-
 ficatione bonitat. maḡ. Inmationis
 potat Inmā. Voluntas. Virtus
 veritat. Et h̄ idem est de diffin-
 tionibz virtutum. & vicioz.

De quinque predicabilibz

Quinqz predicabilia sūt ista viz. q̄.
 / Spec. / Q̄. / p̄. / & d̄. / Et
 ista pot hō applicare ad canas fe.
 Dūcadmodū d̄mā bonitas. q̄ est
 genālis. ad omēs alias bonitates
 et d̄mā oras. ad omēs alias ora-
 gitudines. Et gūma bonitas q̄
 est p̄a propria pietas dei & que
 hēt p̄os cordatos & d̄entes in

propter sine spe & acrie. Et sicut
bonitas creata. que h[ab]et sub se spes
divinas. Et est perfectas. vone cuius
bonum agit bonum. Et virtutes & p[er]fecta
sunt actiua. In tali bonitate et malis.
& ceteris p[er]cipis. Inmatis. Et sicut
dixerunt de bonitate. Ita pot[est] dici de
ceteris p[er]cipis. **O**stendit ergo quo
modo. pot[est] predicator applicare. v.
vniuersalia suo s[er]mone. **De decem**

Decem predicamenta sunt g[e]n[er]a. In
titas. Qualitas. Relatio. Actio. Pa
ssio. Virtus. Situ. Tempus. Et locus.
Et predicator pot[est] ista predicamenta
ad fige[n]das carnas. Et facere de s[er]mo
nibus in s[er]mone s[e]c[un]d[u]m signata l[et]er[ar]um
que sunt in carnis. fige[n]das. Virtus.
que signat q[uo]d deus est substantia s[er]u
actiua. Et Relatio signat q[uo]d in sua
bonitate. & sic de suis ceteris. digni
tatis sunt tria correlative in d[ic]t[is] boni
ficantur bonificabile & bonificare. Id
v[er]o h[ab]eat natura et no[n] sit actiua. Et
bonitas creata. & sic de ceteris p[er] b[e]n[e]f[ic]ia
cata. que h[ab]et g[e]n[er]alitate[m] et pot[est] esse

substantia hinc quantitate p qua
 fit quanta et pot hinc qualitate
 p qua fit qualis. et sic de ceteris
 predicamentis. Et hoc idem potest
 dici de iusticia prudentia de ceteris
 virtutibus. Et de auaricia gula de
 viciis. Et omnia ista predicamenta
 possunt predicari ad causas. et ad signa
 etiam. Et de illa applicatione potest
 fieri scriptum suo sermone.

De decem potentias naturalibus

Decem potentie naturales in quibus
 potest homo acquirere vir-
 tutes et vicia. Sunt potentia. / Visiva
 / auditiva. / odorativa. / gustativa. / tacti-
 uiva. / passiva. / ymaginativa. / Intellec-
 uiva. / Et memorativa. / Quas po-
 tentias potest homo applicare ad sig-
 nata. tamen et ad facta scilicet. De q.
 predicatore fiat sermo sermone. ostende-
 do pro modo. modum p quibus potest esse virtus
 opus. aut viciosa. videndo audiendo
 odorando gustando palpando passiva-
 do. ymaginando. Intelligendo amando
 et recollendo.

De potentia obiecto

Potencia est id. cu quo ho. het po-
testate. sine posse. **Q**ue admodu
in ho visiva cu qua ho het posse
in videt qd est actus. **H**is potencie
et res visa. est suu. obiectu et finis

Hos tres terminos generales potest
ho applicare carnis 2 suis significat
et qd illa applicatione potest predicat
tor facere suam suo s. motu. Et ho
idem potest. **D**ia de potencia audina
et de ceteris. **De quatuor cause ge-
neralibus**

Quatuor cause generales sunt **Effi-
ciens. Forma. Materia. et finis.**

Efficiens est ille. qui agit cu for-
ta qua mouet materia. **S**icut ille qui facit domum cu forma
vz. cu sua ara. cu qua mouet lapi-
des. 2 fluxum qui st materia ad finem
qui est habitare. **S**imili modo. potest dia
q. predicator potest applicare ad suu s.
mone. **M**. **S**icut camera sive
Et potest p. lo declarare quomodo per
quatuor causas virtutes. 2 vicia heret

Decem
De principis vniuersalibus

Decem principia vniuersalia sunt
hec / *Dea* / *Concordia* / *Contrarietas*
Principium / *medium* / *Finis* / *Maiores*
Equalitas et *Minoritas* **E**t ista
Decem / *Principia* sunt omnia et per
homo omnia secundum sua propria et hoc
fit de differenciando Concordando Con-
traziando Principiando mediando ac-
quiescendo. Finem et maiozificando quo-
equando et minorificando Et ideo
per ista principia decem per homo facit
virtutes et vicia et applicare ad scien-
tiam tamquam Et cum illis per promotione
tot propter quod sunt virtutes et quod
vicia et de quo sunt et quod sunt et
talis declaratio est multum utilis ad
iudicandum **De vniuersalibus artibus**

Septem liberales artes sunt / *Grammatica* / *Logica* / *Rhetorica* / *Musica* / *Arithmetica* / *Geometria* / *Astronomia*
Et iste vnus artes sunt applicabiles
ad causas et ad res singulas Et per

talem applicatione. pot p dicator
donare exempla. d facere mēficie
p mone p p acquisitionē virtutū
et evitacionē vicioꝝ. **De decem**

Decem pcepta sūt dōmī / deuz
adorabis. / No te pūzabis. / Pa
baturū sificabis / honorabis tuū
patre. d tuā matre. / Non facies
homicidiū. / No furaberis / furtū
non facies. / Non mecaberis. / fal
sum testimoniū non facies. / No
concupisces uxore p̄p̄m̄ tui. / No
concupisces bona tui vicini. / **Esta**
decem pcepta. pot p mōnator
applicare. ad signa cameraz et p
talem applicatione. pot facere mē
tificiū p mone **De. vii. sacramentis**

Septem sacramēta ecclē sūt hec
Baptis̄m̄. / Confirmacio / azati
t̄m̄. / Sacramētū altaris / pe
nitentia / ordines. / Extreman̄to.
Esta sacramēta pot homo m̄stere
cum carnis. d ad signa trax. p̄pli

tare. Et p talem applicatione pot
 sic unificat s mone. p dicator fide

De vn. donis spiritus sc

Septem dona que sps sc donat
 sup ista. / Sapientia. / Intellectus. / Con-
 silium. / Fortitudo. / pietas. / Scientia. / Et
 timor. **I**sta vn. dona potest
 s motivator applicare carnis et
 signa lraz. Et p tale applicatione
 potest monstrare pto modum scdm q
 sps sc donat ho mba virtutis sua
 dona. / q no hoi mba pccatoribus.

De vn. opibz misericordie

Septem opa misericordie snt hec
 / pauperes. / pascere. / Et eisdem
 pccare hospites. / Infirmos. / videri.
 / Lazeros. / conplaz. / Mortuos re-
 pellere. **I**sta septem opa me pot
 s motivator applicare carnis. et
 sumere signa lraz. Et p tale appli-
 catione. pot ostendere pto modum
 scdm. que p vn. opa arie homo
 lucretur virtus contra vicia.

De contingencia et necessitate

De contingencia et necessitate
disturrit quiddam est. **A**pplicat
ho contingencia ho qd evenit per
bona forma aut mala. **D** qd pot
ee vel no ee. **E**t necessitas est ho
quod alit. non pot ee nisi p illu
modu p quez. est. **E**t ista duo
principia generalia pot ho applicare
ad carnas. **D** p dicitur de illis p
signta lraz alphabetin.

De generatione et corruptione

Generacio corruptio et p nacio
sunt principia generalia naturalia
in quibus naturalis homo suaz facit
naturalis. **E**t homo moralis. suam
causat morale. **E**t ista principia
pot homo applicare carnis. **D** ad sig
ficata lraz. **D** ex illis p mone facere
de mostrando pto modu p quez ho
pot generare corrumpere aut p n
re. virtute. **D** vicia.

De prima intentione et pda

Prima intentio. **D** pda. sunt p n.

generalia per que dicitur quod est
 una intentio. scilicet per fine. Et scda
 stat per fine. Sicut. faber qui fi-
 cit clavum propter denarium quingente
 denaria est per prima intentione
 et clam per secundam. Et dicit denarium
 propter panem. Et panem meducit
 ut vivat. Et vult vivere. ut deo
 fiat. Et istas duas intentiones
 potest homo applicare carnis. et sume
 signata et ex illa applicatione potest
 homo facere et ordinare suum sermo-
 nem. et declarare pro. quod debet
 deum amare et ei servire per prima
 intentione. Et si ipse et suum pro-
 mittere per secundam. Et qui contrarius
 facit peccat mortaliter. Et ideo qui
 predicant debent se pro loqui de
 hys duabus intentionibus. Cum sit
 ita. quod maior vis. per quam homines in
 peccata existunt. sit ignorantia prime
 intentionis. et scilicet.

De possibili
 et impossibili

Possibile et impossibile sunt prima
 generalia. Et potest est homo quod potest
 esse sicut homo. qui potest sanus vel in-

firmis existere. **I**mpo^{le}. est hō q
nō pot ee. Sicut hō qui fuit
minime pot existere. **E**t ista
duo p^{nc}ipia. pot s^{er} monitione
applicare sig^{na}ta ca^ueraz. Et ost
endere p^{ro} modū. scdm. quem
virtutes. **D**icia sup^{er} p^{er}ia. Et modū
scdm. quem **I**mpo^{le}. hōmī quīdē
super oīa diligit p^{er}ia. faciat ne
dignetur. **D**e opatione naturali
et miraculosa.

Per ista duo p^{nc}ipia d^{ist}inguunt
oīa opa opa. natale. est sic
rosam quī cū auxilio solis d^{ic}it
sua nata. genat rosam. **O**pa
miraculosa. est sicut deus. qui fa
cit miracula. cū suis dignitatibus
cū quibz. h^{et} summo posse super
omēs creaturas. et sup^{er} l^o omēs e
atas. naturas. **S**icut creare mū
dū. de nichilo. **D**e resuatare omēs
Et si nūli modo pot hō dicere de
actibz. metamis que sup^{er} sup^{er} na
tura. vicioz. **D** virtutū. **E**t ista duo
p^{nc}ipia. pot hō applicare literis canaz

et sume signata d ex illis predicare

De forma et materia. Capitulum

Forma et materia sunt principia
 generalia ex quibus substantia
 dicuntur. est composita
 homo est anima. Et eius materia
 est suum corpus. et ambo componit
 hominem. quod est substantia. Et hoc idem
 est de ceteris substantiis corporalibus.
 Ista duo principia. potest homo appli-
 care. licet in camera. d signata
 ita. sit. qd pauci sunt qui sciunt qd
 est forma. nec. n. Et qui prima p-
 nicipia ignorat vix potest de se mo-
 ne aliquod comodu suscipere sine
 adyuu. *De substantia et accidente*

Substantia. et actus sunt generalia
 principia sine quibus nulla creatura
 est possibilis. sicut qd iam diximus
 in principio. cum ita sit qd substantia sit
 id quod potest existere sicut homo fuit
 et est. entia. potest existere et sit
 pro hoc. ut nota sunt. Et actus sunt

quantitas. qualitas p q. p dicitur mēta
de quibus supra. sumus locuti. **I**sta
duo p dicitur. p dicitur hō applicare ca
meris. p dicitur hō applicare ca
p virtutes. p dicitur hō applicare ca
que vadit p dicitur et hō est p dicitur
Inqua existit. et etia ipse indit
existit. **D**icitur de quibus dicitur
et modū ostendit. p dicitur p dicitur
nate. p dicitur p dicitur p dicitur
p dicitur p dicitur p dicitur
tame. aut carnis. sic. Et aut carne
de a. b. c. d. aut carne. de a. c. d. e.
et sic dicitur. carne p dicitur
que tenit. quāta. dicitur que
est de p dicitur. **I**ste libere applicat
ars p dicitur ut p dicitur p dicitur
entice p dicitur p dicitur p dicitur
exempla. dicitur p dicitur. Et dicitur
applicat ars. Inuestigatio. dicitur
ueniōis. que lex. est vera. p dicitur
falpa. Et q p dicitur est natis. p dicitur
sup natis. Et est libere om applicat
possit lege dicitur. p dicitur artes

et mathematice Et ideo iste liber pot
 dia azs abrevuata minus generalis
 et que pot leuip adisi p homine
 subtilem. Insuper hunc Et qui
 hunc eam. sine. ad ipam magna
 ctione heat. *Finis libri*

Finis Raymudus hunc librum in
 Trinitate Maioritar Anno dñi m.
 CCC. xij. In incarnationis dñi nri ihu
 xpi. mense february

Deus in virtute tue trinitatis in
cipit hec arbor arbor philosophie de
siderata. De prologo.

Solus etiam In quoda viridario
sub umbra cuiusda pulcre arboris
et consideraba de deo de deo statu huius
soli. In iusticia pmaneta qe Ino deo
nostre nostre tam paru diligit et cog
nit. In ho mundo p suu plm pau
ci em sit qui ipm diligit nec cog
nit nec ei faciat illu honore qe
ptinet nec bonu quod ab eo. recipit
gracient. **P**lice sit illi qui ei fi
dium valent desimip ipz dilige d cogno
scere que pdiligue qe cum d qbus plz
In fidat. Idcirco sit In via dapnacionis
p qua tendit In igne eternu d pdunt
illa ptiaz que est tam magna q omnes
homines qui sit nequiver emaree.

Quem etiam In hac tristi consideratio
ne. ppter psona arboris sub qua
existebam voluntas. In aduenit q fuerit
huc libru. Et ipz mittere filio Inco. Id
ut p eu heret memoria et ptiaz d q pe
ipaz ptiaz d memoria heret noncia de deo

et p[er] suam d[omi]n[u]m diligeret & ei p[er]iret
in h[oc] libro. Cui quoq[ue] t[em]p[or]e p[er] d[omi]n[u]m
terras & de deo nonna & memoria p[er]
liberet. **D**uare filij. qui scdm[odum] c[on]su-
nature. es michi amabilis et si co[m]m[un]i-
no. v[er]u[m]ba es m[er]ito amplig amabilis tibi
huc libru[m] mitto. **E**t no[m]i[n]e q[uo]d i[n]te[n]-
ber. est bona. v[er]ba. p[er]lib[er]a s[ed] ad receden-
dum. Intelligi d[omi]n[u]m & amaduz d[omi]n[u]m. Et
ad manifestandu[m] fidem catholica[m]. eis q[ui]
ip[s]as no[n] cognoscunt. Et ad destruendu[m] ere-
ores & falsas opiniones huius s[ec]uli. Et
ad faciendu[m] & soluendu[m] questiones. Et
ad prebendu[m] consiliu[m]. Et ad lucrandu[m]
virtutes. & mortificandu[m]. vicia et ita
de p[er]lib[er]a alijs conditionib[us]. // **G**ras filij
q[uo]d in h[oc] libro s[un]t enna bona. et v[er]ba
que potis sive & p[er]ire si fructu hui[us]
arboris s[un]t colligere c[on]suare & dilige
p[ro]p[ter]ea p[ro]p[ter]u[m] tibi facio & consiliu[m] d[omi]n[u]m q[uo]d
tu huius arboris. s[un]t agricola tuncis
tempore. v[er]ba me. p[er] ip[s]as t[em]p[or]e po-
teris. ad v[er]ba etna. si subit[ur] eius v[er]ba
s[un]t. ep[ist]ole. & de suo fructu manducare
Gras filij. q[uo]d in hac p[ar]te continet
vna sp[eci]es actus memorat[i]o[n]e que p[er]nes

est sua p[er]fectio. que ars in mundo
 est valde necessaria. Et ideo hec
 maximu[m] placitu[m] desideriu[m] quod pos-
 sem h[ab]ere t[em]p[or]e. & oportunitate ut ip[s]e
 valere p[er]ficere. Sed nimis sum ocu-
 patus alijs negotijs de quib[us] nunc
 valeo ad fine[m] plene[m] q[ui]m pauca
 sunt q[ui] me auxiliat[ur] q[ui] pauca

De Divisione huius Libri

Dividit[ur] ista debor in quatuor dis-
 tinctiones. Prima est de sua ordi-
 natione. Secunda est de rebus. quibus
 homo sciat fieri & solvere questione
 Tercia est de p[ro]portio[n]ib[us] que sunt
 in rebus quibus pot[est] homo
 questiones et h[ab]ere notitia[m].
 Quarta est de questionib[us] quas ho-
 pot[est] solvere in p[ro]portio[n]ib[us].

Hec distinctio dividit[ur] in tres
 prima pars est de figura arboris
 Secunda pars est de figura circulari
 arboris. **T**ercia pars figurar[um] h[ab]et
 arborum sicut istum modum. v[er]o q[ui]
 radices. que sunt ramos confusi t[em]p[or]e

in mixti de cunctis spiritualibus & cor-
poralibus. **E**t propterea sunt tres sue
radices. Prima est spiritualis. **S**ecunda cor-
poralis. **T**ercia est mixtio utriusque
scilicet calidus confusio quod patet in
Et in canea arboris ponimus
ens noue modis / et hoc facit quod sub
ente possit omnia considerari. **C**um
sit hoc quod ens sit generalis vocabulum
quod homo possit nominare. **E**t consider-
amus ens noue modis quod in eis
vnde modis possit omnia considerari.
Fam. & flores huius arboris sunt
Ens quod est deus & ens quod non est
deus. **E**ns reale & ens fantasti-
camentum. **E**ns quod est genus & ens
quod est species. **E**ns mouens **E**t ens
mobile **E**ns unum et ens plu-
ritas **E**ns abstractum & ens concretum
Ens intensum et ens extensum
Ens quod est similitudo **E**ns quod est
generatio et ens corruptio. **I**sta
arbor est plantata in memoria in

intellectu & voluntate scilicet in operationibus
 istarum potentiarum. Quia secundum suum
 profectum poterit memoria recollere
 entia per se facta. & intellectus iudicare
 entia vera. & voluntas amare en-
 tia bona & odire mala. Et ista opera
 rationis possunt fieri artificialiter secundum
 doctrinam & artificium. Huius arboris secundum
 Et sic filii qui heredes nesciunt unde
 memoria ad recollendum entia per se facta
 nec intellectu ad inuestigandum entia per se
 nec voluntate ad eligendum entia bona
 & relinquendum mala. Ideo quod nesciunt
 hanc potestatem ponere in artificio quod est in
 stemmate. **E**t haec arbor est iustitiam
 quod tibi mitti, cum quo scis. unde tuo
 recollere iudicare. Et amare si bene re-
 sum scis. adspicere. **A**qua in qua debe-
 digare istam arborem procedit de tribus fon-
 tibus videlicet fide. spe. & caritate. Et hoc flu-
 mine quod exiit de istis tribus fontibus
 procedunt quatuor rivi qui sunt
 iustitia. prudentia & fortitudo & tempera-
 tia. **E**t tu debes regere hanc arborem.

Decem viabz scdm qd snt dca pcepta
Et debet latere de suo finem scilicet
viabz scdm septem dona in ppq.

De sda parte.

Hic quia circularis continet iust
quatuor circulos / quoz tres sunt
mobiles scdm qd in ipa appet. In
summo circulo scripte snt hee. Litere
b. d. g. f. e. h. i. k. que faciunt
nomen canias. ut in ipa appet. Et
in circulo qstquenti snt nomen ca-
meze. In quibus snt hee. Litere. l. a.
n. o. p. q. r. s. v. Et in alio
consequenti snt ille lre. que snt
summo circulo. scilicet. b. c. d. e. f. Et
in quarto circulo snt nomen carne
In quo snt lre snt circuli. scilicet. l. a.
n. et e. **P**rima. v. flores huius
arboris. snt viginti. que snt hee
bonitas. Ira potentia. avaritia. concupiscentia
obicitur. Invidia. Contritio. avaritia.
potestas. Primum. Invidia. Invidia. sa-
pientia. avaritia. punitur. transcendit
voluntas. snt qm est pffino. vacui.

mobile per .d. / Et no qd est unitas
et pluralitas per .p. / Et no qd est
abstractio. et concretio per .a. / Et no
qd est intensio et extensio per .z.
Et no qd est similitudo et dissimili-
tudo. per .s. / Et no qd est generacio
et corruptio per .b. **H**anc sig-
ficacione qua. supradicta expedite tibi
fily. sine cordeteng. Si hanc decem
vris adistere sine ipa em. non possit
hanc notiam huius art. Et h' qdem
conuenit illis qui voluerit sine ut pos-
sint trax. signata recipere **D**istinctio
ipiq figure facies. filij voluendo quosda
circulos. In alijs. et sermado carnas
ipiq figure. Sicut istam carna B.C.
C. m. Sic q. b. sit in summo circulo
et. l. In sequenti et. l. In tertio. et
a. In quarto. Existentibus alijs tribus
in rectitudine aliaz. et accipe signatu
corp d applica. qd ad unum potum a
firmado. vel negando concordando illa
affirmacione vel negacione In respon-
sione questione. sedm signacione carni
et diffinicionem suaz. filij ponaproz.

istis specie designatorum per litteras istas
 figure. Et hec illa generalis est
 in ista scientia. **E**t si tu eam scire
 tenere non poteris. in ipsa deficere
Si in filij vis firmare alia camera
 poteris ponere sub. b. az. moriendo
 illi circuitu de. l. et poteris conspuere
 sub. az. c. et sub. c. n. quia. b. et
 c. una signatione sunt cu. l. et alia
 cu. n. Et sic per ordinem. De alijs et
 Et de istis cameris. poteris facere admodum
 planum tot quot volueris. Defferre
 ad primum primum questionem que tibi fiet
 vel primum veritatis. etiam que volueris
 in respiciendo recipiendo signationem camerarum
Cu tibi filij fiet quomodo inspicere quod super
 terminum. quomodo. Et nunciam naturam eorum
 in vestigia. in hac scientia et primum illa
 fac responsione Et in iuris illa natura
 turam. nunciam quosdam terminos in alijs
 in figura circulari. azouendo quosdam
 articulos in alijs. De recipiendo signata
 illorum terminorum. primum doctrina qua dicitur
 in hac arte. Sicut qui querit si in
 deo sit veritas. De azouendo dicitur pone

p. sub. b. que est in summo circulo
sub. p. pone. Et. Et considera de quo
flore arboris fit tibi qm. Et tunc
beperes. scdm. signata illaz. traerz
responsione. Et si in questione qua
homo tibi facit non sit aliqua. p. n.
huius arboris. am. ff. sta. Sicut qui
querit si ignis. est factus. p. p. p. m. ap.
p. lica tremos questione ad ter mos hui.
stentia. ut ignis. qui est bonus. et sua
fictas. que. est bona. magna et sic de
alys similibz. istis. **De tertia par**
te que est de diffinitionibz. Et p.
mo. de diffinitionibz. b.

Dices ista. est de diffinitionibz. natay
p. n. Et divide. yndias p. res. p.
ma. pars. est de diffinitionibz. b. c.
d. e. ff. G. h. i. k. Et tertia pars
est. de diffinitionibz. l. ay. n. a. p. d.
r. G. d. **B**onitas est id. ratione cuius
bonu. agit bonu. et sic bonu. est et
malu. est non et. **H**ec est filij. diffio
bonitatis. qe tu. In omnibz. hys que ho
tibi queret de bonitate q. sua hanc di
ffinitione. affirmado. uel negando. v.
p. si tu cu. affirmata. no. potes. q. suare

**De boni
m. r.**

ista diffinitionem summe nequarum
 Et si eam nos non potes persuadere
 cu negantia accipe affirmativam
 et h^o faces. In conclusionem respon
 sione. Et istud eundem ordine. scilicet
 218. In alijs principijs. ista sic
 huc expedit qd in declinacione quod
 principiorum. In hunc modum. Sicut
 declinare in bonitate. Bonifican
 tile. Bonificare. Et in gra. diffi
 renatium. Gratibile. Gratificare et sic
 de plijs principijs. ista sic facit suado
 semp illos terminos. In declinatione
 qm melius conveniunt cu responsione

De Gra

gratioris. **G**ra est id p quod bonitas
 mag^{do} et cetera principia sunt rationes in
 confusa sine clare dz. bonitas mag^{do}
 et declarat p gratiam humano intellectu.

Hanc gratiam filij considera triplex scilicet
 gratiam que est in se ipse. **I**ntellectuale
Intellectuale. **I**ntellectuale. **I**ntellectuale. **G**ra
 que est in se ipse. **I**ntellectuale. **I**ntellectuale est
 ut equum et leone. **G**ra que est in se
 ipse. **I**ntellectuale est ut in corpore
 et animo. **G**ra aut que est in se
 ipse. **I**ntellectuale est ut inter deum et an

ipſu. **E**t ſuas filij q̄ p̄ uile ſig^{cat}
ea que poſſit ſentire et que poſ
ſit ſentiri Et Intelluale appetitū
ea que ſūt ſpūalia et nō corporalia

De pō

Potētia eſt illud ens. q̄ hēt m̄
iorem concordācia cū obō. Et cū alio
alio ente Et potētia eſt illud ſūm
inquo exiſtit ena poſſibilia que
poſſit reduci in actū.

Potētia
poſt q̄ ſiderari duplici d̄ ideo dāmus
de ipa. duplici d̄ ſinitione **H**ec ſūt
filij d̄ ſinitiones. b. q̄e in omibz ca
meris in quibz vidētur. b. conſidera
has d̄ ſinitiones. Et ſcđm ipas re
ſponde. queſtion. q̄ tibi fiet ſub rōne

De d̄ ſinitione c. Et p̄mo

Magnitudo eſt id rōne cuius bonitas
duratio. potētia. et cetera p̄ncipia

huius ſcience ſūt magna. **C**oncordia
eſt id p̄ quod bonitas mag^{do}. duratio
potētia. d̄. In dno d̄ in plēibz concordat
Concordat in dno. Sicut bonitas enē
et corporis. Et mag^{do}. ſimilit̄ que concor
dat in dno eē Concordat in plēibz
ut in plēibz p̄tibz ſubſtantię d̄ in plēi

**De con
cordia**

bo. horibz in quibz hnt concordia.
 Et in filij considera. concordia
 tripte. **C**oncordia spualis et sp
 ualis vt ignis et aer qui concordat
 in calore. **C**oncordia intellectualis
 et spualis vt anima et corpus que
 concordat cendo in vna sba. **C**on
 cordancia intellectualis et intellectualis vt
 deus. et angeli. qui concordat in amado
 et intelligendo. **C**oncordia filij confi
 dera. tribz modis p quos. p d p i m q
 indiffinitione sbe scilz Concordia
 spualis. et spualis. et spualis et int
 lectualis et intellectualis et intellectualis
Obitus est illud ens. in quo po plu
 signat q in aliquo alio ente obm est **obitio.**
 sicut color qui est obm oculor et
 sonus aurium. et odor odoratq. et sapor
 gustus et tangibile tactu. et ymaginabile
 ymaginatiois et recolibile memorie
 et intelligibile intellm. et amabile vo
 luntatis. Et sic de alijs similibz istis
De Diffinitionibz. 2. Et pmo de
Divinitate est id cone cuius bonitas ma
 gnitudo. potestas. et q. durat. **De dicitur**
 praxitas est mutua resispena cone
 ducepoz simu. **Hanc diffinitionem.**

filij considera. tripte. v. Intelligat
 et pruale et pruale d. Intelluale et
 Intelluale d. Intelluale Intelligat
 d. pruale. ut Inter igne et aqua
 Intelligat d. Intelluale ut Intelligat
 et Intelligat d. Intelluale ut Intelligat
 angelu benignu d. angelu malignu

De memoria

Memoria est illa potentia que
 conservat eas sps. quae Intelligat mul-
 tiplicat exentibus realibus. amando
 hodiendo. **Q**uas filij q. ista potentia
 est una pars. aie rationalis et denfi-
 ciate potis. In h. libro habere modum
 recolendi in entibus p. t. si pro
 sumere. figura, que carne p. de fige
 figant. **S**i te pro auxiliari de pro
 figuribus d. regulis huius scientie.

De diffinitionibus **E.** Et primo de
 potentate

De p. n. ap. 10

Potentia est id ratione cuius bonum ma-
 gnum. Duratio. et p. possit existit
 et agere. **P**otenti est id. q. est an-
 tra ratione aliam potentiam. **H**anc di-
 ffinicione filij considera. Duplex scilicet
 p. n. p. n. scilicet. et p. n. actuale **P**otenti
 scilicet considerat quadruple. **E** p. n.

[Manus]

que est in actus & actus sicut
 intellectus est nobilitas actus quod
 videtur videre. **O**portio est illud ens
 quod completur sui perficit appetitum carnis
 et sui effectus. **S**cias filii quod ista di-
 stinctio illuminat multum humani
 intellectus. **N**on homo sicut ipse mis-
 cere. & distingere. cum alijs distinctio-
 nibus per ipse tunc habet hoc natura
 essencie operantis. & operantis naturalis
 appetitum qui in actu ambobus existit

De op-
atione

De distinctiombus 2. Et primo de

Veritas est id boni cuius bonitas
 magnitudo. **S**icut. & est vera existit

Equalitas est secundum in quo finis
 concordantiae bonitatis magis

De cogli-
tate.

Considera filii equalitatem triptam
 videlicet equalitatem que est inter substantias & substantias
 ut quatuor elementa que sunt equaliter
 sibi & partibus mundi. **E**qualitatem que
 est inter substantiam & actus. ut ignis
 & suus calor qui sunt equaliter in
 transmittit. **E**t equalitatem que est inter
 actus & actus ut inter intellectus & animam

Iustitia est illud obsequium in quo

De iust-

equalitas & proportio consuetudine. **Coro**
ozty. filij est in partibus ordinatis ad
vnu sine. sicut proportio nata membra
corpore existencia. In illa quantita
te. que corpore conuenit & sic de alijs
similibus istis. **De diffinitionibus. l. Et**

Primo. De gloria
Gloria est ipsa delectatio in qua
bonitas. mag. Inno. et c. quiescit

De minoritate

Minoritas est ens circa nichil
scripti filij. considera. minoritatem
vs. a minoritate que est inter se
et se. ut lapis qui est minor se
in bonitate q. se arboris. **Est m**
noritate que est inter se & accidens
ut calor qui est minor q. ignis. **Et**
minoritate que est inter accidens & acci
dens sicut videre q. est minor q.
audire. & odorare q. videre. & sic
de alijs similibus istis. **De deo est**

De ordine

illa natura vnde ens. Inna q. ha
comuna consistit. **De sda pte. diffin**
Primo et primo de finibus. l. Et primo

S

Sens est illud ens. Inno bonitas de de
mag. eternitas potestas sapientia vo
luntas & cetera dignitates et principia
sunt vnu idem numero. **In nullo**

clat homo gno sub altm a mal
Spes est illud. ens. quod existit
 sub gene. et sup. sua individua
 Et ho filij. considera. sicut spem
 homis vel leonis. que existit sub
 amaly. **Et** sub hac. spe existit in
 diuidia sicut Faymudo domingus
 francisco. et **De diffinitionibz**
o. Et pmo de mouente

De spe

Mouens est illud. ens. quod mouet
 enca que sup. in potentia ut sit
 gnam. **Secus** filij q moues pot
 considerari multiplex. **Pr.** mouens
 qui mouet seipm cu se ipso ut homo
 qui mouet cu sua voluntate. suos
 pedes. et se ipm mouet cu suis pe
 dibz. ab uno loco. in aliu. **Est** alig
 moues qui mouet seipz cum alio
 sicut homo qui equitat qui mouet
 cu suo equo. seipm. ab uno loco in
 aliu. **Est** alig moues qui mouet
 aliu cu seipo ut dng qui mouet vas.
 saltu. cu sua voluntate que facit pe
 ce de uno loco in aliu. et scriba qui
 mouet penna. cu sua manu. **Est**
 etia alig. mouens qui mouet aliu

cū alio vt s̄ba qui mouet cū pena
Incaustu d̄ cū incausto litari. **Est**
alter mouēs qui mouet alio in se
ip̄o. Sicut ignis qui mouet aerem
ad calefaciendū in se ip̄o d̄ vegetati
uū quod in suo ip̄o. Vegetabile. mouet
vegetabile remouit et visum quod in
suo ip̄o visibili mouet visibile remouit
tū. et idem de intellectu quod in suo ip̄o
intelligibili mouet intelligibile remouit.

Est vnaq̄q̄ mod̄. filij mouentur
velut obm̄ q̄ sc̄m sui dispositionē
est occasio potencie vt moueat ad
ip̄m. d̄ sic de alijs similibz istis

**De mo
bilitate**

Mobile est illud. ens. quod per se
obm̄ mouentur. **Quid** ens. filij
potē considerare d̄ ip̄e vidz. sc̄m
naturalem. mobilitate d̄ artificiale

Mobilitate naturale. Sicut calefaciē
litas aque artificiale vt s̄ba qui
mouet tram et habere clauū d̄ sic
de alijs similibz istis. **De diffinico**

mbz. p. Et p̄mo de vnitare

Vnitatis est illud quod absq̄ se a co
siderat. **hoc** ens. filij considera
simplex in se ip̄o. vlt̄ vna bonitatem
vna maḡ. et sic de alijs que simple

considerat. **A**bstractas est ens **primus**
 in quo dicitur appetit foris q̄ in aliq̄
 alioz enau. **A**ttende filij q̄ ple
 abas est pleruz enau. que non
 sup̄ idem m̄uo m̄uo. **De Diffe**
m̄ibz. Q. et p̄mo de ente. abstr
tracto.

Abstractu est illud ens. q̄ est de
 concretis que sup̄ de sua eē. et
 ip̄a est de ip̄is. **A**ttende h̄ ens cotinz
 in se enau. concreta. In quibz su
 sentat. In eo. Et In bonitate. que
 est ens abstractu. et continet In se
 entia concreta. que sup̄ de ip̄a
 simple et eēle viz. bonificanuz
 bonificabile et bonificare et sic de a
 lne. **C**oncretu est illud ens **De con**
 quo. appetit figura sue essence **tracto**
 ens filij. Considera p̄sonate. ut
 In p̄e entie. ut bonificanuz. bon
 ficabile et sic de plis. Similibz ut
De Diffe
m̄ibz. Q. Et p̄mo de In te

Inmissas est illud ens. q̄ de
 In quibz simpliatu q̄ coporati
 per hoc ens filij potis cognosce
 q̄ ens h̄et Incompositio maiorz. eni

*De eo
efficitur*

tatem. maiore opacione et maiore
virtute. **E**xtensitas est illud
ens. qd. nunquam est compositum
q. simplicitati. **C**u h^o ente filij
poteris cognoscere mutationes eez
e. d. extensitates quas quoda
enaa hent in alijs naturaliter. **De**

Similitudo est illud ens. qd. ext.
pbam existit in qua appeten-
tia gntzmsca. **E**t similitudo
filij. subiat d. substantia sustentat
in pticularibz. sensu communi. Et ma-
xime in sepro sensu qui nouit est
inuentu. d. notu. ipe em manifestat
in uoce conceptu. mentis gntzmscos
mentale et ymaginale. **D**isimili-

*De si-
militudine*

tudo est illud. ens. in quo appet.
ffusa. d. d. dicitur. **I**n hac ffusa
poteris filij cognoscere modu sm
quem q. cor d. gntzms. snt gnqia dta
in rebz gntzmscis. que secrete exi-
stunt eis. qm de hac ffusa. nesciunt
bre noncia. **De diffidibz. d. Et**
pmo. De generatione.

Generatio est illud ens qd est
 de generante generabili & generat
 bonas filij qd p generatione enna
 naturalia que sunt In potentia mo
 uentur ad actu. vltut homo qui ge
 nerat homines & de virtuali qd come
 dit generat carne. Et sicut intellectus
 qui p similitudine obi generat spes
 passionis. & de ipis generat suu
 habitum intellectus. **Corruptio est**

**De cor
 ruptio**

Bonae filij qd p corruptione enna.
 naturalia que sunt. In actu de uenit
 in p uacione. vltut homo qui p corrupta
 one est mortalis et arbor que p cor
 ruptione decidit in p uacione. Et
 ut de alijs similibus ipis. **De pda**

**distinctione que est de decem rls
 generalibz.**

Hec distinctio est decem regulis
 pma rla est de possibilitate et
 signat p. 6. **Secda rla.** est de diu
 ditate. & signat p. 4. **Tercia rla**
 de materialitate et signat p. 3. **Quarta**
 regula est de formalitate et signat

per E. Quinta est de quantitate
et significat p. ff. Sexta est de qua-
litate et significat per. G. Septima
est de temporalitate et significat
p. h. Octava est de localitate et
significat p. i. Nona est de moda-
litate et significat p. k. Decima est
de iustaltate. Et significat p. l. **H**as
filii decem reglas debet misce-
re quassam in alijs. Et recipere eas
significata Et misceere ea cu floribus
et umbis. arboris. Et in principi-
bus sciencie Et de omibz parit
significata recipere affirmado vel ne-
gando absqz metate illiqz mptione
Et hanc mptione facies in
S. figa. In qua sup circuli mobi-
les Et simp filii Insuperas q
confues ptes elaz. Et natas eas
De possibilitate prima eta que
Est p b. significata
Regula ista est de possibilitate
quaz tbo modis consideramus
scilz scdm affirmatione dubitatio-
nem Et neguacione / scdm affir-

manone ut Ingerendo vitare in
 pñ inquisitoris vnu et aliud
 hroz supponat ee possibile qm
 ptalem suppositione. orit dicitur
 vtz inanti q intellectus nescit
 si de sint pñ Affirmatione et
 negatione. eazdez. Et quia ipse
 intellectus incipit dubitare et veritatem
 vtz sine est amabilis d illis
 vitatis. scibilis. est apta nam ad
 intelligendu sine sciendu. p ipm
 intellectus pñ sua natura. d pñ mo
 tu. que hēt. ad emm. que sitis pñe
 sub rone voluntatis. Et in pñcipio
 in quo incipit dubitare incipit
 philosophari et vitare vtz inuesti
 gare. **S**ed quo intellectu. ante q vtz
 que sitis. Veritate attingat eas veras
 support sub rone affirmacionis et
 fias. sub rone negacionis. contra
 possibilitate qua pcedit. Tunc
 capiat si ipm et stat abstinat
 d non hēt pños. per quos possit
 attingere vitare sub rone nris
 naturalibz. d artificialibz. **S**ed quod

vult actor huius artis. q̄ cū tali in-
tellectu ita obstinato. ista ars nō tracte-
tur. nec cū ipso dissipetur. **H**anc
vult q̄ temperet s̄m processu huius
artis. Si ex illi vlt̄ remoueri possit
a tali obstinatione et obscuritate sa-
do illi aliqua nōia p̄ obis iudicibus
credit̄ q̄ abeat placitū. q̄ quod post
modū. fiat recursus. ad p̄ma oba

Regula ista p̄ta est. In hac arte
intentione investigandi illud qd
querit̄ sub rōne huius questione d̄.
Sicut cū querit̄ vlt̄ sint angli
et sic de ceteris. rebus similibus istis.

Et est supponendum q̄ sint aut q̄
non sint vt hō possit venire ad ne-
cessarias. demonstrationes. **H**anc talē
suppositionē sic sciam oz. tange cū ibi
potencye. aie. scilicet memoria. int-
lectu et voluntate. recolendo quilli-
gendo. q̄ amando p̄n̄ huius artis i
illo tactu. **E**t si ille tres potencie
comprehendat fuerit natus. p̄ncipio
p̄ affirmationē. q̄ p̄ negationē
Quis recipienda est affirmatiua

In conclusione qd si ho tuu est
 accipienda. nequata. Et hec rta
 generalis. est ad omnes pias. **De**
ista rta que est de Quidditate
per A. Sigtata.

Regula ista est de quidditate. **per**
 quia intellectus est relatus ad ge-
 nium quid sit res. sicut quere
 re. Quid est deo. ut quid est ho
 ut quid est bonitas. Et sic de ceteris
 alijs similibus istis. **H**ac penatione
 sine questione considerat quomodo
 sit. scilicet Quid est res. In se ipa ut
 ut significat. Quid est deus. Aut
 quid est bonitas. **S**ic modo. est ut
 significat. Quid est id qd est relatus
 deo. aut in bonitate. **S**ic de alijs
 rebus similibus istis. **A**liis modo
 est querere. Quid id qd est in alio
 sicut querere. Quid est deus in
 hoie. et homo in archa. Et de
 nuntate. Et bonitas in mag. **S**ic
 de ceteris. rebus similibus istis. **I**nter
 quia ista. regula pona est in hac de-
 te. est ut intellectus sit relatus ad omnes

trahendum de omniditate eorum secundum
nunc modos. Supradictos intellectus discur
rente sed nunc spes antedictas per
natura ista scientie de per alia principia
que in principio huius artis implicentur
tali modo quod de ipis et de regula ista
fiat concordantia. **¶** Iste ista regula potest
est in hac arte ac in mentione sub
ut intellectus sit regulatus ad movendum
memoria ad recordandum et voluntatem
ad amandum per diffinitiones
et ad ipse diffinitiones applicandum
hys rebus que queruntur et ad faciendum
diffinitiones et questiones ex
ipsis. **De tertia regula que est de
materialitate p. 3. signata**
Ista regula est de materialitate que
dat doctrinam ad investigandum
rerum naturas. Et hanc investigacione
doctur facit per modis. **¶** Primo
modo dat doctrinam ad res cognoscendas
que sunt de se ipsis liberaliter sicut de
quod est de se ipso et non de aliquo alio
ho. Et bonitas que est de se ipsa in
quantum est de esse suo. Bonificatio
bonificabili et bonificare Et hoc idem
de magnitudine et de rebus principis se.

ignis et sic de ceteris rebus similibus ipsi
¶ In hac regula cognoscitur que sunt
nature. per quas quedam res sunt de
aliis. et quedam de seipsis. Et dat doc-
trina commodum accipiant terminum que-
stionis. et quod de corpore natura. responsio fiat
ad conclusionem. secundum quod in illis ter-
minis quedam res sunt de aliis. Et quod
secundum illos terminos tamen eligantur que
terminis questionis conveniunt. Vnde
si queratur utrum sit bonum. quod deus sit
Et quoniam questio queritur de bonitate
et quod in responsione eligatur bonitas
et quod terminus illa apponitur quoniam sibi
melius conveniunt et concordat sicut
magister et magister. Vnde si est bonum magister.
et durabile. et deus. Et sic de aliis de
his similibus. **De Quarta re-
gula. que de forma malitatis per E. sig-
nata**

Regula ista est de formalitate cum
regula forme verum et fines inue-
stigantur. Inveniendo quare sunt
quod agitur hoc quod agitur. Et ad istam questio-
nem duobus modis responsio fiat scilicet
quod quedam res existit. per se ipsas et quod

p alias **¶** Primo modo sicut deus q
 est p se ipm. & non p aliquē aliu
 Et est deus ppē hō. q̄ bonitas. maḡ
 excellens & d. sūt q̄dem. In nūo.
 in ipō deo. **¶** In si non eēt idem
 nūo. non poss. tē deus hō qd̄ eēt
 est deo. qz̄ intelligit & amat se ip̄
 et suam. bonitatē & sua maḡ
 cetās. suas dignitates. tantū quātū
 est sua cēcia. & bonitas **¶** Item sic
 sba hōis que est p se ipam ḡign
 tum. est hō. qd̄ est q̄d̄arco stat p se ipaz
 Et sic de bonitatē sba que stat p se
 se ipaz hō qd̄ est Et hō q̄dem sequi
 de alijs rebz sba sba similibz istis
¶ Secdo. modo. vltut̄ quēda cēcia que
 stant ppē alia. sicut hō. qui est vt
 deus intelligat recolat et amet Et
 cognoscit recolat & amat vt sequat̄
 finem. quā. est sicut bonitas que
 est vt maḡ. sit bona. Et maḡ que
 est vt bonitas sit magna Et sic
 de alijs rebz que infimili inena
 one. se conueniunt **¶** Item est maluz

ut sit bonū et magnū. malū ut
sit magnū bonū. Hanc non qu
tutur. q̄ qm̄ bonū. non est ut sit
malū. Item. tulla est p̄t cūder
Et dicitur sūt p̄t comedere Et
oculū p̄t videre Et visibilitas
verū. est p̄t intelligibilitate / Et
est ymaginatio ut sp̄s q̄ p̄t quas
intelligit trahit assensibibz Et
sic de ceteris. rebus similibz. istis. **Et**
inventiones que sūt p̄t p̄mas
¶ In ista etiam h̄t cognatio ad re
gularitatem. responsione. sub forma
questionis Inuestigando formas et
fines. que inueniuntur questionis in
plicat. inueniunt quodlibet p̄ncipium
in alio q̄ p̄uando. formas et fines
concordat. In questione. illa. Quas
quidē formas et fines significat
in h̄ q̄ d̄p̄m̄ de illis h̄t hac re
quela d̄ Indiffinita p̄ncipia et ex
planacionibz eoz ut in figurat
Quare dicitur. p̄m̄it q̄ sit ma
lum. cū ip̄e existat ip̄m̄ mag
nū bonū Et sūt responsio ad

questione facta ut p tale moduz
cognoscat magnu bonu Et sic de
alio. rebz similibz istis. **Secunda**
regula que est de Quantitate
per ff. figurata.

Regula ista tractat de qnitate ut
intelligit sit regulari ad mensura
sum. terminos questionis. In conclu
sione. Et iste tractat. duobz modis
q sistit scilz In quantitate simplicia et
In quantitate composita. Qu simplicia
qnitate mensurata et considerat sim
plicis. qnitate. pnt. Et cu qnitate
composita mensurata et considerant
qnitates compositae de eoz mporone

Qu qnitate simplicia sicut qn
tas. bonitas que est simple pncipi
hens simplicia quantitates sub voce
sue simplicis substantialis essence et
nature. **Composita** qnitas est sicut
qnitas. bonitas que se multiplicat
In similitudinibus quas induit ex
alio pncipio sbe. bonitate com
magna durabili et potente Et sic
de alio rebz. similibz. istis. Et ptea
illa multiplicatio ex pte qnitas

Conversa est Incompositio plenius
quantitatum simplicium que multas
sunt una quantitates compositas quibus
dam quantitatibus exstantibus in aliis / et
ipsa quantitates ex parte communibus aliis
quantitatibus simplicibus et tota sunt
bonae bonitatis. Et hoc idem de mag^{ne}
et de ceteris principibus substantiarum
bonitatis simpliciter et compositis quantitates

Quantitas simplex et composita que
est iuxta se habet est inuisibilis et
appet in figura in extremis sunt
tunc quibus principat acc qui non non
est de se illis sunt sicut in se per
vel maxime. Et sic de aliis rebus
similibus istis. **Invenio** quare ista
regula tradita est in hac arte est
ut cum illa mensurer^{et} p^{ri}ncipales
tes affirmando vel negando. In respo
sione quare veluti si quereat^{ur} utrum
sit deo. **Suppono** q^{od} deo sit videat^{ur}
si iurat plus de bonitate mag^{ne} et
sic de aliis principibus in memoria et
colente in intellectu intelligente et vo

luntate volente q̄ si negemur deū ee
 unde f̄ca ista p̄batione ista p̄. requit
 ars q̄ conclusio fiat sub forma maiōis
 q̄ntitat̄ multiplicat̄ in potentia d̄e
 ex similitudinibz p̄ncipior̄ d̄ p̄cip̄
 similitudinibz d̄icent̄. d̄ inozuatis q̄
 tū p̄uacione. h̄ent concord̄. **De Sexta**
regula que est de Qualitate per sig.

Regula ista est de glitate vt̄ m̄l/
 l̄m̄. sit v̄lat̄. ad inuestiganduz
 v̄itates rerū sc̄dm̄ suas qualitates
Hec inuestigacio duobz modis d̄
 fieri sc̄lz in glitatibz p̄p̄is d̄ app̄at̄.
 In glitatibz p̄p̄is velut color qui
 est p̄p̄ia glitas. ignis 2 humiditas aeris
 2 frigiditas aque. 2 siccitas terre
 Et qm̄ quodlibz elementozū suā h̄et
 p̄p̄iam qualitatem. est quodlibz elementū
 distinctū ab alio elemento sc̄lit̄ c̄lit̄
 d̄ n̄alit̄. Et h̄o idem est de suis p̄tibz
 p̄p̄is velut bonitas ignis nō est bonitas
 aeris / nec bonitas aeris nō est bonitas
 aque et sic de alijs. Qualitates app̄
 ate s̄nt v̄lut cū vna s̄ba app̄at̄ alijs

sua propria qualitate. Quocirca modo ignis
sui appetit suum calorem aeri ut sit
calidus. Et aer appetit aquae suae hu-
miditatem ut sit humida. Et aqua suam
frigiditatem terre ut sit frigida. Et
terra siccitatem suam igni ut sit siccus.
Unde ratione huius transseunt quedam p-
tes. p alias. scilicet de accidentalibus ut fiat
compositio de omnibus illis. scilicet de acci-
dentibus et quod scilicet sit composita de multis
simplicitatibus de omnibus partibus scilicet et
accidentalibus. **¶** Quod est elementorum rema-
nente simplicia in ipsa scilicet. sub ratione
sive proprie. scilicet et composita sub ratione gli-
tatis appetit. Et ideo remanet scilicet si-
mplices sub ratione individuationis et
unitatis numeri. Veluti scilicet aerem qui
tunc modo est una. Et ista simplici-
tas unitatis est sustentata in simplicitate
potestatis simpliciter quocirca modo de sua
compositio sustentat in partium compo-
sitione. que sunt compositae de appropriatis
qualitatibus. **¶** Appetit ignis suum calorem
aeri calore continue sustentato in ipso.
Et hoc idem fit de sua bonitate mag-
nitudine. et sic. Et ideo intrat in illis

globalit et accentate **I**lle calor quez
 ignis aeri appiat est scdm copioz
 ignis & aeris qualitas actua & passia
Actua est Inguatu ignis est cale
 factus **P**assua est Inguat aer e
 calefactibilis qz eiq calefactibilis
 stat sub rone inefficabilitat ignis
 Et calor ille quem aer mittit in
 aqua et p^m compositione aeris quali
 tas actua et scdm compositionem ag.
 est qlitas passua. Et h^o rone mag
 ne. concord. que est inter igne & aere
 Et p^o magna discreta que est inter
 igne & aqua **I**gne appiat suu ca
 lorem. p^ou aeri ut heat p^orietate
 aqua calefacendi et ut aqua heat
 duas passiones. sub calore actuo. et
 ignis non sustinet q calor aque sit
 actua qualitas aque. In calefactio
 ea que magna fit calida sit cale
 facta Et Ideo aqua no calefacit
 terra. qz est contra igne & ignis
 contra aqua. Et via caliditas est
 qualitas passua. sibi appata ut ag.
 sit mediu p quod tra. calefit Et

h^o idem quod de igne & de aere dixim^{us}
Sequitur de aere & terra. et omnib^{us} p^{ar}
tibus substance. **C**um ista regula est
intelligenda regulam ad investigandis
qualitates e^{ss}entiu. naturatu scdm illud
quod de q^ulitate dixim^{us}. In s^{ub}st^{an}tiis et eaz
p^{ar}tibus mixtendo quoddam p^{ri}m^um. In quo
libet alio et quatuor regulaz. In quolibet
alia In qua mixtione quilibet p^{ar}tium
ostendit p^{ri}m^um q^ulitem induta de q^ulitate p^{ri}ma
et de qualitate appiata. Scdm q^uo In
dumentu & hitum debet fieri In
dianu. In responsione facienda ad
questionem **De Temporalitate re**
gula septima p. h. signata

Regula ista est de temporalitate
quam signamus p^{er} regulas de c.
et de. d. et de. h. **Q**uatuor sunt
modi quos. signam^{us} Inuestigando de
tempore. **P**rimus modus est In quatuor
querit quid est temp^{us}. **S**ecundus modus
est de quo. est de temp^{us}. **T**ercius
est de modo temp^{us} stat In p^{ri}ncipio
et p^{ri}m^um In illo. **Q**uartus modus e
In quo. temp^{us} stat. **Q**uatuor isti
modi signantur p^{er} regulas quas p^{ri}m^um

missima **T**empus est una pars
 simplex sbe mundi In quo stat sta
 tu omnia p^ota sua. motus In tempore
 sine quo motus enau ee non poss
 illo motu. sustentato. In entibus que
 se mouet de uno loco ad aliu vel in
 alio et sub forma generationis et cor
 ruptionis In illo motu. appet figura
 tempore et per ita figura denigat in
 toto forma tempore et sua quidi
 tate. **S**ed modo signato. est in m^o
 p^oncipio. In h^o qd temp^o. est de se ipso
 et de alio h^o est de p^oncipio In quo
 temp^o. est creatu d p^oncipiatu Sicut
 p^oncipiu qd In tempore est creatuz
 et temporificatu Et Ideo est temp^o de
 p^oncipio et p^oncipiu de tempore Sicut
 bonitas est de azag. et mag. de boni
 tate. et sic de alijs p^oncipio. **H**oc
 modo est de assuetudine sicut com^o.
 stat temp^o In p^oncipio. et p^oncipiu In illo
 stat temp^o Ita In bonitate sicut azag
 bonitas In mag. sicut sicut azagdo
 est bona. sub rone bonitatis ita temp^o
 stat bonu In bonitate sub rone bonitatis

Si responsio fieret anteq̄ respondens
 ista scientie h̄itu videret non poss̄
 junare v̄tū h̄itū huius artis nec se
 queret̄ finis p̄naxioz. Et ergo ars
 q̄ ante theoretica ista scientie q̄sideret̄
 q̄ sit p̄ntia v̄tū In r̄la de .d. Inq̄
 est significat̄ q̄ anteq̄ mūda est non erat
 aliqd̄ aliud nisi deo tantūmodo q̄ illud
 adverbū. ante. p̄ntū Inq̄sitione p̄dita
 non est aliqd̄ p̄m realitatem. Et est si
 militudo q̄ nullatq̄ accipit de verbis s̄
 rone t̄poris quaz̄ quēda s̄nt. anteq̄
 alie. In si h̄ adverbū ante. quod est
 p̄ntū. Inq̄sitione est aliqd̄ reale est
 t̄p̄. anteq̄ mūda. creat̄ fuisse et illud
 t̄p̄ est eternū. et nō h̄uisset s̄m̄
 Inq̄o sustentatū fuisse scilz̄ p̄re s̄be
 mūdi que s̄nt bonitas. az̄agnitudo et
 c̄. et p̄deretur d̄ffo. p̄naxi. et aliaz̄
 p̄ntū s̄be. **De octava regula que
 est de localitate p̄r. l. significata**

Regula ista tradita est quatuor modis
 et poss̄ tradi Inq̄sitionibz̄. Et nos ista
 scientia. tradimus breviori modo quo
 poteris. Istos. quatuor modos. significamus
 In tribz̄ l̄ris que s̄nt c̄. d̄. l̄. ad sig

ficandū quatuor reglas ut cognicio ha
beat de loco 2 de hīs que quereunt
vone localitatē. **¶** In eadmodū vta de
c. que significat quidam loci. **¶** In
suis locus. est vna pars sbe. mundi
in quo snt omnes. ptes sbe. et est
diffusū. et extensū. p omnes illas p
tes. 2 p sua naturam et vntē. potest
ēē. nisi ipō. hō qd est. At potest ēē
in alijs partibz. sbe dando illis sua
similitudinē ut possit ēē in illis
est nate. et ipē in illo. simile. Et q
quolibz partē possit ēē in alia. Et sba
mundi. in se ipa et in suis partibz. Et
emō ptes. in illa. 2 in se ipis. **¶** **¶** **¶**
modū significat. de quo est locus. locus
est de se ipō. 2 quēda loca. snt de alijs
¶ In eadmodū locus qm est de se ipō
simple. 2 nō de alio. Et qm ipē est
pncipiatū. 2 creatū. est de pncipio
ppta ut pncipiu. locū. heat in q
possit. ēē sustentatū hō qdē regit
de bonitate que est locū. magnitudinis
ut mag. locū. heat in quo possit sit
bona. et sic de plijs pncipijs sbe in
quibz. quēda loca snt de alijs sicut
color. et visibilitas que snt loca. vi

Vendi et ymaginatio que est locus
 ymaginandi // Ista loca. quoz quedam
 sunt de alijs. sunt particularia. et una
 est locum vniuersalem in quo sunt indi-
 uisibilia. quia ipse non potest videri / in ap-
 parent. in ipso et recludit. quod sunt loca in-
 telligibiliter et intelligendi in yma-
 gnatione. In qua sunt ymaginabilia
 quia loca vniuersalis transmittit sua sim-
 litudinem. et similitudines. partium et se-
 stantiarum que similitudo sensibilis est
 figurate sicut vniuersum quod est in loco. exi-
 stens in vase. In quo est et calor pipis
 qui est in loco. saporis sicut pipis.

Tercio modo loci est secundum nomen etiam in
 qua manifestat quod quedam res sunt
 in alijs rebus. Ista illa significante modo
 entium. Sicut bonum bonificatum qui est
 modum. tendit in bonificabili ut sit bo-
 nificare. In bonificatio et bonificabili
 Et sicut bonitas que habet modum quo
 sit in magna. ut sit magna. In se ipse
 sub ratione magni bonificatum. Bonificabi-
 lis et bonificare. **Q**uarto modo est de
 hincione. ad significandum res. cui quibus
 loci est hoc. quod est. Et est locus cui sunt

partibus essentialibus. scilicet locificatione. bonificatione
boni et bonificatione locificationis. locificatione
Et est in bonitate. ut bonitas sit loca.
magnitudinis. ut magis sit bona deus. Et
sic de uno. ut possit esse in ampulla.
contento et ampulla habeat contentum ut
non sit loca. vacuata. et sic de aliis re-
bus similibus istis. in quibus loca sunt hoc
quod est in se. et ipso. et in ipso
et ipse in se ipso et in ipso. et in se
ipso. et in ipso. **¶** Prædicta. ista etiam sunt
quod permissa. est humani intellectus
regulata et tractata ad respondendum
et faciendum iudicium de rebus inconclusis
subiectis loci. **¶** Et ideo vult actor hu-
manus in iudicio faciendo in
reclusionem. tractat de loco per se per se
in loco istius scientie. Insuper loca
sunt fixe. diffinitiones veritate operatione
Sicut cum queritur ubi creat. deus. antequam
mundus esset. vult ars que recurrit
ad loca istius artis. que per se per se
illa fiat responsio sicut ad verbum que
est deus. que significat quod deus erat in se
ipso. Et in diffinitione principii iuxta
cum ista etiam que est de loco et cum diffi-

uicione. magnitudine significat quod
In loco non erat anteq mundus creatus
In se ipso. In modo. erat

**De Aona
regula que est de modalitate p k.**

Regula ista intelligit etiam ad intelli
gendu. modos euan. et est diuisa
in quatuor partes. **P**rima pars docet
modu. scdm que pars existit sicut
bonitas que est bna pars et mag. alia.
Et quelibet hęc moduz. ut sit pars va
riatione sue. vnde sua int bonitatem
mag. Indistinctio. bonificatio bilitate.
que sup partes reñtes bonitatis. Et
ho idem. est. de mag. Indistinctio magis
cano. azagabili. et magnificare que sup
pars reñtes magnitudie. et sic de ceteris
principis **S**ecunda pars modu ostendit
scdm que partes quedam existunt in
alijs. Sicut bonitas. que est in azag. d
duratione. Inqntu. est azagna. et dur
abilis. et c. **T**ercia pars ostendit
et declarat modu s m. que rotat sba
in partibz suis. et pars in ipa. Sicut
pars. et in mag. durone et ceteris
principis. sicut hęc modu. multiplicandi

Et ipsam in alijs partibus et ceteris
habet. Hinc modum multiplicandi et ipsa
in bonitate. Et de hac multiplicacione
sua multiplicat que sua hinc modum
condi. In suis partibus. secundum modum
partes. hinc conditio in illa. **Quarta**
pars est. de modo que hinc sua. ad sua
similitudine multiplicanda et similitudi-
nem. suam partem. In hinc g sunt extra
Quod neadmodum sua hinc que secundum sua
bonitate hinc. modum faciendi bona opera
et secundum sua magis. hinc modum faciendi
magna opera. Et secundum q est componi
de potentia elementalibus vegetali sensu
ali. ymaginabili. et rationali. hinc modum
intelligendi intelligibilia sciendi
sibilia. et vegetandi vegetabilia in se
ipso. et gerendi alio. homines. Et hoc
vone cuius hinc modum sciendi calore
frigiditate fame sitim. et gerendi alio
homines. Itaque hinc modum vendi hinc que
sunt est. artificialitate secundum modum rationis
intra suam. sicut voluntas. que de
siderat q hoc sit virtuosus. In modo loquendi
intelligendi vendendi emendi et sic
de ceteris. rebus sibi istis

De decima regla que est de Instra
 litate. 2. 12. signata.

Regula ista ostendit Instra que i
 ventibus natalibus & azuffialibus existit
 Et Inyde In quoz pres. **U**ma pres
 est sicut bonitas. que est cu sua ppa
 ppetate. sibi. scilz bonificatio bili. care.
Seda pres est sicut bonitas. q existit
 cu ppetantibus sibi appiatis. scilz. cu mag.
 ditione. potestate & his pntibus. qm
 absq istis. ee non poss. nec stare. In sba.
 qm no haberet In quo sustentaret. **S**
 pars est. sicut sba. que est cu sine
 pntibus. sba. & accentalibus et cu ipis
 existit hoc qd. est. et agit In se. ppa
 sub rone ipaz ipaz parau. **Q**uart
 pars est. ut sba que agit. ex. se. In ali
 entibus cu similitudinibus suis In se. sic
 homo qm cu similitudinibus suis In se.
 scilz. agit. ex. se. rones bonas. epine. tidi
 tas. magnas & durabiles & In similibus
 ex. reuelent. enia assimilata. que In
 nescis. In sba existit. Et ideo mouet ho
 pedes suos cu voluntate. & se ipm cum
 pedibus. sine. de uno loco ad altu. Et cu sua
 manu. mouet penna. & cu penna titam.

et tñ pnta tras. et tñ lris sua memo-
ria. ad recolendu. et suu pntu ad i-
telligendu. D sua voluntate ad amadu
D sua ymaginacione ad ymaginadu
D sensus suos. ad sciendū et suam
vegetativā ad vegetandu. et sua ele-
mentarias ad elementadu. **M**ovet ad
huc se ipm tñ motu. equi qñ equitat
et tñ motu nave. In qua stat. et mo-
vet se ipm. tñ vntibz ad gloriā cele-
stem. Et tñ vntibz. ad pñā infernā
et sic de alijs rebz. sicut istis. **Quidē**
sūt vales iste regle ad sciendū. qñ
magna sūt cap signata que qlibz co-
tinet p se. D etiā in mptone cūqz
tñ alia. qñ tñ ipis. modz reperit in
veniendi verū vitatē. et etiā bonitatē
magnitudinē. et alia p nōpā ipaz sicut
p vltim. de. b. c. d. e. ff. g. h. i. k. l. q.
In mptone cap D cūqz p se. appz plz.
de bonitat. In sta. statū. qñ accūtatē ut
sta heat. mayt mibiliora. et maiora
hedifficia **De terna distictione**

Hec terna distictio est de pportioibz
tñ quibz pot ho solēre questiones
Quicquid pportiones componit p p-
nāpibz. D flōribz arboris. **C**onsequendo
p dicitas. pportiones affirmado vel negado

dz. q si affirmatio in propositione conve
 dat soluat questio. affirmado. **Et si**
 affirmatio gerat ppon. soluat qstio
 p negacione. Et duas ptily. q ista
 regula est generalis. In hac sententia et
 p ipam. hec pta exist. generalis. **Hee**
 distinctio dicitur. In p. ptes. **Prima**
 pars est de. b. Secda de. c. **Terca**
 de. d. et sic de alijs p ordine usq ad
 lram de. h. **Quilibz aut pars. dnu**
 dit. In. v. rubricas. ut in pma pte
 in qua est rubrica. de. b. l. et de. b. ay.
 et sic p ordine. usq. ad rubrica de. b.
 v. Et h. idem sequit. de. secda pte
 in qua est rubrica de. c. l. et de. c. m.
 et sic p ordine. usq. ad rubricam
 de. c. d. Et h. idem sequit. de alijs
 ptes. hinc distinctione. Et qualibet
 h. rubricas. appellam. canam. pte
 h. g. **De prima parte que est de**
b. et pmo. de b. l.

Omnia iudicio bonitas. mag. et mias. po
 testas. sapia. v. voluntas. snt idem
 in mo. hnt p. v. obm. iudico maiore
 concordancia q. in aliq. alio ento. Et
 iudico iudicia emtate est bonitas m.
 lor. v. bono q. pducit bonu q. in aliq.

alia unitate. et illud. bonum est cla-
rissimum. durabile. potentissimum. atque sa-
pientissimum. quod aliud ens. quod non
sit de divina unitate. **¶** Omne id quod
deus sapienter potest scire cum bonitate magis
eternitatis. unitatis. vitae gloria. dea con-
cordantia. principio medio. fine maiori-
tate. et equalitate potest voluntas dei
reducere de potentia in actu. **¶** In ente
creato est bonum quod sit dea. ut bonitas
possit esse ratio bono quod faciat bonum
Deum sine dea non possit aliquod bonum
fieri nec aliqua potentia. pro hinc
toncorum cum suo obiecto. Et absque dea non
est claritas inter quasdam creaturas et
alias et omnes creature. sicut in nullo
vni idem. unde siquidem privatio boni quod
est malum. **¶** Bonum est quod quaedam creature
sunt in aliis creaturis. In potentia. ut bonitas po-
ssit esse ratio bono quod faciat bonum. Et
quod dea ponat claritatem. Inter creaturas
operatione quoniam illud ens. est creatura
quod habet alias creaturas. In potentia. 2 In se
ipso. existit actu. Et illud ens. quod dedu-
cit eas. de potentia in actu agit in eis. Et
ideo quod facit in eis est operatio. et est
opus hoc quod quaedam creature agunt in aliis.

De proprijs Rombe Camere b. az.

Omnia bonitas est ratio humano int
 lectuy. qd agit bonu. d qd intelligit scdm
 natura. hct concordancia. cu suo obo.
 et qd dca declarat. intelligit diu scias
 enim multiplicat intelligit spes enau
 realiu. Insi multitudibz fantastiay qn
 quibz intelligit d attingit. vna rea
 lia et veritates. coz. **I**n bonitate rea
 li et quidda reali. existit. In po. sim
 litudines. fantastice. quas intelligit de
 dicit. In actu. ut ex hys eis. compo
 nat fantastia intelligere cu quo di
 possit. sua bonitate. et sua dca. Qu
 ente fantastico. trahit tuc po. rationalis.
 ad hendum cooem cu suo obo. qno ipz
 accipit. cu concordia si in ipia 2 obt. se
 cone. bonitatis. d dca. D uedem dca
 cum sua claritate. d cu cone bonitatis
 remouet obsecuritate. que existit inter
 potentia. et obm. **A**po. et obm. sit
 breuia. In quibz entia. fantastica. 2
 potentia existit que quide. redunt
 In actu. cone. bonitatis. d dca ut bon
 tas d dca. no sit ociose. et qd agens
 dicitur. hys ipis. ut bonu existat in
 suo h obo.

Bonitas est generale principium ideo
 dicitur dicitur declaratur bonitate que est
 superior pluribus bonitatibus que ab ipsa
 descendunt ex parte bonitate generali et
 bono quod de ipsa agunt bonum. In bonitan-
 tiis specificis Et ideo bonitas generalis
 est potest in qua bona agunt bonum et po-
 nit dicitur a concordantia potentiae et obiecti.

In bonitate generali existit bonita-
 tes specificae in potest. et agens quod
 bona eas deducit in actum sub ratione
 bonitatis. ideo dicitur declaratur quod una
 est bonitas generalis et alia est bo-
 nitas specifica. Bonitas specialis est
 specialis potest. que est per individuum
 que sub speciebus existit. quod accipiat
 obiecta bona cum bona concordantia et
 absque confusione. potest ut dicitur
 ut dicitur ea possit humano intellectu
 declarare. Species in quibus bona in-
 dividua existit in potest. sunt bone
 quod per ipsas potentia conservantur
 species. et generantur individua
 deducuntur in actum. Et bonitas est
 per bono quod agat bonum et dicitur hinc
 bonum in quo pendere potest suam
 claritate. De proportionibus De b. o.

Ille motus est bonus. In quo declaratur
 dicitur motus mobile et motus in
 concordantia potentie et obiecti. **B**onus est
 ille motus. per quem bone operationes
 de potentia reducantur. In actu absque con-
 fusione. motus mobilis et motus
In motu in quo mobile est de esse
 motus est magna concordancia boni-
 tatis. et dicitur potentie et obiecti. **I**n
 ueris bone mobilitate existit in
 potentia in mobilitate que est de esse mo-
 tibus. **2. b. p.** **De** **2. p.**

Bonitas et dicitur existit tunc in magis
 concordantia potentie et obiecti. Ino potentia
 et obiecti. sunt eiusdem rationis. **S**i boni-
 tas et dicitur eadem esse. **N**ulla boni-
 tas floret in potentia nec aliqua dicitur
Bona est illa dicitur que facit presen-
 tiam. **S**icut. sub eadem bonitate ex-
 istit illa. etiam existit in potentia per illas
 unitate et praesentia bonitatis existit
 dicitur in bona concordantia potentie et ob-
 iecti. **B**ona est illa que sub una
 bonitate facit praesentia bonorum praesentia
 te existere. praesentia aliis bonis ex-
 istentibus. In potentia que reducantur in bonum

actū rōne bonitatis. que mouet eye-
tem naturale ad agendū bonū

De b. 9.

Quia bonitas est abstracta. pō est
bonitas p̄ncipiū gen̄le omnibus
agentibus que sūt bona. ut accipiat
bona oba ut in ipse h̄ant cōcordiam
et q̄ d̄ca cōmōdet. declarat illa oba
atq̄ ipa agēcia. **B**onū est q̄ d̄ca
sūt p̄ncipiū abstractū q̄ h̄at in
se. q̄ca. que sūt de sua eē. declarat.
p̄ d̄cam. In quibus q̄ca. aliena ex-
istat. In pō. et ut inat in actu
pōne bonitatis. et d̄ca. **D**ca dec-
larat in bonitate bona. concreta. q̄
significat sententias. bonitatis. ex qua
sūt. Et d̄ca. est bona. cōcordia. pō
d̄ca. **B**onificatiū. bile. et care.
sūt concreta. bonitatis. **D**ca. d̄ca.
bile. care. sūt q̄ca. d̄ca. Et d̄ca.
In his simplibus. concretis alia concreta
aliena existit. In pō. que componit
sub rōne bonitatis. et d̄ca. q̄ illa compo-
sicio. existit. In potencia. **De pōibz**

De b. 10.

Qui plus pō accipit sūū obm. eius
intensitate bonitatis. et d̄ca. azagf bon.
et clara. existit q̄ca. amboz. et sūū

bonitas & dicitur dicitur dicitur dicitur dicitur
similitudo bonitas. & dicitur dicitur dicitur dicitur
mit in actu. p. eoz concordantiam
de b. v.

Bona est illa potentia que generat sibi
obm. ex bonitate qm cu illo obobet
magna concordantia in qua quide con
cordantia existit magna claritas dicitur
240. **Venerabile** qd existit in po
bonitate et dicitur. **Et** est in actu
existit in magna actualitate bonitas
& dicitur. **Quia** corruptio est sibi
generatio me sibi potentie que obm
generatiois accipit. **Sed** bonitas
et dicitur. **Declarat** utriusq obm in con
co. **In** corruptione existit generatio
in po. **Et** cu generatio est in actu
existit in corruptione in po. et
ipsa potentia est bona. ut bonitas
possit sufficere agenti naturali qd ge
neret bonum sub ratione bonitas et qd
dicitur hanc sibi in quo sua claritas
generat que illuminat generante qd
venerabile et generare.

que est de. 4. ut primo de c. l.

Omnia in deo bonitas magis et minus
et cetera dignitate sibi idem in deo
oportet qd in deo sit concordantia potentie

2 obiecti. In eo creatu est sibi
mag. concord. potentiae 2 obiecti. Et
ideo concord. concordat potentiam 2
obm in vno. et in pluribq.

*De pro-
prietatibus. De C. 5.*

Propt. magna concordantia que
est int. potentia 2 obm. trahit
multas humanas similitudines en-
tium. sicut ut cu. ne possit ipz
attingere 2 huc. ~~Alia concordantia~~
qua. hec po. in obo. fantastico no.
est ita magna. sicut concordantia
qua. hec in obo. reali. Et ratio hu-
ius. est qz mag. 2 concord. maiorem
hent unitate. In obo. reali qz in
fantastico. *De C. 11.*

In magna. gener. potentiae 2 obm. sig-
ficat. magna gener. genuz. 2 spes
qua. hent in vno 2 in pluribq. // In
magna concord. 2 po. 2 obm. significat
magna concord. qua. hent spes. et in
dividua. in vno 2 in pluribq. Et
ho. idem sequit. de magna concord. qm
hnt individua cu. generibq. *De
C. 6.*

Secundu[m] q[uo]d s[ecundu]m motus est mag[is]
est magna concord[ia]. p[ro]p[ter] d[omi]n[u]m s[ecundu]m
q[uo]d motu[m] motu[m] est magnu[m]. est magna
concord[ia] vel s[er]uitas. motu[m] d[omi]n[u]m mobi-
lis. *De c. p.*

Quonia[m] in unitate no[n] poss[et] e[ss]e co-
cordantia. absq[ue] p[er]s[er]uitate Et
q[ui]a unitas no[n] poss[et] e[ss]e magna s[er]uitas
concord[ia]. oportet q[uo]d in unitate sit
p[er]s[er]uitas et concord[ia] potencie et ob[er]u[m] s[er]uitas
s[er]uitas d[omi]n[u]m. non poss[et] e[ss]e s[er]uitas p[er]s[er]uitas
et s[er]uitas p[er]s[er]uitate no[n] poss[et] e[ss]e concord[ia]
potencie d[omi]n[u]m. oportet. Ideo q[uo]d sit
d[omi]n[u]m. *De c. q.*

Secundu[m] q[uo]d est abstracta considera-
tio. potencie d[omi]n[u]m est abstracta
consideratio. mag[is] d[omi]n[u]m concord[ia]. *De c. p.*
abstracte. mag[is] d[omi]n[u]m concord[ia]. Descendit ad
actu[m] p[er]s[er]uitate ob[er]u[m]. Inconcord[ia] consi-
derationib[us] Et Ideo concord[ia] que est
p[er]s[er]uitate potencie d[omi]n[u]m. Inap[er]tine[m] in
entib[us] abstractis. et p[er]s[er]uitate Inconcord[ia]
De c. v.

Magnitudo d[omi]n[u]m concordantia poss[et] e[ss]e
in tam magna. Inefficitate q[uo]d in
p[er]s[er]uitate p[ro]p[ter] d[omi]n[u]m poss[et] e[ss]e etia[m]

simplicia. absq̄ aliq̄. cōpositione

Composita expressivas mag. et cō
cordantie. sicut diuerse eēntie in
creatura. Et ideo in tali expressiue
pō. non pot̄ acingere obm̄ simp̄
sine cōpositione. *De c. 5.*

Sicut dicit q̄ exist magna simili
tudo. pō. d̄ obi est magna cōcordē
eorum. Et ideo potentia multipli
cat. illa similitudine. De se ip̄a d̄
obo. **T**u pō accipit obm̄ in dissi
militudine sui ip̄is. d̄ sui obi tunc
multiplicat. magna gratitudine q̄
se ip̄am d̄ obm̄. *De p̄p̄ibz de c. d.*

Illa generacio que est in maḡ
cōcordē. pō. d̄ obi est sine corru
ptione. Et ideo in beatie glorie
sūt recollere in tēte d̄ amare ena
in corruptibilia. **T**u pō se hēt
ad suū obm̄ cū magna cōcordē. hēt
se ad illud. absq̄ corruptione sui
ip̄is d̄ obi. *De tertia p̄e que ē d̄ d̄*

Quam. memoria creatū sit cū reco
lenti deū. et eiꝝ opaciones. quas

habet in se ipso. et intentione / habet
modum recolendi si sequitur finem
quia creata est quoniam in illo fine
durat suo modo. Et cum est contra
illud finem puniatur suo modo. In
contrarium finem et habet modum obli-
uiscendi. Et ideo qui vult recolere
entia que desiderat sequatur finem
ratione cuius memoria est creata.

Novae sunt species oborum ad recolere
dum. videlicet Deus. Angeli. firma-
mentum et planities. ymaginatio.
spualitas. vegetatio. elementatio.
et. Instrum. etiam naturalium et ar-
tificialium. Unde qui vult recolere
consideret. has novae. spes. oborum
recolibiles / quoniam in aliquo. iporum
existit. ea que vult recolere secundum
contrarietatem vel concordiam et durationem
recolendi. **De d. m.**

Ad recolendum conuenit obum reale
ipso considerato secundum existere vel
agere. et considerato suo existe vel
agere. secundum concordiam vel discordiam et
secundum operationes. Intrinsicas vel extrinse-
cas. et secundum durationem earum. ipse opa-

nomibz considerat. scdm pna. d spes
 reglarz hinc science. Et ex istis con-
 siderationibz extrahit intellectus spe-
 enciu. que ho vult recollere que
 ponit pmitz in memoria. **¶** Rec-
 colendu. enca fantastica. oportet
 claudere oculos. vt recollere non
 impediat spes extra visibiles et
 inlmaxe capud. ad infra vt me-
 moria existat sup intellectus et
 q indaporibz que sup ascendit ac-
 cipiat intellectus. spes quas. posuit i
 memoria. Et oportet. se parari aurore
 d tactu. vt semp non impediant
 illud. recollere. Et h idem sequit
 de gustu. qui impedit recollere pot
 vicia. que sup indigesta d vapo-
 res ceudi et loca. plena. Et si per
 huc modu filij non potes recollere
 quod desideras. api oculos et vade
 de vno loco in aliu d videas. enca
 dmissa. et audi loqui de pluribz et
 tamse multa. et sic de odoratu. de
 zuntamen no velis mms. comedere
 nec bibere. Et iteru videas instam

quem sup̄ dicitur videt ad claudendum
oculos. 2. Et et recole etiam que vi-
deris. audieris et tangeris Et si tu
recolere facis multum durare absq̄ co-
trariari poterit tunc in illis actus
novas spes quas p̄mitit desiderari
recolere **De d. n.**

Nature recolendi conuenit q̄ homo re-
colat etiam generalia sub ratione iustitiae
tuitatis vel sp̄ualitatis et q̄ in illis
generalitatibus homo recolat spes quas
vult recolere tangendo ip̄as generalita-
tes cum p̄nunciis et rebus huiusmodi
durante illo tactu in concordia ip̄orum et
remouente ab ip̄is contrarietate
in illa concordia et contrarietate
generalitas recolentiae. **De recolere sp̄ualia**
vniu. naturalia d̄ artificialia sub ratione
concordiae et quietatis et p̄me inuenciois
d̄ fidei et p̄m̄ sp̄em p̄uncta traste
de his et p̄m̄ naturam. p̄ qua p̄ose.
habet ad finem obm̄ et p̄ quam iustitia
d̄ ordinatio. In entibus existit absq̄
contradictione est illud recolere sp̄ualia
obm̄ in diuino fantastico que tu
fili. vis recolere. **De appositionibus**
De d. o.

Recolere motū et natam. ipis p
 quem spes. que hinc in potentia
 rediuntur in actū. est regula reco
 lerendi enā que homo desiderat re
 colere. quā in illo motu. naturali
 p̄sistit in p̄o. motu artificiali p̄ que
 tu filij. recolere potio. quod de sidera
 si facit ipm̄ face. durat in mo inel
 ligere absq̄ contrarij. ip̄o recolere
 et intelligere. ¶ Ad memorandū conue
 nit q̄ homo. recolat motū excessu
 amque. d̄ mobili. et in quāre.
 natam. p̄ quā. ille. motu durat et
 natas. que illi motu. suū
 contrarie. ¶ In p̄talem motū. sic
 recolitur h̄c homo. modū h̄endi motū.
 In quo intelligit recipiat spes quas
 p̄mitit. posuit in memoria. et in
 ip̄is apparet enā que homo recolere
 dixit. *De 2. p.*

Qui vult memorari stat recolere
 unitates. enā. quā in illis d̄m
 tatibz. repr̄sentat unitas. illiq̄ rey.
 quā. homo vlt. recolere illa repr̄
 sentatione. accipit in illis in simi
 litudine. unitat. In illis p̄stuerant
 in illa consideratione in concord. et
 contrarietate illiq̄ similitudine illi

mate. p. dnam. q. sicut q. vntas
non est alia. Ad memorandū concū
q. homo recolat. p. zaliatate enauē
In quibus. app. d. que ipas decla
rat et illuminat de se ipa. Et illud
lumen. dicitur tantū quantum intell
lectū. dicitur cū concord. d. contrarie
tate verū plerūq. admittit. p. p. p.
taz. d. comūtat. In vna sba. ep. ipis
composita. Et ipa. Inuestigatio p.
realit. fiat cū inptione p. m. p.
hui. p. m. In inptionib. reglar.

2. p. p. 2. q.

In speib. abstractis concretorū du
rant veritabilitates. enuē. q. m.
In illis abstractionib. accipit. q. m.
In illis. sua sba. o. et de p. p.
d. dependit ex ipis ad concretā q.
sup. de e. s. o. Et cū talis
Inuestigatione requirit memorie
q. sibi reddat p. p. quas comisit
quas memoria reddat p. illud. cū
dem modū p. que m. p. que
Et idō vult d. ista q. In d. r. m.
non fiat d. r. d. q. p. homo. s. g.
natam. ipoz. qua. h. n. In concord.
Item vult memorari. oportet quod
ordinet potencias a. ad ea que

vult recollere considerando in ipi
 potencies. etia concreta. d accidental
 vt in memoria. In qua recolimur
 recolibile. d recollere sup etia cocta
 ipiq. Et recolibile q in filij. vis
 recollere. est suu accidentale conre
 tum. qd est recolibile. In etia. re
 colibili et recollito cu ditione con
 cordantie facta iugret. Intus et
 extra. Et ho idem signit de int
 lectio intelligibili et intelligere

De d. r.

Si in filij vis recollere aliqua
 que no potes. memorari suas
 recollere iustitias enciu que sup
 circa illa enna que tu vis recolle
 et in illis iustitiis. obiciant
 fac durare. nū recollere cu concol
 vniq iustitias. d alio. vt cu que
 tate. qm cu illis. iustitiis po
 teris venire ad ea que desideras
 recollere. **A**d memoranduz conuicid
 componere quosda flores huius de
 boris. cu alijs. et tu pncipis et
 regie multiplicare illa composicio
 ne vt in representate. illis appcat
 ea que homo vult. recollere. que
 appent cu concol. illis representat
 in humano intellectu. cora signo

raicia Et conuenit ciuitate nra
bibere & comedere res calidas et
humidas que sint contra naturam
recolendi *De p̄p̄tibz De 2. 6.*

Si tu filij vis recollere scias memo
et multiplica illu. sine tunc tu vis recollere
multitudibz reru. sine In p̄p̄tibz si
dissimilia Et In isto d̄p̄p̄su fac
longe durare tunc In illis fac
duracione uement similitudines
enau que vis recollere
ne sis recollere cu similitudibz sine
rone auq. tu vis recollere sine
dissimilitudines & cu illis remitte
qua. ea que tu vis recollere In ueris
grazitate In illas dissimilitudines
& alias et illa grazitate fac durare
In tuo recollere intellige et hodie
De p̄p̄tibz De 2. 6.

Si tu filij vis recollere considera na
tura sedz qua memoria q̄nat
suu recollere & In illis. suu intellige
et voluntas suu. velle et scias tu

trare tua ymaginacione ad ymagi-
 nariū et tua sensitivam ad sentie-
 dum. & tua vegetativa ad vegetandū
 qm̄ ista sunt virtutes ad generandum
 recollere et ad recipiendū signata
 entia ex quibus vivit generatio reco-
 lendi et durat absq̄ q̄teritate eoz

Investigare naturas. scdm̄ quas
 memoria corrumpit̄ est Investigare
 naturam scdm̄. qm̄. sciat homo. reco-
 lere. Corruptio memorie consistit
 in nimio recollere. vel nimio amare
 vel horre et in modico amare et
 in modico timere. Et eius q̄suas
 atq̄ duratio. consistit in nimio. In-
 telligere entia vera. subreone n̄t̄at̄

Et corruptio etia memorie ex-
 igit in p̄cedo intellectu. vel in rebus
 possibilibus quas intellectu. nō int̄-
 ligit. v̄m̄q̄ n̄t̄is. Et ideo nō h̄et
 modū naturae. p̄cedi illas spes in
 memoria. nec memoria h̄et modū
 naturae. q̄ ipas reddat intellectu
Bonas. filij. q̄ iste. s̄it. ele. recole-
 di. et si tu. eas sis intellectu. potis

hæc modum. & arte ad præterea recite
sum. *De Quarta parte que est de*
Et primo. de. e. l.

In deo unitas. bonitatis mag^{is}
et eternitatis. potestatis. sapientie
et voluntatis. est unum principium
quod est intentio et finis. ipseque dignus
imitatio. *Indeo potestas. principium*
et intentio. sunt unum & idem. Et
ideo omnes creature create sunt ad
unum principalem finem. ad quem nate
se habent omnes creature. *De. e. m.*

Omnia in ente reali habent potes-
tas. plus entitatis quam in ente
fantastico. Est ideo intentio prin-
cipalior entibus realibus quam fantasti-
cis. Quia potestas potest amplius
per primam intentionem quam per secundam.
sunt principia realia. præteritencia
entibus fantastis. *De. e. n.* *De. e. m.*

In genere unum ex potestate prin-
cipio. & intentione. participant
fines proprios. et in ipso incipiunt
fines individuorum. Et ideo corre-
uptio eorum incipit indissalutione

genus. **A**bsq[ue] intentione non
est potestas et absq[ue] potestate
non fiet spes Et sine speb[us] no[n]
foret individua Et ideo cum
intentione mouent[ur] omnes nate
entia. **De 2o.**

Motus potencie active & passive
est p[ri]ncipiu[m] intentionis active
& passive. Et ideo actiu[us] p[ri]ncipiu[m]
est in p[ri]ma intentione & passiu[us]
in s[e]c[un]da. **I**ntentio mouet[ur] de p[er]t[in]e[n]ti-
tate ad possibilitate[m] Et ideo inte[n]-
tio est ante incepta. In p[ri]mo actiu[us]
& in passiu[us]. **De p[ri]ncipio 2o. e. p.**

Potestas potestatis p[ri]ncipiu[m] & in-
tentionis non pot[est] esse absq[ue]
de[us] possibilitate[m] & possibile[m]
p[ri]ncipiant[ur] et p[ri]ncipialis. Inten-
tionabilis nante[m] & intentionabilis
omniu[m] **A**tame[n] e[ss]e[n]t[ia] e[ss]e potest
sine de[us] **Q**uia p[ri]ncipiu[m] & inte[n]-
tio no[n] possu[n]t esse absq[ue] p[er]t[in]e[n]t[ia]
et p[er]t[in]e[n]t[ia] neq[ue] esse sine de[us]
expedit q[uo]d in potestate sit p[er]t[in]e[n]t[ia]

in dea. et dea in pluralitate **De 5.9.**

Potestas in abstracto est principium
in rebus intentionibus. ut in ipso
sit concreta. que sit de sua esse et de
esse principii et intentionis. Et ideo
in entibus naturalibus compositio pote-
stat. principii et intentionis. vnde de
rebus simplicibus in rebus naturalibus
in intentione. vnde de rebus
Et ideo potestas et principium sunt
entia. que sit in abstracto per se
intentione et sit in concreto per se
manu. **De 5.10.**

In ista potestas. fortis appetit in ipso
intentione. qd in se. Et hoc est qd
appet. h. qm principium het plus en-
tatis. in forma intentione. qd in se
In respectu potestatis principii
et intentionis. appetit intentionis in
me intentionis et se. Et compositio
intentionis appetit intentionem
potestatis. et principii. **De 5.11.**

Potestas et principium creantur
extra suas similitudines propter in-
tentione. qd in rebus manifestantur

eorum secreta. Et ideo in istis intentionibus. significantur per me. **¶** Similitudo potestatis est impossibilitas et dissimilitudo principii est intrans et dissimilitudo principii intentionis est ostiositas. Et similitudo potestatis est possibilitas. et principii est finis. et intentionis est diligentia. Et ideo in similitudine. et dissimilitudine dei et creaturarum est concordia et gratia.

De 4. d.

Difficiliter principiare intentionem et generare hinc quod. Et ideo potestas et principium hinc nobiliter generare in prima intentione quam in secundis rebus elementatis. potestas et principium in generatione per se in intentione et existit in corruptione per se. Et ideo est nobiliter per se in generatione et in corruptione. **De Quinta pre que est de ff. Et primo de ff. l.**

Maxior est opus quia deo est in se ipso quam intellectus humanus. Et ideo intellectus neque comprehendit omnes illa operatione prout ut hat

Aliguna pporcione ad accipie dicitur
illa creatur deo vno medio in
quo ascendit intellectu ad accipie
dicitur illa opatione. sup sua natura
vt suo intellecte pporcionetur illi ob.
O pationes quas deus agit in
aturis. sup cursu nature sunt
aliores. q opationes. que sunt
cursu nature. existunt. Et ideo
intellectu non pot accipere illa
scdm cursu nature. v ad illas acti
vit est suo attingere medio in
quo ascendit ad intelligendu op
ationes quas deo. hnt in se ipso
S ptes quas intellectu accipit
ab ob. real sumit duple scilicet
scdm. cursu nature et sup ac
cursu nature. pot accipere duobus
modis. scdm credulitate vel scdm
de monstracione quam de monstracio
ne. format de spebus. quas accipit
asumo ob. et ab obis que accipit
scdm cursu nature. **O** biecta fantasti
ca. naturalia sunt media p que creat

manca una fol.

Inter intellectum et obiectum existit ita
 que est medium et lumen per quod
 transit intellectus ad obiectum. Et cum
 accipit illud. sub ratione unius sicut
 plura non accipit ab ipso nisi una
 similitudine. vel dissimilitudine
 sicut modo. Et ideo ita dicitur
 nat. intellectus quatenus accipiat un
 lectum. non potest accipere. obiectum
 una similitudine. tamen multiplic
 tat similitudines. et accipit illud
 cum pluralitate. Et si cum aliquo
 istorum. non potest ipsum accipere unit
 pluralitate in unitate et dividit
 ipsam in pluralitate. Et si dividit
 hoc ei non sufficit. ascendit super
 excessus. nature intellectus. sicut
 tatem. obiectum. In unitate sicut
 lectum intellectus. pluralitate et in pla
 litate unitate. in qua potest gnt
 ligere unificatum unificabile
 care. et in pluralitate omnium unum
 potest intellectus unitatem esse. Et
 ideo sicut intellectus est medium in

quo. accipit obm vniuers. & pteali
tat. Et cu intellectus no sequit hac
natura. cadit sic in ignorantia et
tuesu nature sicut ascendit intellectu
veritate supra tuesu nature

2) ff. 9.

Intelligentia est obm in abstracto
consideratu. Et eius contra ee
lia. sup eele intellectu. Intelligi
bile. et intellectu. Et ideo intellectu
sit ad intelligendu. oba abstracta
que no sunt de sua essencia transit
primu. p sua essencia media
in illis accipit similitudines
concretorum & abstractorum Et quod facit
contra istam naturam. cadit in ig
norantiam. Nisi ascendat. Intellige
sup naturas que sunt sibi intelli
biles. ut in virtute. oba supm
Intellctus in entibus concretis. ac
cipit figuram abstractorum et illa e
mediu. p qd transit ad intelligen
du. ee abstractu. et ex illa ee tra
hit figuram concretorum. cu qua intell
igit essencia eorum. Et ideo ponit

sūm Intellec in circulo ex duabus
 figuris composito Inqno accingit una
 figura cum alia. sūm sūaz adgnificā
 Et cū intelligit sūp illud circulus
 accingit sūp sūa naturā. p sūam
 Insuper **De ff. v.**

Intensitas est illud ens mediū
 p quod transsit Intellectus ad gn-
 telligendū obā simplicia et illa
 Intensitas est similitudo Intensitatis
 obiecti et intensitatis. Intellectus q̄ sig-
 nificat simplicitate vtriusq̄. et cū gn-
 telligit obā composita. cū intensitas
 tūc ascendit Intellecte sūp successū
 nature. **De p̄tensitas** est illud mediū
 p quod transsit Intellectus ad gn-
 telligē- dum obā composita. Et q̄no cum
 illa extensitate accingit obā sim-
 plicia tūc ascendit intelligē sūp
 successū nature. **De ff. s.**

Similitudo hōis est illud mediū
 p quod transsit Intellectus ad gn-

Aligendū homines qm̄ est mediu
re pulcitu ex aia d corpore sibi cō
iunctū. Et cum intellectū intelligit
homines. sup̄ illa similitudine tūc
accingit illud sup̄ natura ymagi
nacionis et illū intelligit In natura
sui intellecte et ideo sicut de homine
spem. **S**imilitudo que sit copoita
ex dculo quadrangulo et triangulo
est mediu. p quod transsit int
lectū. ad intelligendū oba ymagi
bilis. que sūt in ymaginabilis cū
trahit intellectū illas mensuras obi
et similitudine earū. Et de simi
litudine remanet ad intellectū cū
quibz intelligit sup̄. corporea oba
spuaha **De ff. v.**

Intellectū generat In suo intelligi
bili p̄o. intelligibilitates. alienoz
oboz. et suū intelligere d suū in
telligere fantastū. plantat In suo
obo. realy. d rigat illud. cū similitu
dine sue bonitaf. magnitudinis et

ceterarum suarum partium. Et ad viginti
 unum cum similitudinibus suarum
 etiam. Et ad similitudinibus suarum
 obiecti tunc ascendit intellectus. Super
 istud. **Cum** intellectus non
 generat species. quas accipit ab obiectis
 In medio sui intellectus et consentit
 generatione illa. plus voluntati et
 memoriae quam sibi ipsi. tunc corrumpit
 naturam. intelligendi quoniam accipit
 species. indigestas. Et ipsas tradit in
 memoriae. atque voluntati et quod ipsas
 vult recuperare. nescit ipsas recupe
 scere naturam sui intellectus. Et ideo
 sententiae quae sunt positae et non proba
 tur. et de similitudinibus intellectus pro
 significat. intellectus et impeditur illud
 ad intelligendum naturas verorum en
 cum.

De vi. pte et primo. de s

Quia est illa. voluntas. que sequitur
 finem principale. plus non dili
 git quam alium quicumque finem qui

Principalis finis est deus. In quo voluntas
et finis idem sunt existit in mundo
Idcirco. sua voluntas est plena ama-
bilis. amabile dicitur amare, et suus finis
perfectio perfectibilis et perficere. **¶** Creavit
deus voluntate ad amandum finem vero
ad perficiendum. Et creavit in volunta-
te amabilem amabilem dicitur amare et in-
finem autem perfectum perfectibile dicitur per-
ficere. Et cum voluntas non multa
plicat ex istis rebus. similitudines ex
istit vacua dicitur tristis dicitur non habet finem
In quo quiescere possit. **De d. m.**

Voluntas est reale ens. quod trahit
amabilem speciem de bonitate magne-
tudine potestate dicitur. Et ex illis se-
mat suum amare. Et quomodo format
suum amare. ex quo istorum facit coram
finem suum amare. Et ideo tristis existit
et non habet finem. In quo quiescere possit
Voluntas ad suos fantastice ama-
bilitate. accipit reales amabilitate
et accipit fantastice horribilitate
propterea quod aliqua entia sunt horribilia
quia faciunt contra finem que sunt

Et ideo multoties voluntas euacuat
de horribilitate. & proficit de amabilia-
te et in ista perfectione et euacuacione
existit super motu. Inquiete. **De 8. m.**

Voluntas. Hec in se ipsa generale
amatuitate amabilitate et amare
que sunt de sua esse. et in illis genera-
litatibus est generale amare ad amabilem
amabilitates eorum. Et horribilibus
eorum et ex illis proficit ac euacuat
secundum finem suum amare. Vel horribile

Voluntas. In sua amabilitate
generalis inquit vel plantat. pro
amabilitates speciales vult in tra-
octi. que est generalis propter arbo-
ribus in ista specy. Et hinc volun-
tas vult quasdam amabilitates in
maiori amare. alias autem in mo-
tibus proficit in quibusdam amabilia-
tibus & in quibus euacuat & in illis
ex quibus proficit inquit. **De 9. d.**

In voluntate amans in suo proprio
amabili mouet suum pro amare
et illud amare mouet in amabi-

litantibus. est alienis et peccatis que
non sunt de sua esse. et ex ipso facit
vniuersum fantasmatum amare, unde in
sunt sine ipso amare. In quo ama
re est extrinsecum. quiescit sine quo
ita vacuum existeret, sicut homo
qui est nudus. absque vestibus. // In
voluntate est stabile. mobilitas et
sine esse motum. sit stabile. et beat
luntas. amare. et amabile. et quod do
luntas. non sit vacua stabile motu
sine quo sine quo stabilem quere
hinc non possit. *De appositionibus De*

I In quolibet homine est vacua / una
vna voluntas. et in quolibet vo
luntate est vniuersum esse. amabilem vni
essenciale amabile. et vniuersum esse
amare. Et si hoc non foret ita esset
voluntas. vacua. sine vniuersum. sine
qua non habet sibi in quo quiescere
possit. *¶* Si in voluntate non esset pl
realitas de amato amabili et ama
re. foret vacua sine omni terminum
et in ipso et non habet in quo quie
scere possit. *De appositionibus De 5. 9.*

Voluntas est ens qd iustitiam
 eētia concreta. que sup de sua
 eē. et ipa de eis et illa enia sup
 volitudo. velle et velle. ex qbus
 est plena. et in quibus hēt natura
 lem. quēte. Amare est concretum
 in quo appz eē. voluntas que eē
 est abstractū in qua appz sic p
 etates. viz. sua eētia concreta. Et
 ideo ffily cum volueris hēe non
 tam eēz vey. Inspice ppetates
 ex quibus sup plene eētia. Et si
 vis hēe notitia ipaz ppetatum
 in quibus eas in entibus abstractis
 que absq illis ppetatibus essent
 vacua q non hērent sine inq
 que scire possit. **De s s s**

Voluntas hēt in se unum
 intensum. amare simplex. et
 in illo hē difficit vno aliter a
 mare. componit ex tensis in plzib
 amabilitatibus. Et p intensitate
 intrinseca appetit intensi amores
 extra. Inqbus amare. intrinsecus
 quiescit q ad illos. non pot hēre
 est vacuū q occupat q existit in

tristitia quia non habet secundum in quo
quiescere possit. **E**xpressitas
voluntatis est intensiva
tunc amabile et amare. et ista
expressitas est intensiva et simpliciter
secundum operationem quam facit in anima
re vera. que non sunt de sua esse in
quibus multiplicat sua similitudinem
nem. ut ad illis similitudinibus in
se ipsa quiescere possit et ex ipso
valeat. **De actibus De 9. 1. f.**

Voluntas multiplicat suas simi-
tudines. ex omnibus rebus ut
ipse quiescere possit. significando sua
secundum in illis similitudinibus in
qua significatione placitum habet. Et
est plena. ad sua opera sunt reco-
lita. **De intellectibus De 9. 1. f.** voluntas habet
libertatem multiplicandi sua simili-
tudinem. vel dissimulandam ut habeat
libertatem amandi vel odiendi et
per illam libertatem existit plena quia
sine ipsa non possit quiescere in
sine sui amare. quoniam non possit
habere meritum. in amando amabilia
et odiendo odibilia. **De actibus De
9. 1. f.**

Voluntas generat suum amare de
 suis similitudinibus et generat
 suum horre ex suis dissimilitudi-
 bus. **E**t ideo habet maiorem quietem in
 amare quam in horre quia in ho-
 rre nequid habere perfectione potest
 quae est compositio de suis dissimili-
 tudinibus. **H**orre est secundum ipsum
 amare tunc cum intellectum trahit de
 suis dissimilitudinibus suas similitu-
 dines ut possit amare et in illo
 amare sua quies existat et in illo
 eo. **S**ed cum intellectum facit amare
 secundum ipsum horre tunc corrumpit
 suum finem et modum amandi et non
 invenit secundum in quo quiescere
 possit. **E**t ideo filii de hac corrup-
 tione te tantum inspicias quantum
 poteris quia in ipso de bono in
 malo. **S**unt potuisse voluntates
 de mundo. **D**e hominibus. **P**raeterea qui
 abstinentia nec patientia nolunt
 abere quia vacat sunt natura amandi
De dñi pte. et pmo De h. l.
Gonna iudeo. bonitas magis est
 minus potas et cetera dignitates

sup idem numero. est operatio quae
deq. hēt iust ipō d. iudicaturis cū
maiori virtute q̄ aliqua alia opaco
q̄ma rōne v̄nitatis. q̄na hēt suē
dignitates. vna alī deffice. nō pot
stāt bonitas que rōne magnitudis
non pot s̄bit paritari. Et sicut.
maior que rōne bonitatis. non potest
subiti malicie et sic de ceteris. dignitas
tibq. deo p̄nentiū. **¶** Operatio quāda
hēt iudicaturis. hēt maiores virtute quā
operatio quā creatā hēt. In se ipā et
quam virtutis. quā creatā hēt iudicaturis
p̄endo. iudicaturis ad deo. Et idcirco
sup. opa miraculosa sup̄ cursum
nate. iudicaturis. Et creature hnt
maiores. virtutem iudico q̄ iust
ipis. **De h m.**

Intentio realibus est maior virtus
q̄ iudicaturis q̄ fantasia
sunt actus et operationes eorum
realium et singulis finis existit in
actibus operationibus et finis eorum
realium existit iudicaturis per maiorem
tentionem. **¶** Sedm qd v̄nitatis eius re
ale hēt maiore virtute q̄ aliud

Est quidem operatio spiritus in maiori
virtute quam alterius Et ideo in opo-
nibus fantastice reuelat secreta et
nobilitates cuius realitudo. **De h. n.**

Secundum quod dicitur spiritus maior
in una genere quam in alio est opa-
tio magis virtuosa. In uno genere
quam in alio Et ideo operationes no-
biliores sunt. **¶** Et cum maiori virtute
in quibusdam partibus quam in aliis // ille
spiritus sunt maiores sub quibus spiritus
magis virtuosa. Individua. Et ideo
quidam individua habent maiorem op-
eratione et nobilitate quam alia. **De h. o.**

Secundum quod quidam motus sunt
maiores et nobiliores quam alii
habent quidam operationes. maiore vir-
tute quam alie. Et ideo in maiori
maioritas virtutis operans
si tu filii vis. hinc notitia de maiori
operatione. scias hinc notitia de maiori
virtute. de qua habes notitia cum ma-
iori motu. que maiore motu potio

cognoscere si suis cognoscere maiore
firmiter illis. **Q**uoniam motus habet ma-
iorem. virtute. In agentibus quod in
patientibus sunt operationes etiam
realiter. ad maiori virtute. ex parte
tamen. quod ex parte patientium. Et ideo
naturaliter. Sunt homines maiorem
appetitum. quam femine et animalia quam corpora
et caravanda quam firmum. **De h. p.**

Illa virtus. que habet iustitiam ipsam esse
practicaliter. habet maiorem virtute quam
illa que habet iustitiam ipsam accidentiter
practicaliter. Et ideo operibus ceteris et
substantiis sunt nobiliores. quam accidentibus
virtutibus. non potest esse in maiori virtute
absque practicalitate quam sine practicalitate
nulla virtus potest esse activa nec pa-
siva. nec habere iustitiam ipsam aliquam
operationem. nec aliquid substantiam. ne omnem
Et ideo practicaliter est naturaliter des-
iderabilis. **De h. p. 9.**

Quoniam. virtus est maior in opera
aliquibus naturalibus. quam artificialibus
aliquibus. habet virtus abstracta. natura-
lia. magis virtuosam. concretam. quam ar-
tificialia. **Q**uoniam maioribus concretis

et magis virtuosis appet maiores
centie et magis virtuosos et per hac
appetenda appet maiores opaco
tiones et magis virtuosos. Et ideo
sunt homines illuminati ad melio
ra opera eligendum **De h. e.**

Intentio virtus significat in opa
tione intentio et maior in ten
sitas. maiore operatione significat et
virtute. Et ideo intensitas est spe
ctum in quo intensitas simpliciter
sicut virtus habet in
tione operationis in intensitate. Et in
intensitate ratione compositionis. Sic
virtus maiore habet operatione in
intensitate ratione simpliciter. Et ra
tione compositionis. Et ideo virtus
naturalis requirit intensio et ex
tensionem operatione ut in maiore
tione habeat. **De Apob. De h. s.**

Virtutes adquisite sunt simili
tudines virtutum naturalium que
sunt de esse subiecti que transmittunt illas
similitudines esse substantiam. ut ipse sit
intellectus et amare et quanto illas

similitudine. transmittit cum minor
virtute. tanto plus. sunt amate
et intellecte. ¶ **V**icia sunt de di-
similitudinibus. virtutibus intra
de eorum substantiam. ¶ **E**t ideo in ma-
ioribus et similitudinibus significatur
per opposita maiores similitudines
virtutibus in maioribus operationibus

De h. v.

Si generatio sit est que per sui
corruptionem est illa genera-
tio. in maiori virtute quam generatio
que est. cum corruptione. ¶ **E**t hoc
est propter hoc. quia operationes in
corruptibiles habent maiorem vir-
tute. quam corruptibiles. ¶ **I**n ma-
iori corruptione virtutibus maior
virtutibus. generatio significatur. ¶ **E**t
ideo in maioribus. maiores operatio-
nibus. maiores bonae operationes sig-
nificantur. ¶ **De octava parte. et primo**

In Deo. non est falsitas in ju-
ria nec in equalitate. ¶ **E**t ideo co-
peditur quod deus sit distans a falsitate
cum veritate. et ab iniuria cum iusti-
tia. et ab inaequalitate cum equali-
tate. et haec distantia est infinita

Inter deum & creaturam equalitas nequid
est. Quia si ita quod deus sit infinitus
Creatura autem finita tamen secundum
veritatem. & iustitiam aliqua generat
oportet esse, ut ad ipso creatura valeat
distare a gravitate iusticie & vitas

De apocryphis De 1. 4.

Veritas et iusticia hnt maiore
equalitate in rebus realibus quod
fantasticis. Et ideo in scripturis in
tentionibus nequid est tanta veritas ius
ticia. & equalitas sicut in primis dicitur
intelligi equat in suo intellectu de
veritate & iusticia tanto proportionate
ad intelligendum veritates reru. Et
ideo homines qui sunt veritates & iusti
subditores quod homines falsi. & Inju
riosi *De apocryphis De 1. 11.*

In equalitate quod iusticia producat
de bonitate magis dicitur per 7. in
iudicio producat veritate equalitate de
tate bonitate magis dicitur per 7.
in iustificare. Et ideo illa productio est
semper. In quo existit genera & spes
proportionata. **E**qualitas veritatis. Ius
ticia est semper proportionis que existit

Int quæda individua et alia Et
ideo eglitas. et pporcio ^{concordantia} hinc

De 1. o.

Qualitas est s^ubm Inqno iusticia
ptra mouet ad iustitiam Et idem
facit veritas que est in ipso s^ubo
mouet em multa ad iustitiam et q^uo
illi motu. s^ut maiores et meliores
tanto veritas d iusticia distat plus
in ab eglitate In iusticia et falsitate Sic
iusticia est in veritate mobilis Sic
veritas est mobilis in iusticia Et
ideo homines p^otores mouet in iustu
ria. ffalsitate. d in falsitate In iusticia

De 1. p.

Iusticia d veritas in vniuersitate d ptra
litate. equales existit qm ita vni
tas p^oterit vni qm admodum alteri
et sicut conuenit in veritate vni
e^ole. verificatum d vni e^ole vi
fficabile d vni e^ole verificare ita
conuenit. In iusticia vni e^ole iu
stificatum d vni alteru iustifi
cabile d vni aliud iustificare Et
sicut conuenit in veritate p^oteritas
et equalitas. s^uoz t^um e^ole conue

torum. Sic d' comit' In iusticia p
 lualitas et equalitas. Inoq' t'cluz
 conuetoq' que p'dixim'. Et ideo d'
 itas d' iusticia ad equalitate conuata
 d' ad inegalitate corrupta. **A**b
 p'ralitate no poss' re e'glitas iusticie
 d' veritat' et sine vnitare non poss' ee
 equalitas. In iustice d' veritat'. Et ideo
 expedir' q' sit In iusticia. d' In vi
 tate. equalitat' vnitat'. d' iustit'. Fla
 licat'. s'ed' excessu' nate. d' q' hoies
 tantu' diligit iusticiu' q' ad modu'
 vitate. *De ap'it'g. v. g.*

Veritas et iusticia s'nt entia abstra
 cta. et sua equalitas existit In
 suis entib' conueto'. **P**ro' s'nt In
 eguales. est sua inegalitas entium
 conueto'. Et ideo veritas d' iniuria
 poss' re contraria et falsitas et
 iusticia. **A**d nanto entia contra
 veritat'. s'nt In maiori e'glitate In
 iusticia. hec man' s'bm. In veritate
 Et ideo iusticia. pot' multiplicari
 In extensitate. veritat'

Quemadmodum in veritate existit
essentia equalitas sufficientium
sufficientibus et sufficienter. Sic et in
iustitia. est in iustitia equalitas suf-
ficientium. iustificabilis et iustificata.
Et ideo in iustitia. ipsorum existit
entia simpliciter et composita. **Veri-**
tas et iustitia extenduntur in negli-
tate. et restringuntur in negligentia. Et
ideo in sua extensitate. cognoscuntur
et in sua restrictione. cognoscuntur eorum
contraria. **De 1.8**

Veritas induit de iustitia et
iustitia de veritate. **Et** ideo ipsa in
documenta. sunt eadem veritate. de si-
militudinibus. **Et** ideo veritas et iustitia
sunt amice. **Et** falsitas et iniuria
sunt dissimilitudines veritatis et ius-
titiæ. **Et** equalitas falsitatis et iniuriæ
est dissimilitudo. equalitas veritatis et
iustitiæ. **Et** nota iudice. possit
hæc notitia in iudicio. que prohibet
tandem similitudinibus. et dissimilitudinibus
quas seduximus. **De 1.6.**

Qualitas iustificatum iustificabilis
 et iustificare. est sibi in quo e/
 qualitas verificantur. Difficibilis. *De*
deus et pro eo est illud vianu ad
 illa equalitas accipit mimentu ad
 pterea inter equalitate et pro eo
 est similitudo // **I**nequalitas veritatis
 et iusticie in qua non sit pro eo
 est sibi in quo veritas. et iusticia cor/
 rupta Et ideo Inequalitas iusticie
 et veritatis. est valde perniciosa *De no*
na pte. Et pmo. de h. l.

Non in gloria dei foret moritas no
 possit ordo existere. In suis dig/
 nitatibus quia moritas. licet concord.
 ad puritate que est gratia mag/
 tudine. et gratia ordine equalitas
 Et ideo in gloria dei est ordo cor/
 communis in eo. qd omnes dignitates
 dei sunt unam et eam et idem in mo/
 Est in deo ordo ppter sibi. qd quibus
 dignitatis est realis. ratio vult deo
 qui est bonis ratione bonitatis. et mag/
 ratione mag. et inq. ratione eternitatis
 et intelligens ratione sapientie et
 diligit ratione voluntatis. et sic dicitur.

Et ideo gloriosus existit absque minoritate.
Tertius ordinavit omnes creaturas ad
se ipsum cognoscendum. et amandum su-
endum et honorandum obedendum et re-
mendum. et iste ordo. est coris et spiritus
Cominus inquantum omnes creature. corpo-
rales. sunt creature. ad suum. hominem et
homo est factus. ad suum. Deo. **H**ic
ordo est sicut. sicut angelus et homo
qui habent spiritum. ordinatione secundum in-
tellectum et amorem Deum. et eum. sicut
totus suis viribus. **E**t ad eum gloriam pro-
venire et gloriam maiores plus di-
gere. quam minores. **De le m.**

In omnibus. realibus. existit naturalis
ordo in quo nata. habet delectatio-
nem. et habet appetitum conservandi illum
ordinem cum concordia etiam communis
et specialis ut cum minoritate concordia
habeat. // **I**n omnibus. fantastis. existit
ordo coris et spiritus. in quo ordine habet
delectatione. pro. reales. que illa fan-
tastica. de suis similitudinibus obiectis
Ordo coris est inquantum quilibet po-
tencia coris est ad accipiendum ultra
obiecta. **S**pecialis est inquantum quilibet po-

accipit spalem similitudine et iste
 similitudines fantastice sunt ppingores
 moritan q' tucia. realia Et ideo
 est magnum mirabile de homibz pco
 ribz qm maiore hnt delectationem
 In embz moribz q' In maioribz

De l. n.

In humano intellectu existit ordi
 natio generalis et spalis In qua
 natura q' illa hnt delectatione et p'm
 Infinito naturale se ipm distat a
 impozitate quanto pot. Et ideo mlti
 plicat spes entiu creatu cu suo
 geniali intellectu In quo geniali intell
 ligibili que sunt de sua ee. et In illa
 geniali intelligibilitate intelligit In
 telligibiles spales que no sunt
 de sua ee. **A**ntilibz angelis ordia
 tus est sub eone sue p'rie spes et
 eius ordo est p'm q' maiore hnt
 q'iam vel minore **E**t quia sunt
 incorruptibiles sue spes sub gene
 non existit tamen omnes p'cipat
 In silibz spebz Ingnatu sunt de na
 tura spiritali

De appetibus de k o.

In motu existit appetitus ad commune
et existit in se. In rebus communibus
et appetit in se. In appetit in se. In
venit in actu. Et ideo appetit in se
dine. commune. Et appetit in se. In
in rebus naturalibus non simul in
tutibus. ad quoslibet quibus homo se
dit ad gloriam et maiora bona plus
diligit quam maiora. **I**n motu
potest esse maior delectatio quam. In motu
appetitus. Et ideo naturaliter publica vita
vitas habet cum civitate. maiore concorde
quam utilitate. *De appetibus de k p.*

In unitate non possit esse gloria absque
ordinatione. **I**n unitate non possit esse
et civitas. **I**n unitate non possit esse
practicitate. Et ideo appetit in se
unitate sit practicitas ut unitas cum
practicitate possit habere gloriam cum
delectatione. In ordine unitatis
unitatis. **I**n unitate non possit esse
quo ordine. unitas distare non
possit. **I**n unitate non possit esse
non possit esse gloria sine ordina-
ne. et quia ordinatio esse non possit

absq[ue] co[n]tate & p[ro]p[ri]etate expedit q[uo]d
 in p[re]sentialitate sit p[ro]p[ri]etate p[ro]p[ri]etate. et co-
 muni[us] ordinatio. et q[uo]d inco[n]sistentie
 p[ro]p[ri]etatis h[ab]eat ad unitate[m] co[n]cordie
 et unitas in p[ro]p[ri]a ordinatione co[n]p[re]-
 hensibilitate co[n]cordie h[ab]eat Et ideo unitas
 & p[re]sentialitas d[ist]inctione h[ab]ent et a-
 moritate d[ist]incta. In ordinatione p[ro]-
 p[ri]etate p[ro]p[ri]etate & co[n]cordie. *De p[ro]p[ri]etate d[ist]incta q[ue] 9.*

In amb[us] abstractis sunt co[m]munes or-
 dinationes. unde descendit ordi-
 nationes p[ro]p[ri]etate inco[n]sistentis p[ro]p[ri]etate sustinet
 Et ideo co[n]creta in ordinationib[us] co[n]-
 creta d[ist]inctione h[ab]ent & p[ro]p[ri]etate illa ordina-
 tio d[ist]incta a moritate p[ro]p[ri]etate & co[n]cordie
 unitate. *In ordinatione co[n]cretorum*
 app[er]et esse p[ro]p[ri]etate & moritatis. et in
 ordinatione unius abstracti cu[m] alio
 app[er]et ordinatio co[n]cretorum. Et ideo q[ui]da[m]
 ordinationes co[n]cretas significant et se-
 monstrat. *De p[ro]p[ri]etate d[ist]incta q[ue] 5.*

Gloria v[er]bis glorificationis glorifica-
 bilis. & glorificationis est magis in-
 festis q[uam] gloria bonificationis. Bonificabi-
 lis. et bonificationis est ratio h[uius] est
 q[uia] in creaturis

Faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page. The text is arranged in approximately 20 horizontal lines within a rectangular frame.

[Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page]

quia iudicaturis gloria & bonitas non
sunt idem. **E**t ideo ordinata gloria
est maior in se ipsa quam in bonitate
et bonitas habet maiorem ordinatio-
nem in se ipsa quam gloria. **B**et quia in
deo bonitas et gloria sunt idem. habet
ita magnum ordinem gloria dei eone
bonitatis. sicut eone sui ipsius et si-
militer bonitas. et sic de ceteris dei
dignitatibus. **D**e extenta gloria per
extentam ordinatio et ex parva or-
dinatione non sequitur intentam gloria
nec extentam. **E**t ideo homines tunc
ponunt contrarietatem in extenta
ordinatione propter verum & con-
trarium propter penam et inordinatio-
nem. et sunt contra personas communes
& particulares. **De h. s.**

Ordinationes que sunt extra se
sunt similitudines ordinationum
que sunt intra se. **E**t ideo in
ordinatione que est contra se existit
delectatio horum et in gratia illius
contrarietas et cum minoritate concordant
hinc. **I**nordinatio est dissimilitudo

do. ordinarioris sicut pena glie Et
ideo religiosi homines vt maiore heat
quam qd alteri hnt. maiore ordina
tione qd ceti homines Et ho facit cu
maiori reru coruz similitudie

De h. d.

Gloriari absq ordinarie non poss
ee de glorificatione glorificabili et
glorificari sicut in ordinare qd no
poss ee sine minorificare maior et
minorificare maiori Et ideo hoies
qm non ordinar ppia ho. cora genat
in ordinatione **Q**uoniam corumpit or
dinatione ppiaz resp. et coru corrup
it ordinatione glorandi et genat
minorificare amari et intelligi

**Quoniam de h. sm. nona etiam
nunc expedit dicere de h. sm.
dicenda etiam **De h. l. sm. dicenda
reglam.****

Quis cu magnitudine sue boni
tatis het magnu gliam. in seipo
ordinata Et qz ille ordo existit in
infirma. ex transitate bonitatis d glie
nequid re in ipso ordine pena. no
minoritas. Et ideo est ille ordo de
bonificatione bonificabili d bonificare

et glificatio glificabilis et glificare
et existit in caritate caritatis et pro
tand. spaliu. **Q**uoniam modum creavit
deus creaturas in sua voluntate
et creavit ipas in sua bonitate
magnitudine gloria potate et virtute
et sine ceteris dignitatibus. **E**t ideo
deus creaturas ordinavit secundum
ordinem suam dignitatem et secundum ordi
nem que creature ab ipso debent
valent recipere. **De spaliu de k m.**

In entibus realibus existit ordo
caritatis et spalis et in ordine com
conspuato spalis et est. ut bonitas
est principium caritatis in ab ipa ordine
tue bona spalia et spora. **E**t ideo
glia habet deteriorationem in ordinatione
ne bonitatis spaliitate in suo pro
bonificatio. bilis. care. et bonitas habet
gliam in ordinatione glificatio.
bilis. d. care. **S**tante illo ordine in se
ipad. **H**omo intelligit in suo intellectu
et in. et diligit in sua voluntate et e
bonis in sua bonitate. et est magnus
in sua magnitudine et ignorat in suo
intellectu et habet in sua voluntate

et est malus ad sua malicia et parum
 in sua puritate Et ideo ordinari in
 inordinari. existit in se ipso et in p
 nappis de quibus est aggregatum. et in
 ordinatione habet gloriam. et in inordi
 natione pena. *De p[ro]p[ri]is de k n.*

Intellectus humanus in bonitate ge
 nerali intelligit bonitates speciales
 et in bonitatibus specialibus intelligit
 bonitates individuas et idem sunt
 in ceteris principis. de quibus est agre
 gatum. Et ideo multiplicat intellectus
 genera ad intelligit species que sub illis
 generibus existunt ordinare. et in illis
 attingit una realia et in ipsa ac
 tione habet scientiam hanc et detem
 ptione // Intellectus in una specie at
 tingit alteram speciem et in ordine di
 versis attingit ordinem alterum. Et ideo
 habet ordinem delectatione intelligendo
 proprium et bonum. et in non intelligit he
 in ignorantia. inordinata passio
 ne. *De k o.*

Gloriam in gloriam movet gloria
 et in gloria movet gloriam. Et
 ideo in motu est propria ordo et compe

In quo glia hęc commune gliacone
Et gliaz hęc p̄prium ordine Inq
lozari et idem est de gliaz hęc
ozari Inq̄m gliazari est p̄p̄e de
gliaz et gliaz hęc **C**ū ordinacone
ubi mouet p̄o. ad ordinandū sicut
ad bonitate. ubi mouet ad bonifi
candū Et idē p̄o cū glia mouet
ad gliazificandū et ad gliaz mouet
ad passione et Inordinacionē glie
et bonitat. **De 2. p.**

Dominus intelligit in
sua unitate. ceteras unitates
et ad unitate sui intelligibilis. In
telligit. alias intelligibilis et idē
est de suo intellere Et idē hęc gliaz
et delectacione. ad intelligit in unita
te unificandū. bilis. d. care. et hęc
ordine. In suo intelligere p̄prium
d. care. **I**ntelligit ad pluralitate vi
ficandū. bilis. d. care. intelligit plu
ralitate amandū. bilis. d. amare. gliaz
ficandū. bilis. d. care. et hęc conuertit
Inq̄m intelligit pluralitate gliazifi
candū. bilis. d. care. pluralitate unifi
candū. bilis. d. care. Et idē spirit

In hac conuersione ordinis in
unitate d in pluralitate unitatis
d pluralitatis **De 6 g.**

Omnibus abstractis intellectus
intelligit. enna contra. d in gēf
abstracta. et ratio huius est qd que
da non possunt absqz alijs. existe
Et ideo intellectus dcleratione hēt
et ordinatione ad suo intellecte et
in obis que accipit. **Nota** gēroz
est ad unitate. enna d in dclatio
ne eoz d ad ordinatione quaz
hnt in se ipis Et ideo existit ppa
ordinao d totis in unitate multi
et in pluralitate. duoz ppa duobz in
communitate triu. Et ideo in uno
duoz. triu. ppa. ordinis d
totis vacuatas. nequid ee **De ppo**

Atomibus. De 6 r.

Omnis in se glificans glificabilis
d gliaz existit glia extensa in
omnibus tribz. seriatim ppe d cont pro
prie in qnto. nulla illoz. triu est
alig. cont in qnto omes itez. snt una
met glia. Et ideo gntenssime existit
ad extenssitate et extenssime cum

Intensitate ad bonitatem mag^{ne}. In eone
bonitate d^{icitur} exposita expressis que
ordinata inordinatibus singulis et in
proportibus ipsorum principiorum et in
extensitate bonitatis mag^{is} in mag^{is}
et mag^{is}. In bonitate in quibus existit
gloria expressa in bono magno d^{icitur} glo
rioso. Et ideo in illa extensitate
existit propria gloria d^{icitur} cor^{is} **De h^{is} s.**

Omnis similitudine bonitatis mag^{is}
et d^{icitur} hinc homines gloriarum in reco
lendo d^{icitur} in dissimilitudinibus hinc
penam d^{icitur} d^{icitur} hinc ad similitu
dines sunt ordinati ad recolendum
et si similitudines hodie sunt
inordinati ad intelligendum. **Cum**
uno loco recolit homines qui in
ipso cetera loca d^{icitur} d^{icitur} d^{icitur}
illoz locorum recolit homines qui in
ipsis morabantur d^{icitur} verba que dicebat
et opa que faciebat Et ideo pot^{est} ho
ordinare in suo recolere suum int
ligere d^{icitur} et in suo et recolere
et intelligere et ~~intelligere~~ pot^{est} dispo
nere suum amare. **De h^{is} s.**

Omnis ordinatione fit generatio in
inordinatione vero fit corruptio

signat in textu distinctione recipiendo
signata ponit. **E**t idem est in
figura formado camas. 2 recepte
do signata tra. Et si tu filij nescie
solutione formare ne intelligere
returce ad textu distinctione ad loca
que tibi signabunt ad formabisc
nam. in fida figura ut in canna
de. b. l. c. 2. que re remittit ad ru
bricam. de. b. l. et ad rubricam de. b.
l. 2. et ad rubricam de. l. l. et ad
rubricam de. l. 2. Et in istis quoz
poteris inuenire. in. rationes ad
quibz poteris soluere questione que
continet. In istis terminos qui ad p. d. tra
camera. conuenit. **D**um nos bre
uit tractamus. ista de boze idcirco filij
non solunt sedm tra. omnes quos
tiones 3z tantu modo in qualibz noue
p. d. una que p. d. solunt et lo. fa
cimus. ut sufficiamus. p. d. ista que
in questione. **E**t theorica existit in sit
tatis. camaz. Quas filij. q. p. d.
pratica que dabimus. in hac tra
de questionibz quas soluimus. poteris

solue. ceteras qstiones pegrinas
Cu h^o m q stas segm pcedo hunc
 arto. mntendo queda pncipia in
 alio. et hoc idem. Et regis d flo
 ribz. arboris **E**t concordando stas
 diffinitiones affirmado vt negado
Inqualibz pte filij stas. vti etis
 Et ideo nos stamus pma pte de
 questionibz scdm pma etiam **E**t
 in scda pte stamus. questionibz
 scdm etiam **E**t sic p ordine de a
 lys. **E**t stas q pncipibz etiam
 significando soluciones questionum
Et maxime cu diffinitionibz pncip.
 ffbed hunc arboris concordando
 diffinitiones. cu pncipibz etiam affir
 mando ob negando. Et stas filij
 q in h^o consistit tota praxia ista
 stencie. **De questionibz pme regis**
Et primo de b. l.

Querit si diuina bonitas. et eter
 nitas hnt ita magna potatem
 sicut diuina sapia. et voluntas **Be**
 lucio. b. l. e. p. **S**i in deo bonitas
 et eternitas. no hcerent non hceret
 tam magna potatem sicut sapia et

voluntas non est idem in nro
bonitas & ceteritas cu sapia et
voluntate. **Et** dicitur bonitas in
placitate esse admittit distictam
et eent. sapia & voluntas p pna
intentione / 2 bonitas & ceteritas p
fidam / **Unde** si querebatur matie p
nuptu. indelitate potuerit & ob
q est impossibile quia imposibi
litate. significatur q potestas dei est
ita magna. in bonitate & ceteritate
sicut in sapia & voluntate. **Ad**
Si deo amat mundu. cu maiori gra
titudine bonitas ceteritatis. pot
stat sapie voluntatis. virtutis veri
tatis. que concordat & finis. / **3. b. l.**
8. b. f. **Querebatur** si aliqua opo pot
ee bona. absq differentia. **3. b. l.**
e. n. **Querebatur** si intellectus spes
ex quibus humanis. intellectus spermat
suo fantasmu intellectus sunt crea
ture. **3. b. l. e. m.** **Ad** si intellectus
multiplicat spes fantasmaticas. vel si
suo oim multiplicat illas. **3. b. q.**
e. n.

De
b. q.

Quod si humana voluntas multiplicat
spes in suo amare **S. B. m. g. n.**

Quod si speculatio multiplicat si
multitudines sui oppositi quod existit
in conspectu suo. **S. B. m. e. o.**

Quod quod est magis potentia. **S. B. m. e. o.**
fantasias aut potentia aut obm
De b. n.

Quod si intellectus ad inquirat bonum
obm inapiat an. in bonitate gen
ali qd specifica. **S. B. n. e. g.**

Quod si bonitas specialis est de se boni
tatis generalis **S. B. n. g. v.** **Q**uod si
Dea declarat fortis obm ipse ipse
potentiae ad concordiam qd in contrarietas

S. B. n. c. m. **Q**uod si informa
que existit in potentia. est in aliq
entitas bonitas de se. **S. B. n. g. o.**

Quod si bonitas est dea hnt
maioze concordiam in motu ad po qd ad
obo. **S. B. o. e. r.** **Q**uod si creatura

**De pro
facionibus
De b. o.**

sunt ante in potentia q̄ in actu.

3.º b. o. e. s. **Q**ueritur utrum
motus sit de eē motu a mobilis

3.º b. o. d. b. **Q**ueritur utrum
pars sc̄alis s̄be. 3.º b. o. h. r. **Q**ueritur

De b. utrum in unitate possit eē pluralitas
que sit de sua eē. 3.º b. p. h. g.

Queritur utrum deo possit fieri ho-
mines eēnt ita similes q̄ in eis
nulla foret dissimilitudo. 3.º b.

p. ff. b. **Q**ueritur utrum in deo possit
eē plures res. que sit de sua eē

3.º b. p. h. g. **Q**ueritur utrum bonitas
possit eē bona absq̄ deo. 3.º

De b. p. e. g. **Q**ueritur utrum in deo
sit concordia. 3.º b. p. g. i. b. **Q**ueritur

utrum bonificabilitas existat in pō in
alia bonificabilitate. 3.º b. g. e. u.

Queritur utrum affatus scriptus semper sit
de pō. sensitive. 3.º b. g. j. b. **Q**ueritur

De b. utrum bonitas possit eē plena absq̄
deo. 3.º b. g. h. p.

Quid sit iudicio sit cogitatio **S. b. r. j. s.**

Quid sit iudicio sit bonitas in p[ro]p[ri]o **S. b. r. h. n.**

Quid sit iudicio sit potestas **S. b. r. c. s.**

Quid sit iudicio sit s[er]vare bonitatem **S. b. r. h. g.**

Quid sit iudicio sit s[er]vare bonitatem **S. b. s. e. m.**

Quid sit iudicio sit s[er]vare bonitatem **S. b. s. e. n.**

Quid sit iudicio sit s[er]vare bonitatem **S. b. s. g. v.**

Quid sit iudicio sit s[er]vare bonitatem **S. b. s.**

Quid sit iudicio sit s[er]vare bonitatem **S. b. s.**

Quid sit iudicio sit s[er]vare bonitatem **S. b. s.**

Quid sit iudicio sit s[er]vare bonitatem **S. b. s.**

Quid sit iudicio sit s[er]vare bonitatem **S. b. s.**

de b.

So B. v. e. e. **A**d utrum in genera-
tione sit corruptio in p[ar]te. **S**o B.
v. l. d. **De questionibus p[ar]te regle. et p[ar]te**

Queritur q[uo]d est deus. **S**o c. l. d. e. **mo. p[ar]te**
Ad est illud ens in quo in se
extensitas simplex sine aliq[ua] con-
p[ar]tione d[icitur] dicitur. est idem in
eternitate. Et deus est illud ens
quod est magis recohibile q[uam] aliq[ua]
aliud. Et q[uo]d h[ab]et p[ro]p[ri]etate h[ab]et maiore
conco[rd]iam. **A**d in extensitate q[uo]d aliq[ua] a-
liud. obm. **A**d q[uo]d est magna con-
co[rd]ia dei d[icitur] creature. **S**o c. l. e. p

De c. 7. **A**d q[uo]d est obm in humano in-
tellectu. **S**o q. m. d. v. **A**d quid e-
potencia in obo. **S**o q. m. h. v.

Ad q[uo]d est conco[rd]ia in **De. c. n.**
genere lib[er]o et in sp[irit]u. **S**o c. n. l. o.

Ad q[uo]d est modus in sp[irit]u et in
individuo. **S**o q. n. ff. s.

De questionibus de c. o.

Ad queritur q[uo]d est anima grante esse
So q. o. h. e. **A**d q[uo]d est mobi-
litas in abstracto. **S**olutio. **T. o. l. e.**
De questionibus c. p

qua. dea declarat cēlia. concta. ut
in sapia. in qua est opaco intellectu
intelligibile d. intelligere d. volu
tate. amari. amabilis. amare et
dea declarat. illa declarata. ab ipa
s. bone bonitat. bonificata. de sua
pena d. sic de ceteris dignitatibus
deo pertinentibus. Ita q. d. dicitur est
bonificatio de bonitate. d. magificatio
de mag. d. sic de alijs.

De quo deus satisfact magne con
cordantie. in ipis. d. nature. **3. d.**
L. h. s. De d. m.

Ducitur memoria de quo est. **3. d.**
m. e. q. **D**ucitur. recollere de quo
est. **3. d. m. b. l. De d. n.**

Ducitur gratia. de quo est. **3. d. n.**
f. s. **D**ucitur gna d. spes de quo
est. **3. d. n. e. m. De d. o.**

Ducitur motus. qm. existit in potentia
d. actu. de quo est. **3. d. o. b. s.** **D**ucitur
motus. ad quo memoria monet. **3. d.**
trud. ad delicias carnales. de quo est
Soluio. d. o. c. m. De d. p.

Ducitur de quo est plena. **3. d. p.**
e. q. **D**ucitur de quo est. **3. d.**

practical. 8°. 8. 10. c. 9. **De 9. 9.**
 De ignorantia de quo est, 8°. 8. 9.
 12. 9. 8. De visibilibus de quo est
 8°. 8. 9. e. m. **De 2. v.**

De ena elementa de quo sunt
 8°. 8. v. e. m. **De** ymaginatio cu
 se extendit in ymaginari magno
 obm. illa expressas de quo est 8°.
 8. v. c. m. **De 8. 6.**

De figura quod sigillis impmit
 terra de quo est 8°. 8. 8. h. m. **De**
 influentia quod corpora celestia
 influunt in corporibus terrestribus
 de quo est 8°. 8. 8. h. o. **De 8. v.**

De forme & figure que existunt
 in potentia de quo sunt 8°. 8. v.
 b. m. **De** corruptio de quo passa
 ut generacionem. 8°. 8. v. k. 8.

De quomodo hinc regule Et pmo de e. l.

De ueritate quare est deus, 8°. e. l.
 b. m. deus est propter hoc quia est
 bonitas mag. & esse sine dignitate
 Et est ido. qz in ipso bonitas mag.
 eternitas & qz. et sunt. idem in nu
 mero. Et est deo. propter hoc qz tantu

est ratione operans quod habet in se. ipso
sicut est ratione sue essentiae. Et est idem
quia non habet principium. 2. qz est ens
reale. non confusio boni absqz malo
Et in ipso est prima intentio sua
Et sua potestas. tam magnam habet obm
sicut ipse met. **Q. quare dicitur ta-**
lit unum scdm 2 no plura. 3. e.
L. 2. 8.

De e. m.

Q. quare potestas est principium
hnt plus. de unitate. in entibz re-
alibz. qz in fantasia. 3. e. m. b. 8.

Q. quare anima sancta facta ad cor-
ruptio no possit redna in eunde
ingne erat seducta. ffuerit de pd.
in actu. 3. e. m. b. n.

De e. n.

Q. quare. 2 spes. quare sint. 3. e.
n. l. m. **Q. dicitur ad spem 2 yma-**
ginatio sunt de natura. corporali quaz
non possit sentire. 3. e. n. l. o.

De questionibus. De e. o.

Q. quare motus. pns incipit in
potentia actua qz passiva. 3. e. o. c. e.

Q. quare motus negnd incipi
ab impossibilitate. 3. e. o. f. e.

De questionibus. De. e. p.

Q. quare principium 2 intentio no

possunt esse absq[ue] unitate. et pot[er]unt
tunc. 3° e. p. h. o. **Q**uare dicitur et
intencio. p[er]ficiunt unitate potestatis
z p[er]cipiunt 3° e. p.

De questionibus c. 9.

Quare intencio est nobilior p[ri]ncip[ali]
in entibus concretis q[uam] abstractis / 3°
e. q. b. o. **Q**uare etiam concre
ta. dicitur de abstractis. / 3° e. q. k. p.

De e. v.

Quare intellectus p[er] se
dubitatur. in obis compositis q[uam] sim
plicibus. 3° e. v. c. b. **Q**uare fal
sitas est obscurior obm q[uam] veritas
3° e. v. g. b. **Et e. s.**

Quid intellectus sit potentia p[er]ua
lis. quare p[er] se inceptus in rebus re
porabilibus q[uam] spiritualibus. 3° e. s. fl.

Quare dissimilitudo maior est
concordantia ad p[ri]ncipalem intencione. q[uam] ad
p[ri]ncipalem. 3° e. s. s. n. **De e. b.**

Quare intencio maior est concordantia
ad potentia actua. q[uam] ad passiva 3°
e. v. g. l. **Q**uare intencio est
maior potestate in generatione q[uam]
in corruptione 3° e. v. g. l.

De questionibus v. regle Et p[ri]mo de ff. l.

Queritur potestas qua sapiens dei sit in
eternitate. quata est. 3°. ff. l. g. r.

Potestas qua sapiens dei sit in
eternitate est, tanta sicut potestas quam
intelligit in se ipso quia sua magis
tanta diligit in eternitate. sicut in se
et amare. Et ideo expedit quod in et
ernitate sit tanta. Intencio eternitatis
sicut intelligitur et amari. Et me qua
intencione spectat et in tas vacua magis
tudinis et intenciois. / qz existet
per se in intencione. Et sapiens in vo
luntas per se in in et in eternitate no
est medio nec finis proprius. quia sua
fines est. quibus appiata. et in se
non habet aliquod gerentem esse et des
tinetur unitas qua dignitatis dei
hnt in numero. quicquid de destruc
tio. est impossibilis. **¶** **¶** suppono quod
quidam angeli sunt maiores aliis
si possunt esse maiores quam alteri. 3°.
ff. l. h. m. **De ff m.**

Deus. reale quod est manente
fantastico. 3°. ff. l. az. h. v. / **¶** **¶** **¶**
Species quas intelligit. multiplicat hcat
quantitate 3°. ff. m. l. v.

De ff n.

Quod genus quantum est magis quam una
quazid species. 3°. ff. n. q. 6. **Q**uod
si species potest habere maiorem. **Q**uod
quod genus stud. 3°. ff. n. e. 6. **De ff o**

Quod ut intelligatur sit motus
et quantitas. 3°. ff. o. b. 6. **Q**uod ut
impossibilitas possit esse secundum quan-
tatem et motum. 3°. ff. o. h. m. **De ff p**

Quod ut in unitate possit esse plura-
litas sine quantitate. 3°. ff. p. l. q.
Quod ut pluralitas possit esse esse quan-
titatis. 3°. ff. p. b. q. **De ff q**

Quiaque quantitas melius convenit
cum rebus concretis quam cum abstractis
3°. ff. q. g. r. **Q**uoniam in qua
figura videlicet quadrilateri quadrilateri
vel triangulari est quantitas fortis
intelligibilis et ymaginabilis. 3°.
ff. q. h. 6.

De ff r.

Quod ut intelligatur h
beat maiore porcione cum quantitate
mensura quam extensa. 3°. ff. r. g. p.

Quod ut intelligatur mensura obiecti que
recipit cum sua quantitate vel si mes-
sueat se ipsum cum quantitate illorum
3°. ff. r. h. a.

Quod ut de quantitate spirituali **De ff. s.**
et corporali possit componi una qua-
titas. **3. ff. e. g. p.** **Q**uod quia
humana. Intellectus mensurat ob-
jecta imaginabilia. **3. ff. e. b. g.**

Quod quod intelligibilis in
transcendit sit maior quam extensa
quod est maior. **3. ff. v. e. o.** **Q**uod
ut in se ad animum sit quantitas in
longitudine et profunditate **3. ff. v.**
c. e. **De nominibus vi. etc.** **Et primo**
De g. l.

Quod quod qualis est infinitas dei **3.**
g. l. h. p. **I**nfirmas dei est illa
que perficit suum amare. In infirmo
amatio. **2. amabili.** Et que perficit
infirmum amatum et amabile in
infirmo amare. Et hoc idem est
de veritate **2. ead.** de veritate **2. ptra.**
litate sancte. Infirmas. In infirmo
veritate. Infirmum et infirmabile
Et hac infirmitate. est deus infi-
mitas. **2. pffct.** Hinc omnibus que sibi
potest. **Q**uod que est maior ope-
ratione deo potest hinc. In creatura. **2. creatura.**
In deo. **3. volens. g. l. h. e.**

Que voluntas est **De g m**
vacua. amare **g. g. m. f. b.**

Que voluntas cognita speciebus proficiat
g. g. az. b. b. De g. n.

Qualis amabilitas est genera
lis. **g. g. n. e. l.** **Q**ualis finis
est amabilior. **g. g. n. f. l. De g. o**

Quante modo sit voluntas in
amare. **g. g. o. m. b.** **Q**ualis
fines est scilicet in amore **g. g.**
o. e. g. De g. p

Qualis est perfectio unitatis **g.**
g. p. e. g. **Q**uod in fine habet vo
luntas more fine vivere **g. g.**
p. h. l. De g. q.

Qualis deus est illa que exprimit
inter se deus **g. g. g. h. e.**

Que res de quibus similes existit
plene. **g. g. g. f. p. De g. r.**

Que sit signa amoris. **g.**
g. r. c. b. **Q**uam amara in
alio bili iacet egerit. **g. g. r. d. b.**

Quare iacet amicum **De g. s.**
Quod amore qualis est suo medi
cus **g. g. b. h. l.** **Q**ualis est

tempus expedit se usque ad fine mundi
et usque ad illa horam, quo operatio
facta fuit sicut de principio mundi
usque ad illud tempus, quo facta fuit illa
operatio. Et hoc ostendit se ut illa minor
operatio procederet melius ad medio
mundi quod inter principio et fine existit

Quo fuit maior operatio quia
deus fuit in mundo. **S. h. l. f. e**

Quod unum ens **De h. m**
reale est in uno tempore in maiori virtute
quam in alio. **S. h. m. e. o.**

Quo intellectus humanus habet maiorem virtute
intelligendi virtute. **S. h. m. f. l.**

Quo potentia suspensa quo habet maiorem
virtute suspensando. **S. h. n. e. v.**

Quo quod motus fuit per gallina vel
ovum. **S. h. n. e. v.**

Quo maior motus quo fuit in maiori
virtute. **S. h. o. e. v.**

Quo voluntas habet maiorem virtute quam intellectus
h. g. e. o. **De h. p.**

Quo unitas quo habet maiorem virtutem
in agendo. **S. h. p. e. l.**

Quo de pluralitate quo est sua operatio in maiori virtute.
S. h. p. b. l.

Quod eterna entia abstracta quo hnt
maiore virtute in agendo. *3° h. 9.*
9. 8. l. **Q**uod voluntas quo hnt ma
iore libertate in amare. *3° h. 9.*

1. 8.
Quod intellectus quo hnt maiore vtu
tem. In cognoscendo falsitate. *3° h. 2.*
e. l. **Q**uod quo ignis hnt maiorez
virtute in calefaciendo et illuminando
solucio. *h. 2. v.* *De h. 6.*

Quod homo qui adicit quo hnt ma
iorez. Virtute in adiciendo. *3° h. 6.*
e. 9. **Q**uod oro quo hnt maiore vtu
tem. Solucio. *h. 8. f. p.* *De h. 5.*

Quod memoria. quo hnt maiorem vir
tem. In intelligendo et amando. *3° h.*
v. e. l. **Q**uod sol. In qua hora diei
hnt maiorez. virtute. *3° h. 5. e. 8.*

De questionibus octave rle Et primo de

Quod ubi est maior equalitas
veritatis et iusticie. *3° 1. l. h. p.*
Quod maior equalitas. veritatis et ius
ticie existat in illa sba in qua ve
ritas et iusticia hnt. maiore opa
tione et magis vtuosam. In verifi
cacione. verifficabili et diffinitive

iusufficatio iusufficabili & iusti
ficare absq; aliqua minoritate &
accidit scilicet p[er] pl[ur]ib[us] reb[us]
veris idem p[er] r[ati]o[n]em & distinctis p[er]
opaciones

Hanc s[er]m[on]em ffili
suis cognoscere in signis. l[icet] ap[ud]
J. l. h. p. **Q** ubi est maior co
tor[um] dei & creat[ur]e. 8. 2. l. h. m

Q ubi est obm[us] in quo **De 2 m.**
intelligere diligere & recollere pl[ur]a
possunt gno[n]gna[n]ti & ex[em]pli 8. 2.
m. b. l. **Q** quo iustitiam non in
telligit ubi est. s[er]m[on]e iustitiae 8.
2. m. e. b.

Q equalitas generalis
ubi existit 8. 2. n. l. m. **Q**
proportio generalis ubi existit 8.
2. n. e. l. **De 2 m. o**

Q ubi est s[er]m[on]e in quo v[er]itas &
iusticia. h[ab]ent eguale motu[rum] soluto
2. o. e. q. **Q** iustitiam cu[m] quo
veritas. movet iustitiam ubi est
8. 2. o. l. e. b. **De 1 p.**

Q ubi deo mundus creavit 8. 2.
p. e. m. **Q** s[er]m[on]e p[er]fectissim[us]
ubi est 8. 2. p. h. o.

Quod contrarietas vitans. *De 29.*
et injure. ubi scriptum §. 29.
d. m.

Quod ubi scriptum iustitia
et veritas. §. 29. h. e. *De 22*

Quod iustitiam veritatis ubi scriptum
§. 2. e. e. p.

Quod sicut in igno
veritas d. iustitia extenduntur
ubi est §. 2. e. c. az. *De 28.*

Quod similitudo in qua veritas
cognoscitur ubi est §. 2. e. h. g.

Quod ubi est vacuitas. veritatis
iusticie d. equalitatis §. 2. e. d.

De questionibus De 2 d.

Quod ubi est civitas. in qua
veritatis equalitas generatur §.

2. d. e. m. **Q**uod supposito q. deo
possit plenum evacuare. illa eva
cuitas ubi possit sustineri et

collocari §. 2. d. e. e. *De questionibus*
q. ix. regule. Et primo. De l. l.

Quod veritas dignitatis dei gnomi
ordinantur §. l. l. e. m. **Q**uod dig

nitates dei ordinantur, ipis manen
tibus eorum realibus. et idem in
numero qualibus hinc in iustitia

ad gloriam et potestate absq̄ morum
 et qualibz h̄nt intentione ad seipaz
 s̄m q̄ ratio. existit ut heat q̄nt
 h̄nt operatione eēlem. ut glia in
 gna conuenit glificandū glifica
 bile d̄ glificare ad reali potestate
 cuilibz. absq̄ morificare d̄ con
 cipiare alteris tenore. **¶** Existit iḡ
 ordinatio in dignitatibz. dei s̄m
 hunc modū. quem p̄diximus
¶ Existente glia ente tot glificatio
 bili. d̄ care p̄mibz tribz manentibz
 una eade glia **¶** D̄. dignitate dei
 q̄no s̄m d̄ quomodo ordinat̄ m̄d̄
 s̄m s̄. l. l. e. s. **De l. m.**

¶ Cū angeli nequeat boni ficare
 deū et ip̄m possit. intellige d̄
 amare. q̄no coz. bonitas tanta
 gliam h̄re pot. sicut coz. intellige
 et amare. s̄. l. m. **¶** Cū ita
 sit q̄ demones. intelligat̄ deū q̄
 coz. intellige pot. pena h̄re. s̄
 l. m. d. s. **De l. n.**

¶ Cū sit ita. q̄ plara. nō sit de
 tenore memorie q̄no est recole

bilib. 3° l. n. e. s. / **Q**uo q^o ee
pot q^o aliqua g^ondividua sint
sine sp^o et aliq^one sp^o sine ge
nerib^o. existat 3° l. n. g. g.

Quo in glia pot glari **De l. o.**
existere sine motu. 3° l. o. d. v.

Quo in sta igne simplicis pot
ee motu. 3° l. o. b. v. **De l. p.**

Quo in v^oitate dei potest
existere glari. 3° l. p. e. g.

Quo human^o intellect^o libetate
het ad intelligenduz 3° l. p.
ff. m. **De l. g.**

Quo abstractu^o & concretu^o in
glari sine dea ee possunt 3° l.
g. b. v. **Q**uo in glia dei glari
& glariabile possunt ee idem nu
mero. 3° l. g. e. v. **De l. r.**

Quo in ista glia pot existe
in extensa. 3° l. r. e. p. **Q**uo
ordiacio pot ee absq^o compositione
3° l. r. e. v. **De l. b.**

Quo ordinatio pot re de sym/ litudinibz §. l. v. e. m. **Q**uo
pot re pena. de dissimilitudinibz
§. l. v. §. v. *De l. v.*

Quo genat voluntas sua a
mare §. l. v. §. v. **Q**uere
quo elementa simplicia possunt
de in sbris. corruptilibz absqz in
prop. corruptione / §. l. v. §. q.

Quere de l. scdm nona etiam
hic ante oportet dicere de
l. scdm decimo regula *De qsto
mbz. Decime regle Et pmo de
l. l.*

Quere in quo deus est ordinat
in se ipso. cu sua glia. absqz in
noverat. et cu unitate sue bonitatis
magnitudis. et ceteris. **Et** cu
ordine bonificandi bonificabilis
et bonificare. **Et** cu distinctione
ordinis. p. et vis et potentie et
obi. **Et** deus est ordinatus. cu ve
ritate. et ceteris. **Et** bonificandi **Et** bonificabilis

tabilis. & diffinitio. et iustificatio
 iustificabilis et iustificare Et ideo
 iudeo. negueat ee in ordinao
 pena moztas dimisso aut sep
 acio. bonitas mag^{me} et malitia
 confusio hereticas pd. & obi
 falsitas Inequalitas & Injuria
 qm nullu mozt. hec in quo In
 deo. ee possit. **De cu quo deus**
creant/ mundu S. l. l. 1. p.
De cu quo deus glificat De l. o.
 nos. glie. Et cu quo ipi hnt glo
 ria In deo. S. l. m. f. b. De
 cu quo homo accingit deitate
 enad S. l. m. i. b. **De l. n.**
De cu quo homo ordnat memo
ria ad recolendu & intelligendu
ad intelligendu. Et voluntate
ad amandu. S. l. n. e. b. De
sensitiva cu quo multiplicat suu
sentire & ymaginatio suu yma
ginei S. l. n. s. l. De l. o.
De sensitiva cu quo mouet me
mozia ad recolendu. Et memoria
cu quo mouet sensitiva ad sena

endu. Et scriptura cu quo mouet
 vegetandi ad vegetandi. Et de
 getana. elementaria ad elemeta
 du. 3o. l. o. h. 6. **Q**u quo po
 mouet. obm. Et cu quo homo mo
 uet suos pedes. Et cu quo ignis
 mouet agna. Et cu quo ventus
 est mobilis. et motus. Et cu quo
 mare est mobile. Et cu quo pmbz
 descendit. Et cu quo terra sive sum
 ascendit. Et cu quo ignis descendit.

3o. l. o. s. s. **De l. p.**
Qu quo vnus dei hct gliaz 3o.
 l. p. b. l. **Q**u quo multa corpo
 ra. possunt ee in vno loco. 3o. l. p.
 d. r. **De l. 9.**

Qu quo angli se inuicem cogno
 scunt et cu quo laudat deo. Et
 cu quo locum ad iudicem. 3o. l.
 q. f. b. **Q**u quo q gloriop est de
 glia. Et cu in glia. **De l. e.**
 3o. l. q. 1 b.

Qu quo. glia 2 pena sunt gratie
 3o. l. e. s. s. **Q**u quo deq hct in
 firmitate certissimam 3o. l. e. l.

Quod cum quo boni homines sunt **De l. 8.**
boni et mali homines sunt mali. Et
cum quo possit homo ordinare mundum
et destrucere errores qui in ipso
sunt. **3. l. 6. c. l.** **Q**uod cum quo homo
mortificat peccatum. **3. l. 6. h. v. De l.**
Quod cum quo una placita alia generat. **v.**
3. l. v. h. n. **Q**uod cum quo intelligit
multiplicat amorem. **3. l. v. f. l.**
De ultima parte que est de hitina
none.

Hic debes hitinare et in prima co
prehendere processu vis peborie
si a ipa vis dilitate hre. Ita quod
stas. eius dimissione. **Q**ue est in
Quatuor distinctionibus. Prima est de
sua ordinatione. Et hec dividit in
tres. partes. Prima pars est de figa
arboris. **S**ecunda est de figura circulari.
Tercia est de diffinitionibus quas cor
detenq. scire debes. **T**ercia distinctio est
de reglis quibusdam regle sup decem
et nias cordetenq. scire debes. **T**ercia
distinctio est de pporionibus que sup
Centid. octoginta. quaz quilibet ht

sua propria quoniam **Q**uarta dist
 inctio est de distinctionibus quoniam
 applicabilibus ad conditiones. **I**n
 hoc brevem processu poteris filii su
 maxie cognoscere totam ordinatione
 huius arboris. **E**t scias cum bene
 corditer **D**um cum ipso poteris repi
 re loca in quibus nova poteris inve
 nire. **E**t ad questiones que tibi fieri
 respondere. **E**t de secretis nature
 notitia. cum ipso poteris habere
 firmata est ista arbor ad gloriam et laudem
 et honorem Dni et sic trinitatis Deo
 gratias.

Instrumentaria est forma cui qua
factor agit aliquod opus. // Intra
sunt triplex. s. naturalia, arti-
ficialia et mechanica. Naturalia sicut
sicut calefacere, vegetare. d. p.
Artificialia sicut sicut artes libe-
rales. s. theologia d. philosophia d. p. et
vires. d. vicia // mechanica sicut
sicut solatium metalli. d. aqua d. p.
Elementaria est potentia forma
cui competit p. elementare d.
habet elementa in se. s. igne aqua
aerem d. terra

Vegetativa est potentia p. qua
naturate. sicut transmutatio de uno
substantiali. Et habet 2° potentias
in se. s. appetitum vegetativum sensu-
tivum. digestivum. et expulsum
Sensitiva est p. cui qua animal sentit
res sensibles et habet in se p.
p. potentias. s. visum auditum
odoratum gustatum tactum d. motum
Imaginativa est p. cui qua animal
imaginatur similitudines eorum que fuerint
sensibus representata. Et habet in se p.
p. s. appetitum memorativum d. sensum
tium

Bonitas est eius ratione
 cuius bonum agit bonum
 et sic bonum est esse. Et malum est non
 esse sic igitur bonum eius ratione supponit
 est per se ipso esse ratione bonitatis sue
 et bonitatis ipsius esse principati. **Itaque**
 bonitas est principium extra quod nul-
 lum esse principari potest. ut omne esse
 sit bonum vellet. Unde secundum quod bonorum
 aliud magis est alio. est aliud bonorum
 aliud principium et alia bonitatis alia bonita-
 tis. Et hoc gradatur usque ad summum bo-
 num quod est, scilicet summa bonitas eius
 super omnia principium omnium aliorum bono-
 rum. // **Est** autem bonum superius
 movens cetera bona. tanquam finis ad
 se movens efficiente et forma et
 materia. ipso efficiente ratione sue boni-
 tatis movente forma ad bonum finem
 et forma materia ad eundem. que
 signum finem impo. est esse bonitatis
Quod autem summum bonum est sic
 sicut bonitas et est. huiusmodi
 in se tanta bonitate quod nullus experio-
 ris indiget bonitatis. **Quare** quidem

**Incipiunt p
 nancia artis in
 uentur**

quare bonitas adducit ad hanc arē
ut sit vnu de principis illiq. est ut
p. conditiones quas hēt bonitas rōne
sui et quas etiā rōne sui ad alia hū
ius. artis. principia influunt et q̄
similiter hēt rōne alioz principioz
iusdem artis. **P**ossit dicitur inue
nigare. p. clare d. conclusionis med.
invenire. eo q̄ alia bonitatis scdm
conditiones quas cōlit vel accitak
hēt. alia d. notat bonitatem et eodem
modo. bonoz. aliud habet aliud d. no
tare. **De magnitudine**

Magnitudo est id rōne cuius bonitas
et rōnitas seu dūro et cetera sūt
magne ambrens omēs extremas
q̄ dicitur. q̄ magnitudine nullq. est
fines efficiens forme et matie
Cū fines sit id qd rōne magnitudi
existit. **E**st ergo magnitudo p̄
diffusum rōne fines efficiens fore
et matie. **Q**um in ipso fine sit
magnitudo maior q̄ in efficiente et
inefficiente q̄. In forma et in for

ma. q̄ In materia. Et sic similit̄ regit̄
 de p̄cedentibz. sup̄ioroz. **E**st aut̄
 azag. In se v̄m̄ p̄ncipiū tm̄. et
 tanq̄ vna. considerabilis est. / orulte
 tamē. sūt. magnitudines. distincte. eē
 nata. **Q**uaz. alia maior est. alia. et
 alia equalis. alij. d̄ h̄o diūsmode v̄p̄
 ad illa sumaz. magnitudine que est
 ceteraz. magnitudinū. vltimū p̄m̄.
 ex̄ne simple mag. sive magnitudinē
 subq̄no reglant̄ et ordinat̄ cetera. ma
 gnitudines ceteroz. enū. ex̄nes si
 militudines et ymagines In quibz
 In illis. humanā. Sumam magnitu
 dine specular̄. Nam quicadmodū spe
 culamur In figura cōstitans mū
 di f̄orma In t̄nssam. tanq̄ sine In
 titate. In f̄inita. que si quidem f̄ora.
 est. tanq̄ summa mag. sic ip̄e In
 lect̄. In magnitudinibz In f̄erioribz
 superiore. magnitudinem ap̄rehendit.
Quano aut̄ quare mag. ordinat̄
 ee v̄m̄ p̄ncipioz. h̄m̄. arte. est
Teo q̄ artista. p̄ magnitudine In uer
 re pot̄ mediū p̄nens ad cōclusionē
 affirmado sive negando. **B**alno s̄p̄

hoc qd similiq est magnitudin seu
maioritati magnitudis supme Est
ante maioritas in pmo d assimila
tio. magnitudinis in qua humane
intellectu summa magnitudine. et ceteras
magnitudines speculari. Unde rone
omniu p dicitur. necesse est. magnitudi
ne ee qm dicitur pncipis. hincq artf.

De durone

Duratio est p pectas. rone omnis
durat bonitas mag. potas 2 d.
Habet ante ee durio duobz modis
scilz. sine successione et cu successio
ne. Durio sine successione est in
finita. et hec est eternitas que est
pncipiu duriois in successione
exnis. que scilz durio est eternitas
similitudo d figura ut humane
intellectu in ea forma eternitatis
apheudat que scilz forma actu
existit absq successione temporis
quantitatis cu successio durio non
sit de eternitatis ee. sic. ne. quantum
de ee in finitatis. Est ante hec
eternitas pncipiu pncipians

Principabile. **P**ot occiosa non existat
 et ut etiam bonitas. magis potas 28.
 In ipa eternitate non consistant
 occiose. **P**onde azamffstat
 ut suppositum est. Principia
 et principiare et principiatu. et prin-
 cipabile. hic tamen est punctus tras-
 cendens. **R**atio quia eternitas e-
 vni principioz huius artis. est hec
Ignia artista. condiciones eternitatis
 cognoscens. **C**ondiciones etiam success-
 sine. Inois accingit queadmoduz
 effrem. p cam et eq. **V**nde artista
 sub eterna ditione reglare debet
 successiva ditione tendente ad suu
 fine. **V**elut incompleto ad suu comple-
 to. **P**er hanc em relatione pot artista
 inuenire media. ditionem competencia
 ipis aut eternitatis. Inffiga circleari
 declarant. **De potestate**

Potestas est id p qd bonitas azagni.
 eternitas d q. possunt existere et
 agere. Est igitur gra. Inre potestate
 d posse. tanq ind existere. et agere
 Est em posse. potstatu acty. quead

modu. Intra est actus sapientie et
idro. potestas. rone agendi est p^m.
posse vero. p^mncipiatu. illig. ac ead
quo potestas est ut supponit actu
potens. tuc est posse. d est possibi
le. Itaqz possibile est p^mncipiu veri
ens. et p^m in actu. trahendo p^mhi
tum. hoc ante tale p^mncipiu creatu
est d^m successum rone p^m. hinc d
actus. quomodo d^mro. In p^more
Bed si est aliquod ens ens sim
pliciter potestas. posse. possit^m pos
sibile in ee. d natura. potestate
possendi possit^m d^m possibilis sine
successione illud est sumu sine
t^mate ymo ead ipa sumu. potas
ras potestates d^m certa posse. 2 c.
ens. eis sine formalis simpl^m
Biante hoc tale sumu ens non
est. **I**mp^mde est in eternitate ee su
mam potestate p^mncipiatu sine suc
cessione. et p^mncipiatu potestatis et
eternitatis. **T**ac ead bonitatis In sim
tatis d^m virtutis. **S**z ead impossibile
est ee ens. supponit ens q^m sit

simple potestas. q p se patet. De
 aut potestas statuta ee vno p
 naxio huius. dicit. **De** dicitur
 cognoscendo condiciones potestas p
 pndit. **In** nempe. media gbus in
 dicit. / rone potestas. **Ma** cognitis
 conditionibus potestas. modus actus
 p gne potestas. pot rone sue ee nre
 et nre. aut ee rone alterius ee nre
 et nre. gne ad modum supportu alio
 modo pot rone potestas. d aliam
 rone bonitatis. et alio modo rone
 magnitudinis. Et sic de plus pma
 huius. dicit. **De** **Sapientia**

Sapientia est appetitas. rone omnia sa
 pientis. intelligit. **Est** ergo sa
 pientia principis. expressum intel
 ligente intellere. Intellere. d intelli
 gibili. Ultra quide hos terminos
 sapia non pot. extendere. dices
 suas. **Est** aut principu intell
 sum. in quolibz pdictor. terminor
 simpliciter considerato. et hec talis
 sapia. est effectus. Alia vo suprema
 est inq intelligens. intellectus intellere
 et intelligibile sunt idem p rone et

De voluntate

Voluntas est appetitio ratione cuius boni
 ab d. q. sunt desiderabiles Et p. q.
 sup. p. m. bonum magnum d. q. est volens
 unde illa voluntas que volendo est
 sup. p. m. volens. ipa est summa et
 ratione sup. p. m. est ipa p. n. p. m. do
 lito ex parte ipa volito ad volente eade
 natura. d. e. voluntas. Ultra quide
 hoc tale p. n. p. m. voluntatem mult
 aliud d. e. voluntas. alia e. potest
 20. q. volens d. volens. d. q. p. n. p. m.
 non possit bonitate d. q. voluntas
 in e. bonitate d. q. ipa voluntas
 Ex ipse aut scilicet volente d. vol
 to consistit velle ratione eius. p. n. p. m.
 voluntatis d. voliti que scilicet p. n. p. m.
 est ipa e. voluntas. Hec quidem
 p. n. p. m. iam p. d. i. t. a. p. p. m. e. s. t.
 tunc actus p. n. p. m. appetitus. En
 ipa summa voluntas sit in omni
 appetitum sui effectus. **B**onam hanc
 formam que de p. n. p. m. voluntario dicta e
 debet ad hanc formam d. regulare
 suum velle in bono magno et d. q. ut
 ting. d. veritas. Inveniant q. d. q. d.
 Intellectus affectat. **N**am quia volens

2 volitū magis p̄nā sūt in eē 2
natura volūtatū bonitatū 2 2.
bono magis. Intellectū actūgit do/
lūm. Intellectū. **Itaq** considerado
sup̄mū volens. 2 volitū extollit
consideras consideracione suam
ad altitudie consideranti voliti
unde virtutem suscepit ad consi/
derandū volita creata. **Unde** cone/
ip̄oz p̄dictoz est voluntas p̄nāp̄/
necū. In hac arte **De virtute**

Virtus est origo bonitatis
magis 2 2. Et est p̄nā sū agere
ut ead ip̄m agere sū 2 existere
sū magis sū vno sū et ut ee
virtus et virtuosum. sū magis
in eē 2 nata bonitatū 2 2. **Unde**
virtus sup̄ma est hec que ut sup̄/
positū est p̄nāp̄ans. qd sū sup̄/
positū cone virtutū est virtuosū
p̄nāp̄ans sup̄ virtute illā q p̄nā/
p̄at non ut sup̄positū set ut pars
ip̄oz sup̄positū. Quid illud sup̄positū
sū de p̄tibz diversis virtutibz 2
natura. qdem numero constitutū
cone unū. In virtutibz virtutem age

tem particulari possibile est predicari et
 potest esse videtur in sebo virtutis ratione
 temperis generalis 2 d. In qbus est illa virtus
Gracia autem que virtus est videtur de prin
 cipale huius artis stat in ho. 23. ut
 artista cognoscendo conditiones virtutis
 cognoscit ipsam virtute sua qua huius
 in existendo 2 agendo principatio per
 hanc in cognoscione p. nupta. et in
 intellegit illis ad ingenerandum et in
 veniendum virtute obiecti. **E**t p. ipas
 virtute veritate illis. Nam sic
 balit virtute virtus ex communcione
 bonitatis mag. 2 d. sic virtute virtus
 accitaz ex communcione bonitatis mag.
 d. n. 2 d. constitucione intellegit
 p. qua sic virtute virtute actus
 artista in mente sua obiectum de
 sideratum **De veritate.**

Veritas est id quod est verum de
 bonitate mag. 2 d. Et diffinitio
 est id quod est verum. de bonifficare 2
 d. Et in inter veritate 2 diffinitio
 concordant sicut in epistole 2 agere
 ratione. igitur concordant epistole et oge

Si virtus in se et in bonitate magna
et q. est veritas principium ipse vi-
ficatio. et ipse diffinire et diffinibi-
li. ut predicta concordia non preceat nec
fines exinde et agendi veritatis
in bonitate. et q. nec per quos fines
in ipse in bonitate et q. in virtute
quiescunt concordia et in principio
ne nisi veritas principium in actu
Est autem una summa. virtus hinc
predictas condiciones. que est in
rebus virtutibus tanquam ad. Ad qua se
dirigit. cetera veritatis. **Actus**
Artem. condiciones virtutis accingit
obm verum. quoniam sicut diffinitum
est ymago. verificans et verificans
sicut verificare est ymago verifica-
tis. et verificans. et est verificabilis
sic cognitio. qua artista habet deo-
dictionibus. virtus. est ymago in me-
te illa in qua speculari sicut ob-
verum. inveniabile. **Utrum** ratione
hinc veritas est principium ad hanc
arte adductum quo mediante arti-
sta. obm quiescit. accingit. **De gl
oria.**

Gloria est ipsa delectatio in bonitate
 mag^o et ^o agnoscendo. **U**nde illa
 glia que maior est in se q̄ in alio
 est premaxima illis glie que maior
 est in alio. q̄ in se ipsa. **U**na ra
 tio. est q̄ finis glie maior est in
 se q̄ in alio. **H**ec em glie mag^o fit
 est in se ipsa. **S**uprema est ratione fin
 et ratione sue bonitatis. mag^o 2°. **E**t
 ad ea. cetera glie tendunt et est
 eis. eius. **H**ec autem **S**uprema
 glia. eo se non indiget **G**loriari
 ut h^o q̄ est ip̄. no sit. sibi materia
 gloriandi. **S**ed in se. 2° pre se. tm̄
 sit glans ratione finis sue bonita
 tis. **D** 2°. q̄pe. at. glans. **H**ec in se
 gloriari. 2° gloriabile ut finis
 glie. In bonitate infinitate eter
 nitate. et 2°. glie non. p̄ maneat ot
 iosa. **I**lla q̄ glia. q̄ tm̄ fine non
 pot. in se. **I**n sublimitate et 2°.
 est infima. **E**ius ymago ubi in
 tellectu. in. praxia. tanq̄ b̄ndine
 sua ip̄az sup̄ma gliaz. **S**pedat hi
 ta cognitione de glia et de conditione
 bo. **E**ius dispositio est intellectus artisticus
 et directus ad inveniendum solutiones

que aut explicita aut implicite sunt
inferende ratione que seu determinatio
omnis operatione seu assimilatio per
assensum aut desensus intellectus
in superioribus per superiore gloriam
et inferiore Et hec est ratio
quare gloria summa est principium
huius artis. **Consequens** est quod
bonitate et ceteras conquire de
supremis ad eundem principia huius
artis ut ita intelligatur de omnibus
bonitatibus magnitudinibus et quod huius
regulatur per subiecta bonitate
perita magis omnes bonitates et sub
sic de ceteris principibus huius artis
Decimo principio quod est Dea

Differencia est id per quod bonitas
magis dicitur. sunt bonitas reales
inconfuse et bonitas et bonitas
tabilis et quod. Inconfusi
omnis dea inter spirituale et spirituale
aut inter spirituale et intellectuale aut
inter inter intellectuale et inter
reale utrum principium per quod
aliud. utrum spirituale differat ab.

alio. et aliud intellectualium ab alio
 et etiam per quod omne personale differet
 ab omni intellectuali. **¶** Quia sine deo
 impossibile est aliquid nec aliquid
 esse. esse agens nec patiens nec
 esse nec se haberet ad fine. **¶** Sed
 potius. omne quod est esse idem modo
 absque specificatione aliqua. atque
 bonitas. et est sine careere et in
 ociositate consistere. omni concor
 carentes quod manifeste sequitur
 quod deo non esse deum plus consistit
 omne esse in promotione bonitatis
 et est. per in eadem esse. **¶** Sed quia hec
 omnia sunt impossibilia est esse
 deo seu distinctio principium nam
 in omnibus rebus. **¶** Ratio quia deus
 accipimus esse unum principiorum huius
 artis. est ut in nuptione deo in
 aliis principibus. accingatur deus
 conditiones deo in aliud sicut di
 fferre. **¶** Aliud deus. **¶** Ratio differ
 re conditiones quas inveniunt in
 se differre. **¶** Et ut etiam cognoscit
 suppositum ex pluribus differenciis in
 tu tu. differre. agens ratione deo que
 ad modum. suppositum de bonitate magis

et q. **C**oncordia est agens ratione boni-
tis et mag. et q. **De concordia.**

Concordanda est id. ratione cuius
bonitas magis. et q. In uno et
in pluribus concordat. Et sicut
de deo dictum est. **C**um diffusa est
in spuale. et spuale et q. sic d
concord. **C**oncordantia q. est p. h.
ut dicitur concordantia hinc possit
ad bonificatio bono magis et q. et
bonificans ad deo bonificatio
magis. et q. et sic de aliis p.
magis. hinc. artis. Si enim con-
cordia nihil. et q. **F**eret, dicitur impos-
sibile bonitatis que est in p. h.
et hinc ad fine ad sine concordia
nihil est sine nec ead p. h.
p. h. neq. maioritas. equalitas et
minoritas esse aliqua atq. p. h.
concordia in bono. et q. **N**atura
lit q. tractat. contradicens finem
ita q. hinc de ratione contradicens.
et hinc non se ratione concordia
re in bono et q. qd est impossi-
bile. quare relinquit concordia et p.
in p. h. necm. **C**oncordia est ens

In abstracto considerandum et contractum
 In concreto de pluribus rebus co-
 cordantibus constituto. Et idcirco ut
 artista. In summa et infima concor-
 dentia habeat. De summa quidem magis
 de eadem. **De infima** vero. tanquam de effe-
 ctu. **S**upra concordiam esse unum primum
 hinc autem. ut summe concordie in-
 veniatur conditiones. que sunt hec
 scilicet quod concordas in bono magno
 et concordet sine aliqua generalitate
 concordato et eodem. **U**ltra hanc con-
 cordantiam generalis est se concordans in
 summate bonitatis magne et quod quod
 sic est concordans summa est eadem
 et est eadem bonitatis. et quod quod est suam
 hinc enim cognitione summe concordie
 cognoscere potest artista. conditiones in-
 feriores concordie quicadmodum per eam
 cognoscitur effectus. **De contractu**
Contractus est quorundam mutua
 resistencia. propter diversos fines
 sicut egerio. **C**oncordantia quorundam
 mutua adherentia ad unum finem
Habet autem esse generalis in spuale
 et spuale. et quod quicadmodum et concordie
 inter spuale quidem et spuale sicut

192
int' nigredine et albedine **R**ealidid
et frigidid. ponderosid d' leue. et
huiusmodi. Aut scia int' bonitatem
et malitiam **S**uales. **S**ine natura **S**uialis
tatt' in s'bo s'cu' conuersio **S**pati **E**t
etiam int' **S**uiale et **I**ntelluale sicut
int' corp' et anima. **R**one **D**isibi
litat' et in **D**isibilitat' **C**orruptione
et **I**ncorruptione. **E**t scia est in
re **I**ntelluale d' **I**ntelluale sicut int'
velle d' nolle. **I**ntelle et ignorare
et sic de pl'is huiusmodi. **H**abet aut
e' **C**ontrarietas inob' modis s'c
reale. et obiectiue. **R**ealit' quidem
ut int' igne et aqua. **A**erem et
terram in eode s'bo **E**lementar' aut
sicut scire d' ignorare **I**ndubitatioe
et sicut int' dilige d' hodie d' s'
hui' modi **C**irca idem. **O**biectiue
aut' sicut int' e' d' non e' aliqd
et nihil. **V**el sicut int' igne et
aqua **I**ndiuisib' s'biect' ubi alij aliq
non resistit. **E**odem modo p' oppo
sitid **I**ntelligendid est de **C**ontra
ant' **C**ontrarietas **P**rincipid **I**ntem
in hac arte. **V**t **A**erista. p' **C**ondicio
nes **A**liq' **C**ontrarioz. **C**onditiones.

alterius sibi contrarij. attingat et eod
To q̄ ascendat ad cognatione summe
 contrarietatis. Contrariantur summe co
 core. **E**st quide summa pro eo q̄ co
 trariat. sicut summe concordie in bono
 et medio inferioris concordie. **E**t sic
 ipse inferioris concordie non sequatur
 in uno bono magno. **E**t sic
 inferior contrarietas sicut inter
 ignem et aqua. **E**t sic. **E**t in
 generatione sit concordie et in corru
 ptione contrarietas. **E**t sic de alijs

De principio

Prinapio est id qd sit h̄ ad oia
 rone aliamq̄ p̄sentat. **V**nde m
 ultiplex est p̄n̄. seu multiplex p̄n̄
 sumy. sicut qd tradit̄ in hac arte
Vnde illud p̄n̄. qd est. sicut e
 p̄n̄. illiq̄ p̄napio qd sit h̄ ad illud
 fine, unde illud tale. **E**t est p̄n̄
 et est fine. sicut p̄n̄ in eē. **V**nde nata
 p̄napio et fine. **I**stud autē tale
 p̄napio est sup̄n̄ p̄napio qd
 nisi est p̄napio et fine. **E**t sic
 et natalit̄ est p̄n̄. et fine p̄n̄

et inde sequeretur quod principia finis ma-
joritate haberent accidentale et mo-
vitate scilicet quod est impossibile et summo
inconueniens. **S**ub isto quidem prin-
cipio cetera inferiora principia cre-
ature. **Q**uoadmodum inferioribus
finis est principium quod mouet effi-
cienter ad agendum. **Q**ui scilicet efficiens
est principium quod mouet formam ad
informandum materiam et ipse forma
similiter est principium quod informam
materiam dat eide esse. **E**st etiam ma-
teria principium eo quod de ipso ratione pas-
sione pariter in materia forma
ratione actionis. **I**ncade constituitur suppositum
Sunt et alia principia actualia que
sunt tempore quantitas qualitas et
cetera huiusmodi. **N**am sine istis
non possunt forma et materia ad
constitutionem suppositi peruenire
neque generatio neque corruptio
esse potest neque materia possit esse
principium sine forma resistens.
Hic ita cognoscione de summo principio
et de infimo et de conditionibus eorum

hęc ad ista directione ad iuueni
 endu. mediu conclusionis huius
 qđ de pñ. quere. **R**acione qđ
 cognicione huius. nōm est pñcip.
 sit pñcip. pñcip. se vna ad alijs
 pñcip. in act. dicit. **De medio**

Mediu. est ipm sōm p qđ si
 me. influit ad pñcip. **E**t p
 qđ pñcip. refluit ad finem
 qđ. scilicet sōm natura sapit utriusq
 quo circa. ome mediu sōale resp
 pñcip. pñcip. et sine qmā sicut
 nullu pñcip. est sine sine sic
 et nullu sōale. mediu. est sine
 sine. **S**ic igitur ipm mediu nō
 est sine sine. **N**ec pñcip. sine
 pñcip. unde mediu. est quoddā
 ens. de similitudinibz duoz val
 de differenciā aggregatū bz. sin
 pñcip. et sin sine. quare me
 diu. est ymago sin pñcip. **S**in
 sine in quo considerat transitū
 de pñcip. ad sine et p qđ venit in
 fluencia de sine ad pñcip. ut dicitur
 est illud aut mediu. est pñcip.

mediū et finis omnium aliorum mediōrum
quo dicitur ad quo principium et finis sunt
idem esse et natura bonitatis magnitudinis
extremitatis et cetera. nulla namque alia
media sine hac tali conditione possunt
esse suprema et infima. **S**ima bonitatis
magnitudines dicitur dicitur dicitur. **S**ima bonitatis
maiores sunt. In medio quod principium
maiores. In fine quod principium. et medio
nec eadem in fine possunt esse summe
quia de infirmitatibus producere sunt ad
fine. **M**edius autem multiplex sunt
quod multiplex habet esse. **E**st enim me-
dium coniunctionis. quod diuisa seu. distincta
coniungit. In vno sicut vobis que
de forma et de materia procedens
coniungit ipsam formam et ipsam materiam.
In vno esse subiecto. ut ipse sunt vna
et principia. illa esse. et ipse esse fi-
nis eorum. **E**st etiam medium mensu-
rationis. Sicut punctus in media linea
equat distantiam ab extremis. **S**icut sicut
centrum in medio circuli equat di-
stantiam ab vna quaque parte orificii. vel
sicut tantum in bonitate finis est in
matris et cetera. **E**st sic de aliis. **E**st simi-
liter medium extremum sicut linea

exns in medio suarū et terminand
 aut sicut huc id quod totū claudit
 infra conceptionē sufficiat aliāq̄ p̄
 aut sicut bonitas continūas totū
 mediū. v̄q̄ ad ultimū magnitudie
 dūome potest. iusticie et q̄ dūe
 concor. d. q̄ p̄ncipiū mediū. v̄ q̄ ma
 ioritatē equalitatē. et q̄. Iud quidē
 p̄ncipiū quod dicitur mediū multū
 est nōm in hac arte nam habe
 te artista cognōne de conditionibz
 sup̄m mediū. et infimū cognōstet
 conclusiōis in uenione actūgens
 mediū p̄portionatū int̄ p̄m. et fi
 nem. illis p̄ncipiū. trāsseuntē dūte
 p̄ncipiū p̄ mediū illis p̄ncipiū ad
 suū finem. **De fine**

Similis est id cui p̄ncipiū ad qui
 est. Et qm̄ multa sūt fines
 dūcessis respectibz sup̄a **Finem**
 ideo iudicā considerari q̄. Nam aliq̄
 est finis cause de quo iam dictū
 est in p̄m. et aliq̄ finis termini sic
 terminū dū. ut campi vel alterius
 tantū vel q̄nā plura quos terminandū
 non p̄tendit et sicut eadē termi
 nū p̄tendit. ultra quos p̄tendē nō
 p̄cedit. Et aliq̄ est eadē finis

inacum. **Q**ue ratione corruptionis
facit ens semper in no ce. Id est
ab ee desinere. **I**nductio dicitur
fines. cuius multo necesse nunc
est na sine ipso nullum ens ee
poss. In rencia bonitatis mag.
diximus et c. **A**ffirmo quidem
alius est fines. alij ascendendo
ffine ad fine. usq. ad illud ultimū
ffine inffinitū. **S**oltra que in
possibilis est fines. **H**ic autem
fines. ratione sue inffinitate ee
bonitatis et c. In se. et p suam
naturam consistit ipse fines non
indigens ee in corp. de ffinitate
que se hnt ad eum. **I**ste quibz
fines est supmo. ad quem ceti
ffines. dirigunt et quem orien
tia. appetunt p tendunt em in
tu. ee q. hnt terminos suos. Inff
nitos. d. Inffinita bonitate inff
nita mag. d. c. quibz ceti entia
comphendunt et humanitate p
lus etia q. contentu. Inconuenie
het q. sempte in se ipso sua opa

rationem in iusticia ut sua bonitas
 mag^o d^o q^o non sunt occasio ne q^o
 stant sine fine sub isto fine sit
 ceteri fines inferiores omnes ut
 dictum est in quibus nullum huius
 summo fine et ultimo speculatur
Hoc em^o principiu q^o est sine mu-
 loid est necem in hac parte. **H**ic
 decepta de conditionibus illis cog-
 natione hinc hinc via ad inuesti-
 gandum remedium meum conclu-
 sionem illis pot^o ad solutionem in-
 tigit q^otionis q^o si de fine su-
 p^omo. querat^o recurrere debet ad
 conditiones quas h^o in summo bo-
 nitat mag^o d^o q^o cone ipis sine
 sup^omo. si vero de inferiori fin^o
 querat^o debet simile recurrere ad
 conditiones quas h^o in inferi-
 ori bonitate. et q^o hoc idem suo
 modo sequit^o de fine terminu p^o
 uationis. **De maiestate**

Maiestas est ymago mag^o in
 mensuras bonitatis eternitatis
 et q^o. **M**aiestate hinc q^o siderat^o
 globaliter et accurate. **M**aiestas em^o

maioritas est sicut alia ratione maior
est quod alia in bonitate et de dignitate
est sicut sicut constituta. **¶** Sic ad modum
sicut alii que maior est quod sicut ignis
et sicut aere quod sicut reliqua. **¶** Maioritas
ante inter sicut et aere in ueritate
quod sicut simple maior est aere
ratione bonitatis. **¶** De dignitate hec et
illud. **¶** Veritate ratione si-
me. In dignitate sicut aere in ueritate
maioritas. **¶** Sicut quassam sicut sicut
in ueritate et aere que in bonitate
et de. **¶** Sicut sicut maiora. quod a sicut
sicut capra lapis. **¶** Et sic ad modum
sicut alia maior est quod alia ut dicitur
est sic et aere alium magis est
alio ratione sicut bonitatis. magis. **¶** De
sicut in ueritate magis est quod aere
et aere quod uidere. **¶** Et sic ad modum
¶ De maiore aut sicut in ma-
joritate. gradatim. **¶** Apprehendendum est
ut ad illam maiorem sicut in me-
re. **¶** In subdit re. maioritas quod
necessario habet esse ne maioritas ma-
ior sit in puatione sicut quod in ce-
et de. **¶** maior simple in aere
de re quod in sicut. **¶** quod falsum est. **¶** Hec

ante summa sba ad sit inmensa cor
sue inmensa bonitate et p. stat
sup omnia cuncta data, ne aliam sba
stat s3 oia extra ipaz s3 stat illi
hac igit summa maioriati s3 ali
cetera maioriatis requiritur conyos
ymagines et similitudines quibz
quibz huius summa magis
culat. **Q**uod hoc est nomen maiori
vitate et p. n. p. in hac parte
ut huius cognitione de conditionibus
illis distat artista ad illa p. omni
ter n. huius artis et in investiga
do concludat in questionibus facies
iudicium de quibus illorum s3 magis
aut minus. Ad est q. p. s3 s3
et contrarietate p. n. p. medium et
sine maioriati equalitate et p. n.
vitate. **F**acit maiore bonitate ma
gnitudine et p. huius qd p. p. d. c. a
p. n. p. magis magis inveniunt
de quo sit questio sine investi
gatio. **S**ine illud sit s3 ali sine
accidentale ita quod in quibus p. n.
aprop. saluet maioriatis et tunc
libet p. n. p. conditiones

De equalitate

Qualitas est sibi in fine
concordia bonitatis mag^{is} & adq^{ue}
est. **U**nde Equalitas contra
maioritatem et minoritatem dicitur
Hec igitur esse sibi et actibus
sicut et sua oportet et hoc in
existere et agere que contra ma
ioritatem et minoritatem non
coequat quod potest. **E**st quidem
sibi equalitas sicut inter bo
nitatem mag^{is} & que demerent
ad constructionem subposita de sua
met entitate coequantur in e
qualitate aut sicut inter formas
et materia que coequantur ista in
actione illi in passione et est
ambo de sua met entitate que est
sibi equali actione passione
et eorum esse sibi subposita optinuat
aut sicut etiam inter elementa
quod est de ratione unius eorum nam
ignis quod est de ratione sui calidus
est ignis aeri aeri efficiant et
aque agissant et cetera. Aut etiam sicut
inter individua eiusdem speciei

ratione ipsa speciei sicut inter homines
et homines homo enim generas homines
hominum. se coequat sub. ratione ho-
minis et sic de alijs huiusmodi

Ad autem accidentalis et substantialis equi-
litas sicut inaequacione quod ig-
nis facit coequas quanto pot. suo
ignito caliditate sua et siccitatem
sua quod habet a terra. et sicut eadem
incoequacione que est inter visum
et videre suum. **C**oquantur visum
quanto pot. sibi videre suum et visi-
o. visibile propinquum et visibile
propinquum visibile remotum. **I**dem
sequitur de intellectu intelligibili
voluntate et volibili et huiusmodi

Equalitas et accidentalis sicut
considerari pot. sicut incoequo-
nibus que sunt accidentis nam ignis
quanto pot. siccitate sua coequat cali-
ditati et in aere caliditatem sua
humiditati et sic de alijs huiusmodi

Omne quidem substantialis equalitas
simplex maior est quam accidentalis et
substantialis equalitatis alie super alijs
maiores gradatim usque ad illam

suprema equalitate ubi omnino impossi-
bilis est maiestas seu minoritas
hac ante nōō ee oz. ne summa e-
qualitas et summa p̄uacō conuer-
sent. **E**t ne accidentalis equalitas sit
simpliciter maior q̄ substantialis et ne forā
in actione et materia in passione
se coequando se inadeguēt et sic
de quibus cūq; alijs se coequantibus
q̄ est summe impossibile seu contra-
dictio. **H**ec autē summa equalitas
est de sua met ee et nata ut in p̄a
eēna sua sint equalit̄ existere
agere et bonitas et bonificans et boni-
ficand. bonificare et bonificabile q̄
scilicet ee est bonificat̄ bonitat̄ magnis
et eternitat̄ et q̄. et q̄ d̄m̄ est de
bonitate idem est de azagie. eter-
nitate et q̄. **T**am si ip̄a summa e-
qualitas consideret̄ in ee aliorū p̄uacō
p̄uacōrū que oz. ee in summa e-
qualitat̄ eēna et q̄. ad eā sint
vniū idem. **E**st ergo. summa e-
qualitas in ee summe q̄. et in ee
sum̄ p̄uacō. medij et finis et per
hōc in ee summa distinctionis

Et omnis inferior equalitas in
 his que principis inferioribus sit
 descendente maiori ad minori-
 tem. & minori ascendente ad maiori-
 tate subest ipsi summe equalitati exi-
 stenti cuius principio coeque me-
 su effectus. **E**st autem istud principium
 scilicet equalitas valde notum in hac
 arte ut de ista conditione illius
 cognoscens. coequare stat spes ab-
 stractas in ymaginacione et in
 lectu et in uerba mediu. golu-
 sione huius. quod querit coequis atque
 suaz potentiarum ad eam oba asu-
 mendo. forma & exemplar in
 ditionibus equalitatis. & dicitur & de di-
 cendo equalitatis per omnes termi-
 nos huius artis & est **De minoritate**

Minoritas est ens circa nihil
 unde minoritas contra maioritatem
Est dimidia. **E**ntia igitur se statit
 vel accidentaliter vel utroque modo sic
 et maioritas. **E**st quidem mino-
 ritas statit ut in seema ignis.

ex parte & totum ignitur in se uno
2. ut autem quod ipsum ignitur habet. ratione
minoritatis bonitatis. et q. de quibus
ipsum ignitur constitutum est et
provenit ipsa minoritas in ig-
nito ratione sue dignitatis sue bo-
nitatis. sue mag. sue dignitatis
nam. ratione dignitatis sue bonitatis
et mag. non distat tantum. a ma-
litia & puritate quod ipsum ens
in mensura cuius. non est igni-
tas. ratione ipsius in mensurata
et ratione dignitatis. sue dignitatis est
corruptibile. **H**oc idem simi-
li modo. est de minoritate dege-
tatione. & spiritus ad sunt deduc-
te. de non se in se et de pro-
in abitu & de hinc in actu.
Similiter & minoritas est in
ad rationali. **H**oc enim opinari
falsum se verum. et corrupto et
diligere. malum. et habere bonum
et quia etiam constituta est de mi-
noritate bonitatis. mag. & q.

Non autem de illa minoritate boni-
 tatis dicitur quod est summa eius exi-
 stens in maioriata respectu sui
 effectus qui ut iam dictum est in
 maioriata consistit. **E**st simi-
 litudo minoritatis accidentis sicut quon-
 titas qualitas. dicitur quod est constituta
 est de se minoritate procedente
 de maioriata se. **S**icut dicitur
 minoritas est in se bona magis
 dicitur et est extensa. In se
 se et de in se bona magis
 est dicitur extensa qualitas se ut
 de in se bona magis igne ex-
 tensa. In se ignis et sic de
 hinc de similibus. **H**omo idem
 suo modo sequitur de se finali
 et intellectuali. **E**st autem mo-
 ritas se ut cetera omnia alia
 assumo ente non sunt omnia sua
 entia quod est summe inpossibile
 habet quidem. Existit in se de
 gradu in gradu descendendo usque
 iuxta nihil et quanto plus desce-
 dit plus ascendit ad naturam suam

et quanto ascendit tanto plus a natura
sua recedit ad oppositum maioriatur
noveritas est principium de difficili actu
trivialis eo quod quanto plus accedit
ad naturam suam tanto magis est
certa non ens. idcirco dicitur autem
quod propter modicam entitatem
est ens necessarium quod pro eis non esse
sequitur in parte scilicet omnia entia esse
summa ut dicitur est quia ipsa in
noveritas auctus est necessarium. primum
principium in hac arte. Nam cognitio
condicionum illius artis subtiliter
intelligitur plinque in fantastico est
aut imaginatione eis qui sibi in
sunt preterite et qui de ducere
terminos huius artis ignorat. Con
noscendo etiam esse et natura con
dicionem minoritatis cognoscitur
ista medium sibi primum ex illo
principio ad conclusionem sibi sine
questionibus huius via perculati
per hunc summas maioriatur de e

qualitate. **¶** In maioribus sit in
 s. speculo obliquo ubi intellectus
 minoritas seu magis dissimili
 tudines. Poetatur. **¶** De aliis. **¶** Quorum
 cognoscit. Reliquum quicquid
 connotat aliud sicut ab illo simili
 de notat unde principium istud p
 cetera principia. De succedendo est
 et est. **¶** Explicavit principia
 magistri Ray. B. d. m. p. c. s. s. m. a. r. t. e.
 Inuentive Deo gratias

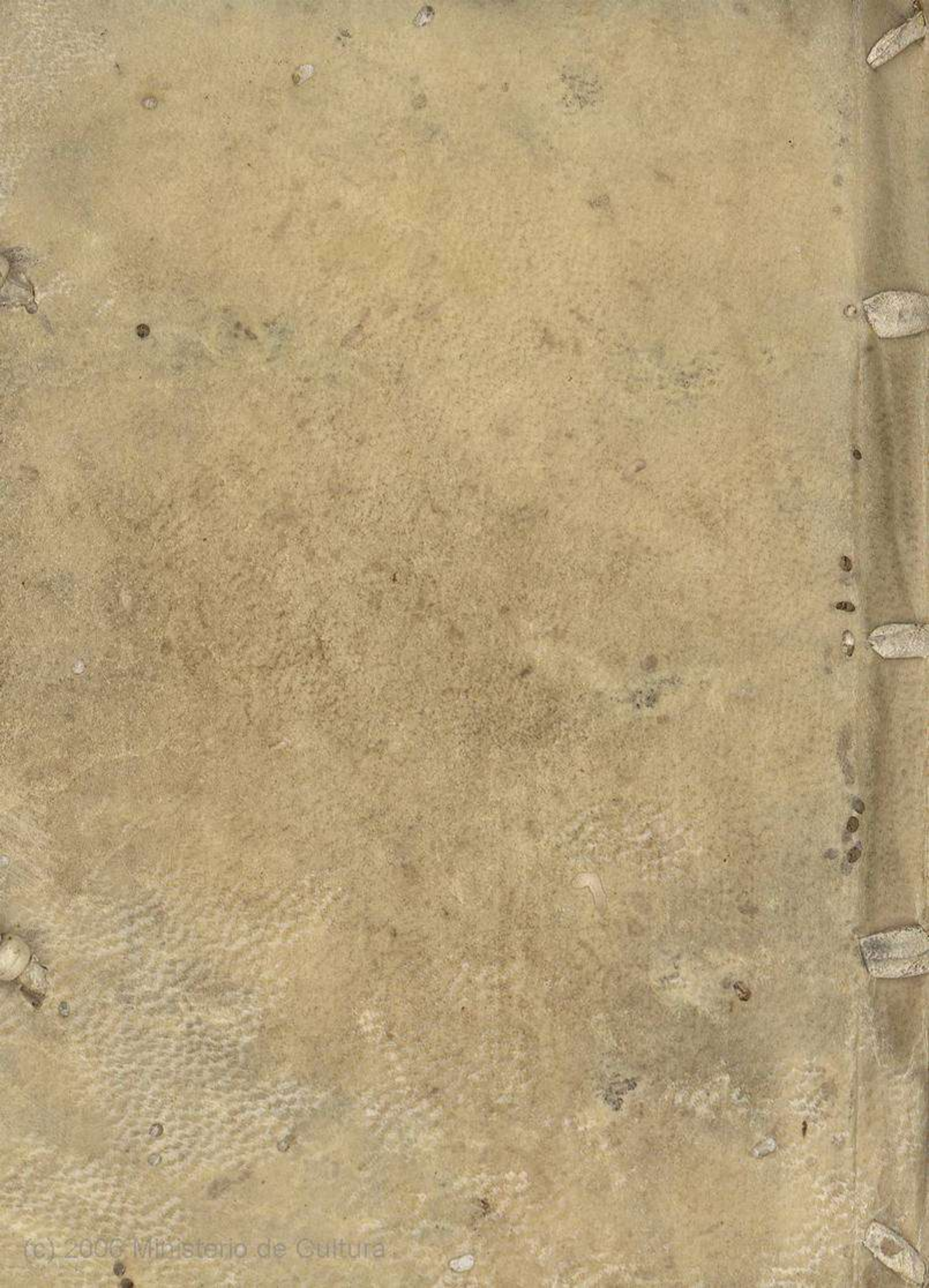

94